İŞKUR

2013

NİĞDE

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

NİĞDE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

ÇALIŞMA EKİBİ

Tablo ve Grafik

Muhittin ÖZTÜRK

(İş ve Meslek Danışmanı)

Murat BALCI (VHKİ)

Yorum ve Analiz

Muhittin ÖZTÜRK

(İş ve Meslek Danışmanı)

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin hale getirilmesi gerekmektedir.

İşgücü piyasasının en temel meselesi, iş arayan kişiler ile işçi arayan işverenler arasındaki uyum problemidir. Bu uyumsuzluğun temelinde ise işsizlerin, işverenler tarafından talep edilen donanım, eğitim ve tecrübeye sahip olmaması ve işverenler tarafından sunulan çalışma şartlarını ve çalışma ücretini kabul etmemeleri yatmaktadır. Bu noktadan hareket edildiğinde, mesleki bilgi ve donanıma sahip olmayan işsiz insanlarımızın kendilerini iş dünyasına daha kolay kabul ettirmeleri ve iş dünyasının da istediği bilgi ve beceriye sahip işçilere kavuşması için İŞKUR'un sunduğu aktif işgücü uyum hizmetleri büyük önem arz etmektedir.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanan aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda, istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi

bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İşsizlikle mücadelede en önemli unsurlardan biri açık işlerin karşılanması konusudur. Bu konuda kilit nokta ise işverenlerin personel ihtiyaçlarını istenilen taleplerle uyum içerisinde karşılayabilmektir. Bu da ancak iş dünyasının istedikleri niteliklere sahip kişiler yetiştirmekle sağlanabilecektir. Çalışma ve İş Kurumu, gerek kamu gerekse özel sektör işverenleri ile işbirliği kapsamında istihdamı artırmaya yönelik işbaşı eğitim programları, mesleki eğitim kursları, girişimcilik kursları ve bunlara paralel projeler geliştirerek işgücü piyasasında etkinliğini artırmaya çalışmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor Niğde İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Necmeddin KILIÇ

Niğde Valisi

ÖNSÖZ

Ülkemizin ve ilimizin en önemli sorunlarından olan; işsizlik probleminin çözülmesi, istihdam artışının sağlanabilmesi, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun olarak da ulusal ve yerel istihdam politikaların geliştirilmesine ve bu politikaların sistemli bir şekilde takibine ihtiyaç vardır.

Bu ihtiyaç doğrultusunda Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olmaktadır. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 581 işyeri tespit edilmiş ve 548 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında çok kıymetli zamanlarını bizlere ayırarak sorularımıza büyük bir sabır ve samimiyetle eksiksiz cevap veren işverenlerimize, emeği geçen bütün Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mustafa TOKÖZ

Niğde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
TABLOLAR LİSTESİ vi
ŞEKİLLER LİSTESİ viii
KISALTMALAR ix
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 6

BİRİNCİ BÖLÜM 8
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 8
1. İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 8
1.1. EKONOMİK VERİLER 8
1.2. NÜFUS GÖSTERGELERİ 12
1.3. EĞiTiM GÖSTERGELERİ 16
1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 17
1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 35

İKİNCİ BÖLÜM 41
2. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 41
2.1. AMAÇ VE YÖNTEM 41
2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 43
2.3. AÇIK İŞLER 48
2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 54
2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 58
SONUÇ 62

KAYNAKÇA 67
EKLER 68
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 68
Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 72
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 72
Ek 2c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 74
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 76
Ek 4- Ek Tablolar 85

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sektörlere Göre Bölgesel Paylar, TR71. 8
Tablo 2. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, TR 71....9
Tablo 3. Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer (GSKD). 10
Tablo 4. Yatırım Teşvikleri, Sabit Yatırım, İstihdam, 2012. 11
Tablo 5. Yatırım Teşvikleri, Sabit Yatırımlarda ve İstihdamda Yerli ve Yabancı Sermaye....11
Tablo 6. Kurulan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerin Birikimli Dağılımı....12
Tablo 7. İllere Göre İl/İlçe Merkezi ve Belde/Köy Nüfusu, 2012. 12
Tablo 8. İllerin Aldığı Göç, Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı (2009-2012 Dönemi). 13
Tablo 9. Niğde İlinin En Fazla Göç Aldığı ve Verdiği İller, 2012. 14
Tablo 10. Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları, Niğde, 2012-2013....16
Tablo 11. Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Niğde, 2012-2013....16
Tablo 12. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İşgücü, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi, TR71, 2012. 18
Tablo 13. Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR71, Bin Kişi, 2012. 20
Tablo 14. Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012. 21
Tablo 15. İşteki Duruma Göre İstihdam, TR71, Bin Kişi, 2012....22
Tablo 16. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TR71, Bin Kişi, 2012....29
Tablo 17. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TR71, Bin Kişi, 2012. 31
Tablo 18. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR71, Bin Kişi, 2012. 31
Tablo 19. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı, TR71, %, 2012. 33
Tablo 20. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR71, Bin Kişi, 2012....33
Tablo 21. Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışındaki Genç Nüfus, Bin, TR71, 2012. 34
Tablo 22. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012. 35
Tablo 23. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012. 35
Tablo 24. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012. 37
Tablo 25. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012....37
Tablo 26. Açık İşlerin Dağılımı, %, 2012....38
Tablo 27. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı, 2012. 38
Tablo 28. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012. 39
Tablo 29. Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012. 39
Tablo 30. Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012....40
Tablo 31. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012). 42
Tablo 32. İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, 2013, Niğde....43
Tablo 33. Tablo 33: Sektöre Göre Toplam Çalışan Sayıları, 2013, Niğde....44
Tablo 34. Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, 2013. 45
Tablo 35. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Niğde, 2013.... 46
Tablo 36. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı, %, 2013.... 48
Tablo 37. Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, Niğde, Türkiye, 2013.... 49
Tablo 38. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, %, Niğde, 2013.... 50
Tablo 39. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı ve Açık İş Oranı, %, 2013.... 50
Tablo 40. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, %, Niğde, Türkiye, 2013.... 52
Tablo 41. Temininde Güçlük Bildiren İşyerleri, Niğde, 2013.... 54
Tablo 42. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, 2013.... 55
Tablo 43. Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, Niğde, 2013.... 56

Tablo 44. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, %, 2013..... 57
Tablo 45. Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Niğde, 2013..... 58
Tablo 46. Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranları, Niğde, 2013..... 59
Tablo 47. En Fazla Artış Beklenen 20 Meslek, Niğde, 2013..... 60
Tablo 48. En Fazla Azalış Beklenen 20 Meslek, Niğde, 2013..... 61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1. Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları, TR71.....9
Grafik 2. Kamu Yatırımının Sektörlere Göre Dağılımı, 2012. 10
Grafik 3. Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2012.....13
Grafik 4. Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Aldığı Göçün Dağılım Oranı, %, 2012.....14
Grafik 5. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı, %, 2012.....15
Grafik 6. Belirlenen Eğitim Düzeyi ve Cinsiyete Göre Nüfusun Dağılım Oranı, %, 2012. 15
Grafik 7. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, 2011. 17
Grafik 8. Yıllara göre İşgücü Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, Niğde. 17
Grafik 9. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012. 19
Grafik 10. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012.....19
Grafik 11. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı, TR71, %, 2012.....20
Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam, TR71, %, 2012.....21
Grafik 13. İşteki Duruma ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012. 22
Grafik 14. Türkiye ve TR71 Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2012. 23
Grafik 15. İktisadi Faaliyet Koluna Göre Kayıt Dışı İstihdam Oranı,%, 2012. 24
Grafik 16. İktisadi Faaliyet Koluna Göre ve Cinsiyete Göre Kayıt dışı İstihdam Oranı, TR71,%,2012. ...24
Grafik 17. Eğitim Durumuna Kayıt dışılık, TR71, %, 2012. 25
Grafik 18. İşteki Duruma Göre Kayıt Dışılık Oranı, TR71, %, 2012.....25
Grafik 19. İşteki Durumuna Göre Genç istihdam Oranları, TR71, 2012. 26
Grafik 20. Genç İstihdamının Kayıt Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, TR71, %, 2012.....26
Grafik 21. Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TR71, %, 2012.....27
Grafik 22. Eğitim durumuna göre genç istihdam Oranı, %, TR71, 2012.....28
Grafik 23. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, TR71, %, 2012. 28
Grafik 24. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı, TR71, %, 2012.....29
Grafik 25. İlk Kez İş Arayanların İş Arama Sürelerine Göre Dağılımı, TR71, %, 2012. 30
Grafik 26. Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranları, TR71, %, 2012.....32
Grafik 27. İktisadi Sektöre ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı, TR71, %, 2012.....34
Grafik 28. Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı, % , 2012.....36
Grafik 29. İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, %, 2013. 44
Grafik 30. Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, %, 2013.....45
Grafik 31. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, %, Niğde, 2013.....47
Grafik 32. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, %, 2013.....47
Grafik 33. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları, %, Niğde, Türkiye, 2013..... 51
Grafik 34. Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, %, Niğde, 2013..... 52
Grafik 35. Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Dağılımı, %, Niğde, 2013..... 53
Grafik 36. Açık İşlerin Karşılanma Kanalları, %, 2013..... 54
Grafik 37. Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, %, 2013..... 56
Grafik 38. Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Oransal Dağılımı, %, 2013..... 57

KISALTMALAR

AB : Avrupa Birliği

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS : Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO : Açık iş Oranı

Bk. : Bakınız

EUROSTAT : Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO : International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO : International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS : İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO : işsizlik oranı

İKO : İşgücüne katılma oranı

İŞKUR : Türkiye İş Kurumu

İPA : İşgücü Piyasası Analizi

NACE : European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO : Net İstihdam Değişim Oranı

OECD : Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA : Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS : Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı sonuçlarına göre Niğde ilinin nüfusu 340.270 kişi olup[1], ilde 170.075 erkek, 170.195 kadın yaşamaktadır. Bu veriler, bir önceki yıla kıyasla değerlendirildiğinde hem erkek hem de kadın nüfusunda dolasıyla toplam nüfusta bir artış gözlemlenmiştir. Niğde ilinde nüfusun yerleşim yerlerine göre dağılımı, Türkiye ortalaması değerlerinden farklıdır. Niğde'de yaşayanların % 51'i il/ilçe merkezlerinde ikamet etmektedir. Niğde'deki il/ilçe yerleşimi oranı, Türkiye ortalamasını altındadır. Dolasıyla Niğde'de, Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Niğde'nin net göçü -1,153'tür. Dolasıyla Niğde göç veren bir ilimizdir. Net göç hızı binde -3,39'dur. Bu oranla Türkiye'de net göç hızı olarak 46'ıncı sırada yer almaktadır. En fazla göç aldığı üç il sırasıyla; Adana, İstanbul, Mersin illerimizdir. En az göç aldığı ise sırasıyla; Bayburt, Yalova, Düzce illerimizdir. Niğde ilinin en fazla göç verdiği yine üç il sırasıyla; İstanbul, Ankara ve Adana vilayetlerimizdir. En az göç verdiğimiz illerimiz ise; Kilis, Sinop, Bartın olarak görülmüştür. İllerimizden Adana, Niğde İlinden göç alma ve göç verme konusunda ilk üçe girmektedir.

Niğde ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. Niğde ilinin yaş bağımlılık oranları bütün durumlarda (genç bağımlılık, yaşlı bağımlılık ve toplam bağımlılıkta) Türkiye yaş bağımlılık oranlarında büyüktür.

Niğde'de 15+ yaş nüfusunda, okur-yazar olmayanların oranı % 5,7'dir. Türkiye'de ise bu oran % 4,9 olup Niğde ortalamasından düşüktür. İlimizde çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 60,9) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise altı mezunlarının, fakülte mezunlarının ve lisansüstü mezunlarının hepsindeki Niğde ili ortalaması, Türkiye ortalamasının altındadır. Genel tablo incelendiğinde Niğde ilindeki eğitim düzeyinin Türkiye ortalamasına göre düşük olduğu açıkça görülmektedir. Niğde ilindeki kırsal nüfusun, şehir nüfusuna göre fazla olmasının eğitim düzeyine yansımasının aşikar bir durumu ile karşılaşılmıştır. Niğde İlinde, eğitim durumunun cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, erkeklerin eğitim seviyelerinin kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Fakat eğitim seviyesi artıkça, aradaki fark nispeten azalmaktadır. Okuma yazma bilmeyen kişilerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, kadın ve erkek arasında derin bir uçurum vardır. Okuma yazma bilmeyenlerin % 88,5'i kadınlar oluşturmaktadır. Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde erkeklerin okullaşma oranı, kadınlara nazaran daha fazla iken, bu durum Genel Ortaöğretimde tam tersidir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Niğde ilinde kurumsal olmayan nüfusun işsizlik oranı 2011 yılı itibariyle % 5,8'dir. Bu değer, bir yıl önceki işsizlik oranı olan % 9,4'e göre oldukça iyidir. 2011 yılı itibari ile Niğde ilindeki işsizlik oranı, Türkiye geneli işsizlik oranının altında seyretmektedir. 2011 yılı verilerine göre, istihdam oranı ve işgücüne katılım oranı Türkiye ortalamasından büyük değer almıştır.

Sektörlerin GSKD içindeki payları incelendiğinde, yine tarım sektöründe bariz bir azalış olduğu, Hizmetler sektöründe belirgin bir artış olduğu, buna karşın sanayi sektöründe ise dalgalı bir yapının olduğu görülmektedir. Niğde ilinin de bulunduğu TR71 Bölgesinde Gayri Safi Katma Değer itibariyle hakim sektör, Hizmetler sektörüdür. 2004 ve 2005 yıllarında Tarım sektörü, Sanayi sektöründen önde

[1] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

iken, 2006 ile 2008 yılları arasında bu durum tersine dönmüştür. Niğde ilinde, kamu yatırımının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, en büyük pay % 37,4'le Eğitim sektörüne verilmektedir. Eğitim sektörünü, % 31,4 ile Tarım sektörü takip etmektedir. İmalat ve Turizm sektörlerine kamu yatırımı olmayıp, Enerji sektörüne de çok az bir kamu yatırımı olmuştur.

Sektör bazlı sabit yatırımlar değerlendirildiğinde, yatırımdaki en büyük payı imalat sektörü almaktadır. Sabit yatırımın fazla olduğu imalat sektöründe, istihdam diğer sektörlerden fazla olduğu görülmektedir. Sabit yatırımların % 47'sine sahip olan imalat sektörünün istihdamdaki payı % 51'dir. Sabit yatırımda % 22'lik orana sahip olan enerji sektörü, istihdamda ancak % 2'lik bir paya sahip olabilmektedir. Tarım sektörü ise, % 1'lik sabit yatırım oranı ve % 2'lik istihdam oranı ile en düşük oranlara sahip sektördür.

Sektörlerde yapılan sabit yatırımın ve istihdamın, yerli ve yabancı sermayeye göre dağılımı incelendiğinde sabit yatırımda en büyük yerli ve yabancı sermayenin imalat sektöründe olduğu gözlemlenmiştir. Sabit yatırımda en düşük yerli ve yabancı sermaye tarım sektöründedir. İstihdam açısından bakıldığında ise, yerli ve yabancı sermayenin büyük bir payı yine imalat sektöründedir. En düşük istihdam, enerji sektöründe gerçekleşmiştir.

Bölgemiz için tarım ve tarım dışı istihdam düşünüldüğünde, toplam tarım dışı istihdamın tarımdaki istihdamdan daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Erkelerde de bu durum değişmezken, bölge de kadınlardaki durum farklıdır. Kadınların tarımdaki istihdamı % 55,3'le tarım dışı istihdamdan daha büyüktür. Bu durum ülkemizdeki durumdan farklılık göstermektedir. Bölgemiz tarım bölgesi olması ve tarım işinde kadınların daha yoğun çalışması nedeniyle bu durumun oluştuğunu söylenebilmektedir. Ayrıca erkeklerde de tarımda çalışma oranı Türkiye genelinden daha yüksektir.

Bölgede ise istihdam edilenlerin % 43'ü kayıt dışıdır. Türkiye de tarım sektöründeki kayıt dışı istihdam oranı, % 84'le bölgedeki tarım sektöründe kayıt dışı istihdam oranı olan % 79'dan 5 puan yüksektir. Türkiye de tarım dışı sektöründeki kayıt dışı istihdam oranı % 25 olup, bölgedeki orandan 1 puan yüksektir.

2012 yılı verilerine göre, bölgemizde toplam işsizlik oranı 6,8'dir. Aynı yıl itibari ile bölgemizde erkek işsizlik oranı % 6,9 iken, kadın işsizlik oranı ise % 6,4'tür. Bölgemizde ise eğitim seviyesine göre işsizlik oranlarına bakıldığında, en düşük işsizlik oranı % 2,7 ile okuma yazma bilmeyenlerde, en yüksek işsizlik oranı ise % 8,5 ile lise ve dengi eğitim düzeyinde görülmektedir.

Bölgemizdeki nüfusun % 54'ü işgücüne dahil değildir. Bölgemizde 2012 yılında işgücüne dahil olmayan nüfusun % 28'i erkek iken, % 72'si kadınlardan oluşmaktadır. Dolasıyla işgücüne dahil olmayan nüfusta kadınların üstünlüğü fazladır.

Niğde'de 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 9.000 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 68'i erkek, % 32'si kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60'ı erkek, % 40'ı kadındır. 2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 24,7'si bu yaş grubundadır. 20-24 yaş grubunu % 23,1 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 9.000 kayıtlı işsize karşın ilde 2.897 açık iş mevcuttur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. Açık işlerin sadece % 20,5'i kamu sektörüne aittir.

2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirmelerin özel ve kamu dağılımına bakıldığında, işe yerleştirmelerin % 95,2'si özel sektöre yerleşirken, % 4,8'i kamuya yerleşmiştir. Özel sektöre yerleşenlerin % 73'ü erkek iken, kamuya yerleşenlerin % 96'sı erkektir. İşe yerleştirilenlerin % 41'i beden işçisidir. Beden işçisi mesleğini sırasıyla; iplik eğirme operatörü, dikiş makinası operatörü, beden işçisi temizlik meslekleri takip etmektedir. 2013 yılının ilk dokuz ayındaki işe yerleştirmelerin,

sektörel bazda dağılımları incelendiğinde en yüksek oran % 42 ile imalat sektöründedir. İmalat sektörünü, diğer hizmet faaliyetleri ve inşaat sektörü takip etmektedir.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2013 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre, işyerleri en çok toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir Her 100 işyerinin 30'u toptan ve perakende sektöründedir. İlimizde bu sektörü % 22 ile imalat ve % 17 ile inşaat sektörü takip etmektedir. İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almakta, imalatı toptan ve perakende sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların % 36'si imalat sektöründe çalışmaktadır. Bu sektörü sırasıyla, % 20'i ve % 13 ile toptan ve perakende ve inşaat sektöründe takip etmektedir. İlde çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde erkeklerin oranı % 84'tür. Dolasıyla çalışan erkekler, çalışan kadınların beş katından daha fazladır.

Niğde ilinde Sektörlere göre çalışanların cinsiyet ağırlıkları incelendiğinde, İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri dışında bütün sektörlerde erkeklerin ezici bir üstünlüğü vardır. Kadın istihdamı Niğde ilinde insan sağlığı sektöründe % 63'ü bulmaktadır. Bu durum Türkiye geneli içinde aynıdır ve oran % 60'dır. Ülkemizde de kadın istihdamın en fazla olduğu sektör insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü olmuştur. Niğde ilinde erkeklerin kadınlara oranla en fazla çalıştığı sektör madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. Bu durum Türkiye içinde geçerlidir. Niğde ilinde genel bir bakış yapıldığında çalışanların % 16'sı kadınken, % 84'ü erkektir. Türkiye için bu durum ise, çalışanların % 23'ü kadın iken % 77'si erkektir.

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında ise, en büyük oran % 25 ile tesis makine operatörleri ve montajları meslek grubundadır. Bu meslek grubunun hemen ardından ise, % 19 ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir. Bu oran, Niğde ilinde çalışanların her beş kişiden birinin nitelik gerektirmeyen işte çalıştığını göstermektedir. Kadın ve erkek bağlamında bakıldığında ise, erkeklerin kadınlara oranla en yüksek olduğu meslek grubu, % 98 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubundadır. Kadın çalışanın en yüksek olduğu meslek grubu ise, % 34 ile büro hizmetleri çalışan elemanıdır.

Niğde ilinde en fazla çalışanı olan meslek % 7,4 ile Beden İşçisi (Genel) mesleğidir. Niğde ilinde ilk 10 meslek içinde bulunan imal işçisi, iplik eğirme operatörü, işletmeci, makine bakımcı, maden paketleme işçisi ve aşçı meslekleri Türkiye'de ilk ona giren mesleklerden farklıdır. Bunun en temel nedeni Niğde ilinde maden ve tekstil sektörünün yoğun olmasıdır. Niğde ilinde ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 29'unu oluşturmaktadır. İlk 10 meslek içerisindekilerin % 68'i erkek iken, % 22'si kadındır.

2013 yılındaki gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması toplamda 548 işyeri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu işyerlerinden % 27'si açık iş beyan etmiştir. Açık işin en fazla olduğu sektör % 33 ile imalat sektörüdür. Açık iş konusunda imalat sektörünü, % 26'lık açık iş ile toptan ve perakende sektörü takip etmektedir. Anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[2] % 3,98'dir. Açık işin en fazla olduğu imalat sektörü iken, açık iş oranının en fazla olduğu sektör % 29,41 ile gayrimenkul faaliyetleridir.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu % 35 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bu ana meslek grubunu % 25 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ve % 11 ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar takip etmektedir. Mesleklere göre açık iş dağılımı incelendiğinde en yüksek açık iş dağılımı Niğde ilinde beden işçisi (genel) iken Türkiye ise makineci

[2] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir: AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

(dikiş) mesleğidir. Açık iş dağılımında Niğde ilinde ilk 20'ye giren beden işçisi (genel) ve satış danışmanı, makineci (dikiş) ve kaynakçı mesleklerinde Türkiye içinde ortaktır. İlk 20 meslek arasında Türkiye için açık iş dağılımında makineci ilk sırada iken, Niğde ilinde son sıradadır. Beden işçisi genel mesleği ise açık iş dağılımı konusunda gerek Niğde ilinde gerekse Türkiye genelinde ilk ikiye giren meslektir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. Bu oran Niğde ili için % 45'lere varmaktadır. Bunun temel nedeninde ise en çok açık işin talep edildiği mesleğin beden işçisi olmasıdır. Açık işlerde talep edilen ikinci sıradaki eğitim durumu ise genel lisesi mezunlarıdır.

İlde işverenler tarafından en çok talep edilen beceri, meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi takım çalışmasına uygunluk ve fiziki güç takip etmektedir. Açık işlerde talep edilen beceride en yüksek olan, mesleki yeterli bilgi becerisinin oranı % 24,2'dir. En düşük beceri oranı ise % 0,4 ile yabancı dil becerisidir.

Niğde'de açık işleri karşılanma oranlarına bakıldığında ülke genelinde olduğu gibi ilk sırada % 78 oranla akraba-eş dost ikinci sırayı ise % 62 oranla İŞKUR aracılığıyla ve üçüncü sırayı ise % 14 oranla internet siteleri vasıtasıyla karşılandığı görülmektedir. İlimizde özel istihdam büroları aracılığıyla açık işlerin karşılanma oranı en düşüktür. Bunun nedeni ilimizde özel istihdam bürolarının olmamasıdır.

Talep araştırması kapsamında işverenlere 2013 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. 548 işyerinden % 41'i işçi temininde güçlük bildirmiştir. Ankete cevap veren işyerleri içinde eleman temininde güçlük çekilen en yüksek orandaki sektör % 31 ile toptan ve perakende sektörüdür. İkinci sırada ise % 29'luk oranı ile imalat sektörü gelmektedir. Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilenlerin dağılımı incelendiğinde en yüksek oran % 35 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda görülmektedir. Bu meslek grubunu % 29,2 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve % 12,8 ile Hizmet ve satış elemanları takip etmektedir.

Mesleklere göre temininde güçlük çekilenlerin dağılımı incelendiğinde Niğde ilinde en yüksek oran, % 3,9 ile imal işçisinde çıkmaktadır. Türkiye genelinde ise % 6,9'luk oranla makineci (dikiş) mesleğinde görülmüştür. Temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek Niğde ve Türkiye için kıyaslandığında beden işçisi (genel), satış danışmanı ve kaynakçı mesleği her ikisinde de ortak çıkmaktadır. Türkiye genelinde güvenlik görevlisinin temininde güçlük çekilme oranı % 2,8 ile ikinci sırada yer alırken bu meslek Niğde ili için temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek arasına girmemiştir.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle gelecek altı aylık dönemde en yüksek istihdam artışı bekleyen işyerleri imalat sektöründedir. İmalatı, toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. Kısa dönemde istihdam artışı bekleyen üçüncü sektör ise insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde çalışan işletmelerdir. İstihdamın en büyük üçüncü sektörü olan inşaat sektörü mevsimsellikten etkilenmekte ve 31 Aralık itibariyle sektörde yüksek oranda net istihdam azalışı beklenmektedir. İlimizde orta vadede yani 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle en fazla istihdam artışı bekleyen sektör imalat sektörüdür. Mevsimsellik nedeni ile Aralık ayında net istihdam azalışı beklenen inşaat sektöründe Haziran ayında istihdam artışı beklenmektedir. Eğitim sektöründe ise haziran ayında azalış beklenmektedir. 31 Aralık itibariyle sektörlere göre net istihdam değişim oranı[3] % 2,4'tür. Haziran ayındaki sektörlere göre net istihdam değişimi oranı ise % 1,04'tür.

Kısa vadede meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranı Niğde ilinde % 2 olarak görülmektedir. 31 Aralık itibari ile mesleklere göre net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu

[3] Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) istihdam değişimini açıklar ve net istihdam değişiminin toplam çalışana oranını ifade eder.

meslek grupları profesyonel meslek grupları, hizmet ve satış elamanlarıdır. Orta vadede ise meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranı 3'tür. Yöneticiler, profesyonel meslek mensupları, teknisyenler, büro hizmetlerinde çalışan meslek gruplarında orta vadede, 31 Aralığa göre azalış gözlemlenmiştir.

Niğde ilinde kısa vadede en fazla artış beklenen meslek, iplik eğirme operatörüdür. Orta vadede en fazla artış beklenen meslek ise paketleme işçisi (kalsit) mesleğidir. Kısa vadede ilk 20 meslek arasına dahi giremeyen maden paketleme işçisi, orta vadede birinci sıraya oturmasının temel nedeni iklim koşullarıdır. Kış aylarında madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki iklim şartlarına göre daralma kaçınılmaz olmuştur. Makine bakımcı, kaynakçı, dikiş makine operatörü, reçmeci, garson işçisi, beden işçisi genel, makineci meslekleri hem kısa vadede hem de orta vadede artış beklenen ilk 20 meslek arasına girmektedir.

Kısa vadede en fazla azalış beklenen meslek inşaat boyacısı/ boyacı-bina mesleğidir. Orta vadede en fazla azalış beklenen meslek direksiyon eğitmenidir. Sıvacı ve aşçı mesleği hem kısa vadede hem de orta vadede en fazla azalış beklenen 20 meslek arasında yer almaktadır.

GİRİŞ

Niğde ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında; Niğde ili için 2013 yılı Mayıs-Haziran Döneminde İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Niğde işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Niğde işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[4] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Niğde ilinin yer aldığı TR71 (Niğde, Aksaray, Nevşehir, Kırşehir ve Kırıkkale illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Niğde, Aksaray ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Nevşehir, Kırşehir ve Kırıkkale daha üst sıradadır.[5] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en az gelişmiş il, 56. sırada olan Niğde'dir. Aksaray 55. sırada yer alırken, Kırıkkale 41. , Kırşehir 40. ve Nevşehir 36. sırada bulunmaktadır.

1.1. EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

Tablo 1: Sektörlere Göre Bölgesel Paylar, % , TR71.

Yıllar	Tarım	Sanayi	Hizmetler
2004	4,1	1,3	1,2
2005	3,9	1,3	1,3
2006	3,6	1,3	1,3
2007	3,7	1,3	1,3
2008	3,5	1,4	1,3

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Sektörlere göre bölgesel payların, yıllara göre değişimi ayrı ayrı incelemek gerekmektedir. Tablo incelendiğinde, 2004-2008 yılları arasında en çok değişim tarım sektöründe olduğu görülmektedir.

---

[4] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[5] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişe bilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

Artan yıllara oranla, tarım sektörüne ayrılan pay giderek düşmektedir. Sanayi ve hizmet sektörüne gelindiğinde ise, genel anlamda bir sabit orandan bahsetmek mümkündür.

Tablo 2: Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, %, TR 71.

TR71					
Sektör	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
Tarım	28,4	27,1	22,8	20,9	19,6
Sanayi	22,7	22,9	24,3	24,2	25,1
Hizmetler	48,9	50	52,9	54,9	55,4
TÜRKİYE					
Sektör	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
Tarım	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5
Sanayi	28	28	28,2	27,8	27,2
Hizmetler	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Grafik 1: Sektörlerin Gayrisafi Katma Değer İçindeki Payları, TR71.

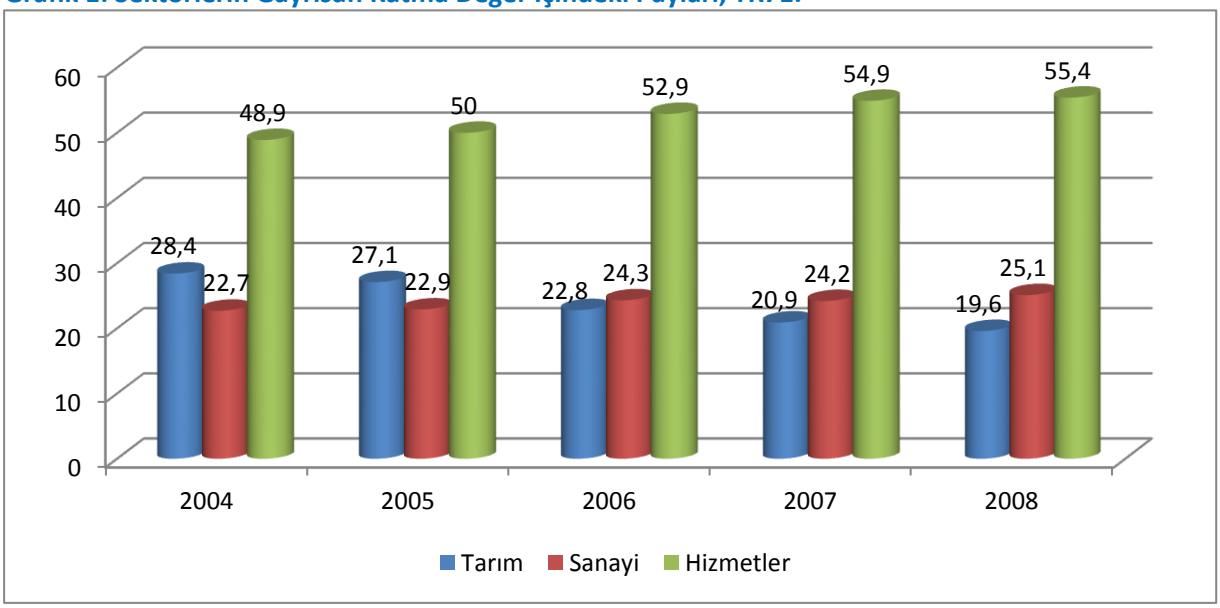

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Sektörlerin GSKD içindeki payları incelendiğinde, yine tarım sektöründe bariz bir azalış olduğu, Hizmetler sektöründe belirgin bir artış olduğu, buna karşın sanayi sektöründe ise dalgalı bir yapının olduğu görülmektedir. Niğde ilinin de bulunduğu TR71 Bölgesinde Gayri Safi Katma Değer[6]

[6] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

itibariyle hakim sektör, Hizmetler sektörüdür. 2004 ve 2005 yıllarında Tarım sektörü, Sanayi sektöründen önde iken, 2006 ile 2008 yılları arasında bu durum tersine dönmüştür. Türkiye için bu durum incelendiğinde yine hakim sektör, Hizmetler sektörüdür. Türkiye genelinde bütün yıllar boyunca sanayi sektörü daima tarım sektöründen önde gelmiştir. 2008 yılı itibari ile Niğde ilinin yer aldığı bölgede GSKD itibariyle hakim sektör % 55,4 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada % 25,1 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 19,6 ile en az paya sahip sektör olmasına rağmen bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasından 9 puan daha yüksektir.

Tablo 3: Kişi Başına Gayrisafi Katma Değer (GSKD).

TR71					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	5.262	6.008	6.736	7.722	8.696
$	3.674	4.458	4.676	5.941	6.789
TÜRKİYE					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020
$	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384

Kaynak: TÜİK, ADNKS

TR71 bölgesinde kişi başına yaratılan GSKD, 2004'den 2008'e kadar sürekli artmıştır. 2004 yılında bölgede kişi başına katma değer 5,262 iken, 2008 yılında kişi başı yaratılan katma değer 8.696 lirayı bulmuştur. Bu durum Türkiye'de de benzer bir durum izlemiş olup, kişi başına Gayri Safi Katma Değer sürekli artmıştır. 2004 yılında ülkemizde GSKD 7,307 iken, 2008 yılına gelindiğinde 12,020 değerini bulmuştur. Bölgede, 2008 yılında GSKD, bir önceki yıla oranla % 12,6 artarken, bu durum Türkiye'de % 11,9'dur. Bütün yıllarda bir önceki yıla oranla genelde %10'un üzerinde bir artış gözlemlenmiştir.

Grafik 2: Kamu Yatırımının Sektörlere Göre Dağılımı, 2012.

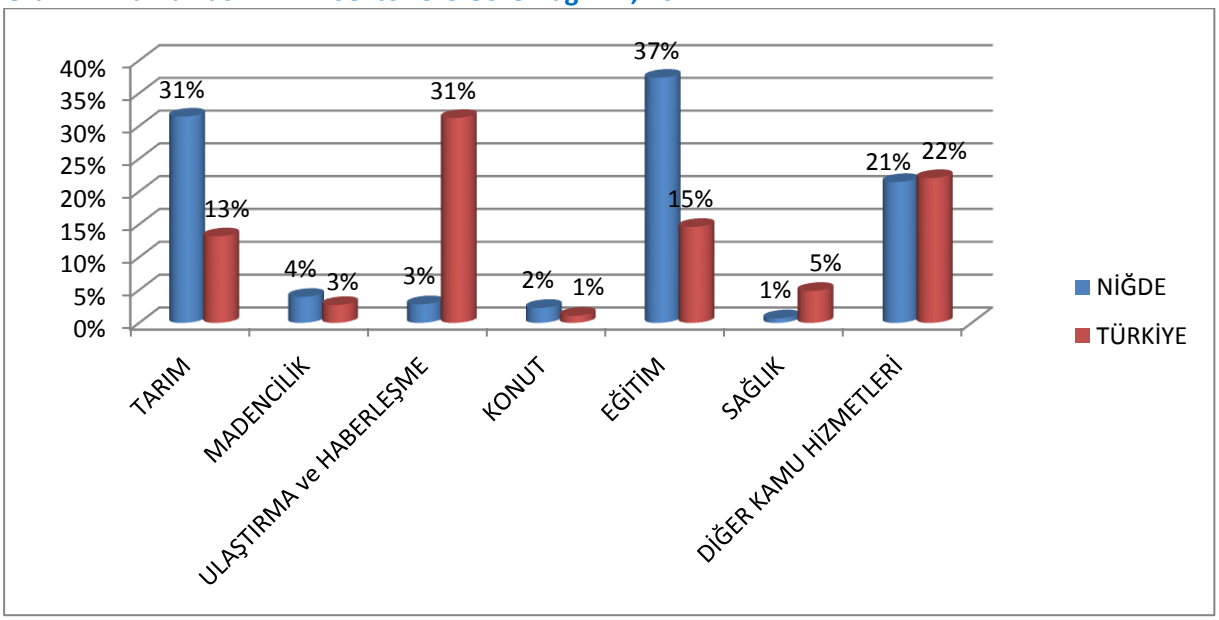

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde ilinde, kamu yatırımının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, en büyük pay % 37,4'le Eğitim sektörüne verilmektedir. Eğitim sektörünü, % 31,4 ile Tarım sektörü takip etmektedir. İmalat ve Turizm sektörlerine kamu yatırımı olmayıp, Enerji sektörüne de çok az bir kamu yatırımı olmuştur. Türkiye verileri incelendiğinde ise, en büyük payı % 31 ile Ulaştırma ve Haberleşme sektörü alırken, bu sektörü % 15 ile Eğitim Sektörü ve % 13'le Tarım sektörü izlemektedir. Diğer Kamu Hizmetleri Sektöründe ise, Hem Niğde ili hem de Türkiye için kamu yatırımı oranı hemen hemen aynı olup % 22'ler civarındadır.

Tablo 4: Yatırım Teşvikleri, Sabit Yatırım, İstihdam, 2012.

Sektörü	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
ENERJİ	12.659	3.505
HİZMETLER	15.188	56.730
İMALAT	26.843	75.515
MADENCİLİK	2.207	8.092
TARIM	790	3.045
Genel Toplam	**57.688**	**146.887**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü.

Sektör bazlı sabit yatırımlar değerlendirildiğinde, yatırımdaki en büyük payı imalat sektörü almaktadır (26,843 Milyon TL). Sabit yatırımın fazla olduğu imalat sektöründe istihdam diğer sektörlerden fazla olup, 75,515 kişidir. Dolasıyla sabit yatırımların % 47'sine sahip olan imalat sektörünün istihdamdaki payı % 51'dir. Sabit yatırımda %22'lik orana sahip olan enerji sektörü, istihdamda ancak % 2'lik bir paya sahip olabilmektedir. Tarım sektörü ise, % 1'lik sabit yatırım oranı ve % 2'lik istihdam oranı ile en düşük oranlara sahip sektördür.

Tablo 5: Yatırım Teşvikleri, Sabit Yatırımlarda ve İstihdamda Yerli ve Yabancı Sermaye.

Sektörler	Sabit Yatırımların Toplamı (Milyon TL)		İstihdam Toplamı	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
Enerji	63,635	16,77	26,01	3,246
Hizmetler	103,199	17,834	547,856	47,132
İmalat	132,566	32,726	770,723	185,773
Madencilik	14,153	851	75,341	3,205
Tarım	7,222	255	50,655	2,822

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü.

Sektörlerde yapılan sabit yatırımın ve istihdamın, yerli ve yabancı sermayeye göre dağılımı incelendiğinde sabit yatırımda en büyük yerli sermayenin 132,566 milyon TL ile imalat sektöründe olduğu, yine sabit yatırımda en büyük yabancı sermayenin 32,726 milyon TL ile imalat sektöründe olduğu gözlemlenmiştir. Sabit yatırımda en düşük yerli ve yabancı sermaye tarım sektöründedir. İstihdam açısından bakıldığında ise, yerli ve yabancı sermayenin büyük bir payı yine imalat sektöründedir. En düşük istihdam, enerji sektöründe gerçekleşmiştir. Tarım sektöründeki yerli istihdam yatırıma oranla epey büyüktür. İstihdam olarak da sabit yatırım olarak da bakıldığında yerli sermaye daima daha büyük bir paya sahiptir.

Tablo 6: Kurulan, Tasfiye Edilen ve Kapanan İşyerin Birikimli Dağılımı.

İL ADI	2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
NİĞDE	116	10	77	30	14	24	10	50
TÜRKİYE	53.409	1.033	60.430	21.851	2.815	13.095	1.896	41.130
İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
NİĞDE	52	5	81	35	11	20	5	47
TÜRKİYE	38.887	877	67.455	19.203	2.342	14.168	1.895	31.915

Kaynak: TOBB

Niğde ilinde kurulan, tasfiye edilen ve kapanan işyerlerin iki yıllık değişimi incelendiğinde, 2011 yılı ile 2012 yılı arasında farklar yukarıdaki tabloda bariz bir şekilde görülmektedir. Kurulan şirket bazında 2012'de bir önceki yıla oranla % 123'luk bir azalma gözlemlenmiştir. Kurulan kooperatif bazında ise % 100'luk bir azalma gözlemlenmiştir. Kapanan şirket bazında ise % 20'lik bir azalma görülmüştür. 2012 yılında 52 şirket kurulurken, buna karşın 20 şirket kapanmıştır. Türkiye geneline bakıldığında kurulan şirket sayısı, 2012 yılında bir önceki yıla göre % 27 oranla azalmıştır. Buna karşın kapanan şirket sayısı % oranında artmıştır.

1.2. NÜFUS GÖSTERGELERİ

Bir ilin; çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitime göre dağılımı, ilin aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

Tablo 7: İllere Göre İl/İlçe Merkezi ve Belde/Köy Nüfusu, 2012.

NİĞDE	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	158.398	79.313	79.085	181.523	90.391	91.132	339.921	169.704	170.217
2010	163.237	81.000	82.237	174.694	86.551	88.143	337.931	167.551	170.380
2011	168.596	84.386	84.210	168.957	83.739	85.218	337.553	168.125	169.428
2012	173.480	87.002	86.478	166.790	83.073	83.717	340.270	170.075	170.195

Kaynak: TÜİK, ADNKS

2012 yılı sonuçlarına göre Niğde ilinin nüfusu 340.270 kişi olup[7], ilde 170.075 erkek, 170.195 kadın yaşamaktadır. Bu veriler, bir önceki yıla kıyasla değerlendirildiğinde hem erkek hem de kadın nüfusunda dolasıyla toplam nüfusta bir artış gözlemlenmiştir. Niğde ilinde nüfusun yerleşim yerlerine göre dağılımı, Türkiye ortalaması değerlerinden farklıdır. 2012 yılı sonunda Türkiye ortalamasında

[7] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

nüfusun % 77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Niğde de bu oran % 51'dir. Bu durumda, Türkiye için il ve ilçede ikamet durumuna göre 2012'de alınan veriler, 2011'deki alınan verilerle aynı iken, Niğde için çok az da olsa bir yükselme gözlemlenmiştir. Başka bir ifade ile Niğde'deki il/ilçe yerleşimi oranı Türkiye ortalamasını altındadır. Diğer yandan kırsal yaşam (köy/belde) incelendiğinde; Niğde'deki kırsal yaşam oranı % 49 iken, Türkiye için bu oran, %23'lerde kalmaktadır. Dolasıyla Niğde'de, Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Grafik 3: Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2012.

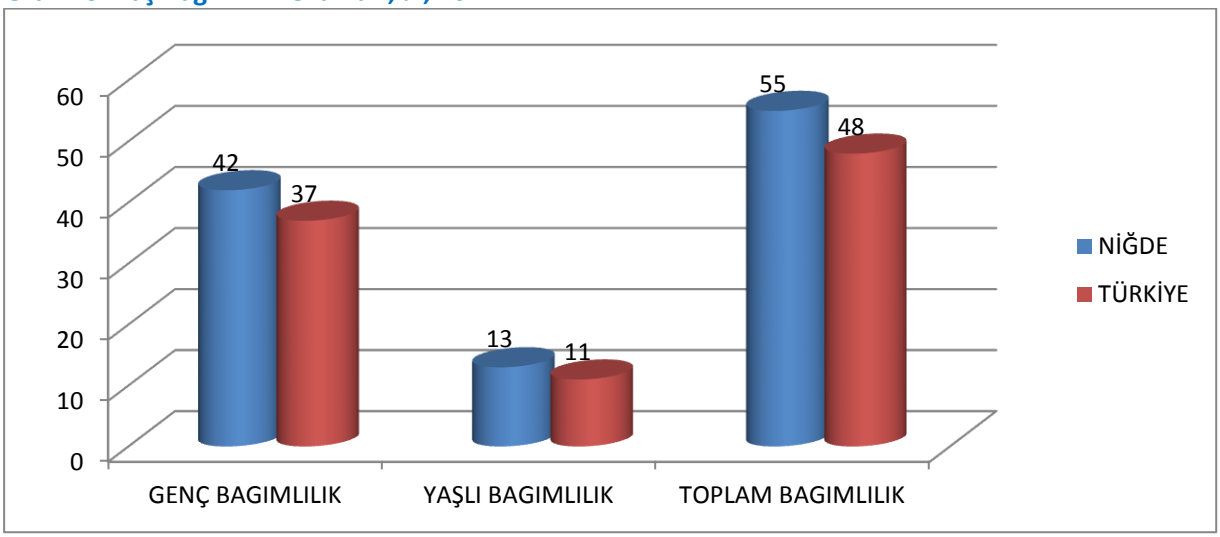

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. Niğde ilinin yaş bağımlılık oranları bütün durumlarda (genç bağımlılık, yaşlı bağımlılık ve toplam bağımlılıkta) Türkiye yaş bağımlılık oranlarında büyüktür.

Tablo 8: İllerin Aldığı Göç, Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, Niğde (2009-2012 Dönemi).

YILLAR	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı‰
2009	12.588	15.778	-3.190	-9,34
2010	12.602	17.666	-5.064	-14,87
2011	11.769	17.023	-5.254	-15,44
2012	12.359	13.514	-1.155	-3,39

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde'nin net göçü -1,153'tür. Dolasıyla Niğde göç veren bir ilimizdir. Net göç hızı binde -3,39'dur. Bu oranla Türkiye'de net göç hızı olarak 46'ıncı sırada yer almaktadır. Aldığı göç oranı genelde artarken 2011 yılında bir önceki yıla göre azalış gözlenmiştir. Verilen göç durumu incelendiğinde ise, 2012 yılında bir önceki yıla göre bir azalış söz konusudur ama yine de net göç negatif bir değer almıştır.

Tablo 9: Niğde İlinin En Fazla Göç Aldığı ve Verdiği İller, 2012.

EN FAZLA GÖÇ ALDIGI İLLER	EN FAZLA GÖÇ VERDİGİ İLLLER
Adana	İstanbul
İstanbul	Ankara
Mersin	Adana
Ankara	Kayseri
Kayseri	Konya
Konya	Mersin
İzmir	İzmir
Aksaray	Antalya
Antalya	Bursa
Nevşehir	Aksaray
Bursa	Nevşehir

Kaynak: TÜİK, ADNKS

En fazla göç aldığı üç il sırasıyla; Adana (2.100 kişi), İstanbul (1.513 kişi), Mersin (1.018 kişi) illerimizdir. En az göç aldığı ise sırasıyla; Bayburt (4 kişi), Yalova (5 kişi), Düzce (7 kişi) illerimizdir. Niğde ilinin en fazla göç verdiği yine üç il sırasıyla; İstanbul (2.809 kişi), Ankara (1.363 kişi) ve Adana (1.292 kişi) vilayetlerimizdir. En az göç verdiğimiz illerimiz ise; Kilis (8 kişi), Sinop (8 kişi), Bartın (9 kişi) olarak görülmüştür. İllerimizden Adana, Niğde İlinden göç alma ve göç verme konusunda ilk üçe girmektedir.

Grafik 4: Niğde İlinin Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Aldığı Göçün Dağılım Oranı, %, (2011- 2012).

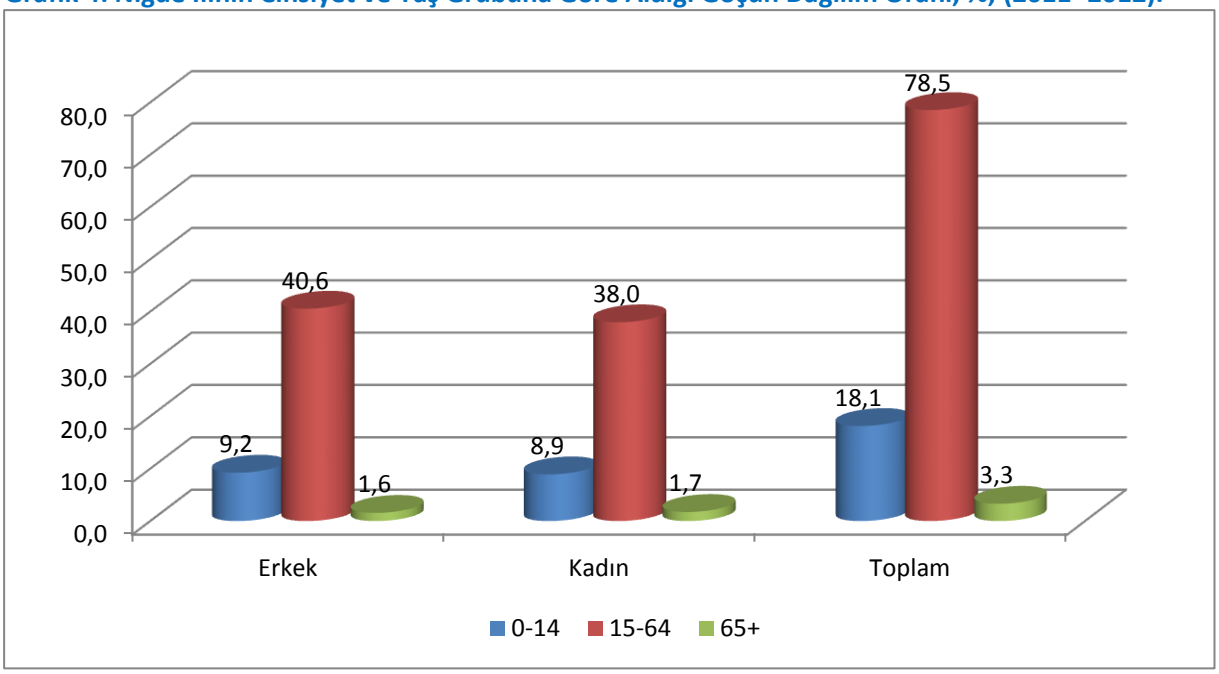

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde ilinin göç aldığı nüfusun en önemli bölümünü 15-64 yaş grubu oluşturmaktadır. Bu grupta erkeklerin oranı çok az bir farkla kadınlardan daha fazladır. İlin işgücü piyasasına katkıda bulunmayan yaşlı nüfus oranı oldukça düşüktür.

Grafik 5: Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı, %, 2012.

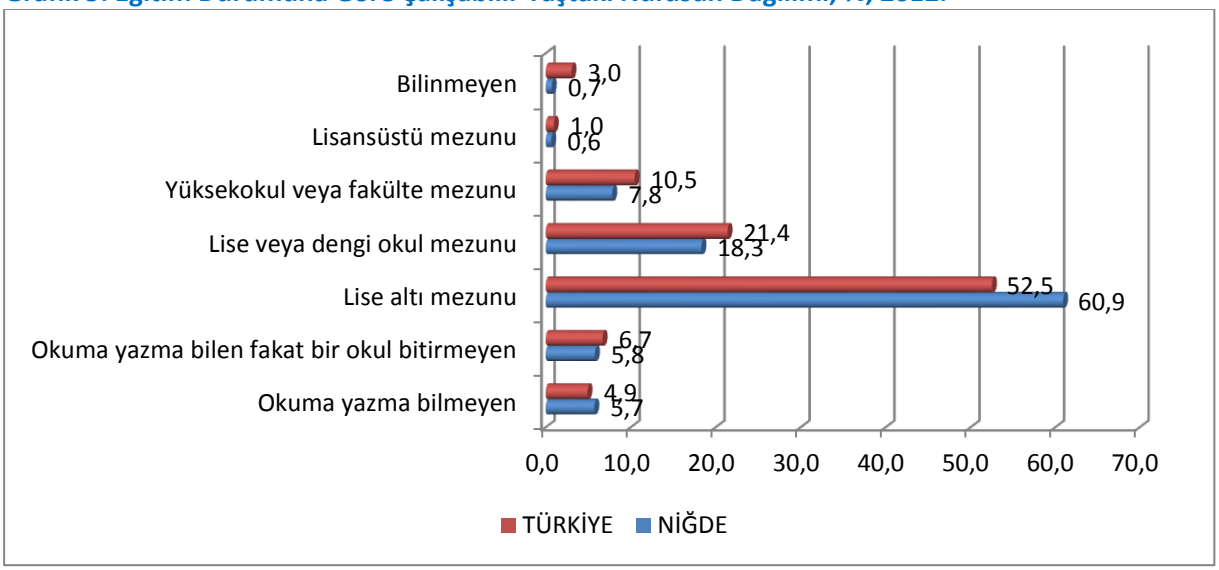

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde'de 15+ yaş nüfusunda, okur-yazar olmayanların oranı % 5,7'dir. Türkiye'de ise bu oran % 4,9 olup Niğde ortalamasından düşüktür. Niğde'de hiçbir okul mezunu olmayıp, okuma yazma bilenlerin oranı ise, % 5,8 olup Türkiye ortalamasının altındadır. İlimizde çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 60,9) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Lise altı mezunlarının, fakülte mezunlarının ve lisansüstü mezunlarının hepsindeki Niğde ili ortalaması, Türkiye ortalamasının altındadır. Genel tablo incelendiğinde Niğde ilindeki eğitim düzeyinin Türkiye ortalamasına göre düşük olduğu açıkça görülmektedir. Niğde ilindeki kırsal nüfusun, şehir nüfusuna göre fazla olmasının eğitim düzeyine yansımasının aşikar bir durumu ile karşılaşılmıştır.

Grafik 6: Belirlenen Eğitim Düzeyi ve Cinsiyete Göre Nüfusun Dağılım Oranı, %, Niğde, 2012.

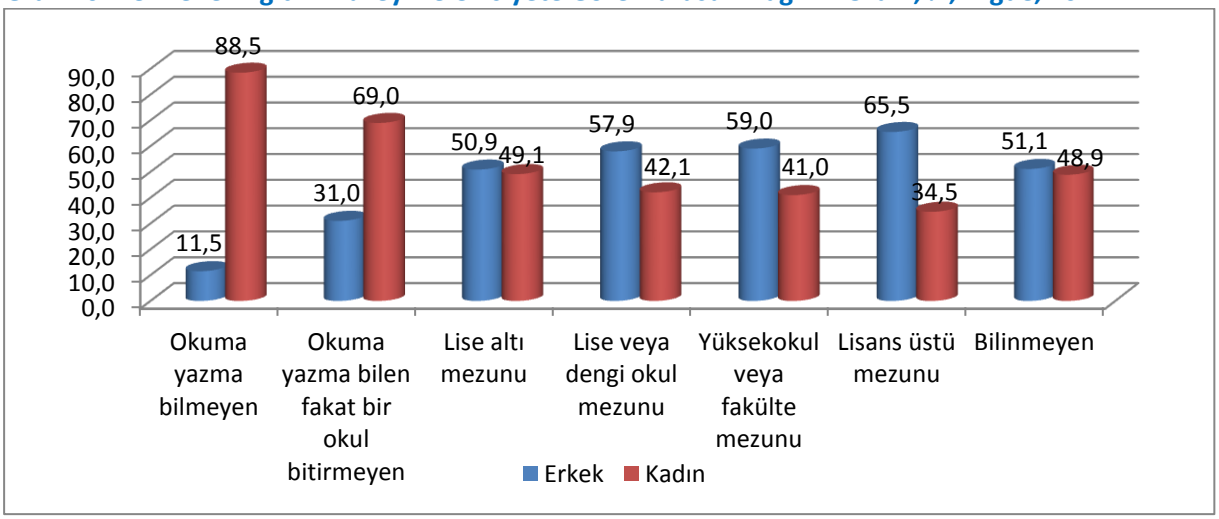

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde İlinde, eğitim durumunun cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, erkeklerin eğitim seviyelerinin kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Fakat eğitim seviyesi artıkça, aradaki fark nispeten azalmaktadır. Kadın ve erkek eğitim düzeyi oranının birbirine en çok yaklaştığı eğitim seviyesi lise altı mezunlarında görülmektedir. Erkeklerde lise altı mezunlarda oran, % 50,9 iken kadınlarda bu % 49,1 olup, erkek oranına en çok yaklaşılan eğitim seviyesidir. Okuma yazma bilmeyen

kişilerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, kadın ve erkek arasında derin bir uçurum vardır. Okuma yazma bilmeyenlerin % 88,5'i kadınlar oluşturmaktadır.

1.3. EĞİTiM GÖSTERGELERİ

İlimizin okullaşma oranı, eğitim seviyelerine göre incelenmiştir. Bu incelemede brüt ve net okullaşma oranına ayrı ayrı bakılmıştır. Eğitim seviyesi artıkça, okullaşma oranında giderek bir azalma görülmektedir. Bu azalma özellikle, ortaokul seviyesi ile ortaöğretim seviyesi arasında belirgin bir şekilde görülmektedir. İlkokul ve ortaokul düzeyinde, kadın ve erkek okullaşma oranı birbiriyle hemen hemen aynı iken, bu durum ortaöğretim düzeyinde farklılık göstermektedir. Ortaöğretim düzeyinde, erkeklerin okullaşma oranı kadınlara göre daha yüksektir. Bu sonucun en temel nedeni, ülkemizde ortaöğretime kadar eğitimin zorunlu olmasıdır.

Tablo 10: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranları, Niğde, 2012-2013.

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	105,5	105,5	105,4	103,22	103,2	103,2	40,52	38,62	42,48	41,58	44,49	38,58
Net	98,53	98,41	98,66	93,51	93,39	93,64	30,28	27,08	33,59	35,18	38,31	31,94

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Ortaöğretim düzeylerinde ise, Mesleki ve Teknik Ortaöğretimin, Genel Ortaöğretime göre okullaşma oranı çok azda olsa fazladır. Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde erkeklerin okullaşma oranı, kadınlara nazaran daha fazla iken, bu durum Genel Ortaöğretimde tam tersidir.

Tablo 11: Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Niğde, 2012-2013.

NİĞDE	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	20,659	10,634	10,025
Şehir	19,335	9,921	9,414
Köy	1.324	713	611

CİNSİYET	Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	10,186	9,756	440	10.463	9,579	884
Erkek	4.842	4,712	230	5,682	5,208	483
Kadın	5,254	5,044	210	4,771	4,37	401

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

İlimizdeki kayıtlı öğrenci sayısı, 2012-2013 Döneminde 20,659 olup, 10,634'ü erkek ve 10,025'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın ve erkek öğrenci sayısı çok az bir farkla birbirine yakındır. Toplam öğrenci sayımızın, 19,335'i şehirde ikamet ederken, 1,324'ü köyde ikamet etmektedir. Bu farkın oluşmasındaki en temel neden köylerimizde çoğunlukla ilköğretim seviyesinde eğitim veriliyor olması ve nüfusun az olmasıdır. Genel Ortaöğretim ve Mesleki Ortaöğretim kıyaslandığında, az bir fark olsa da Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde kayıtlı öğrenci sayısının üstün olduğu görülmüştür. Genel Ortaöğretimde kadınlar daha fazla iken, Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde erkekler daha fazladır. Bu sonuçtan hareketle, kadınlarımızın Mesleki ve Teknik Ortaöğretime daha az ilgi duyduğu söylenebilmektedir. Ayrıca Teknik Ortaöğretimin çoğu bölümünde, bedensel gücün ön plana çıkması bu tercih sebebini belirlediği düşünülmektedir.

1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir. Lise altı eğitim düzeyi, diplomasız olan fakat okuma yazma bilenleri, ilkokul ve ortaokul mezunlarını içermektedir. Yükseköğretim ise ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora eğitim düzeylerini içermektedir.

Grafik 7: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, 2011.

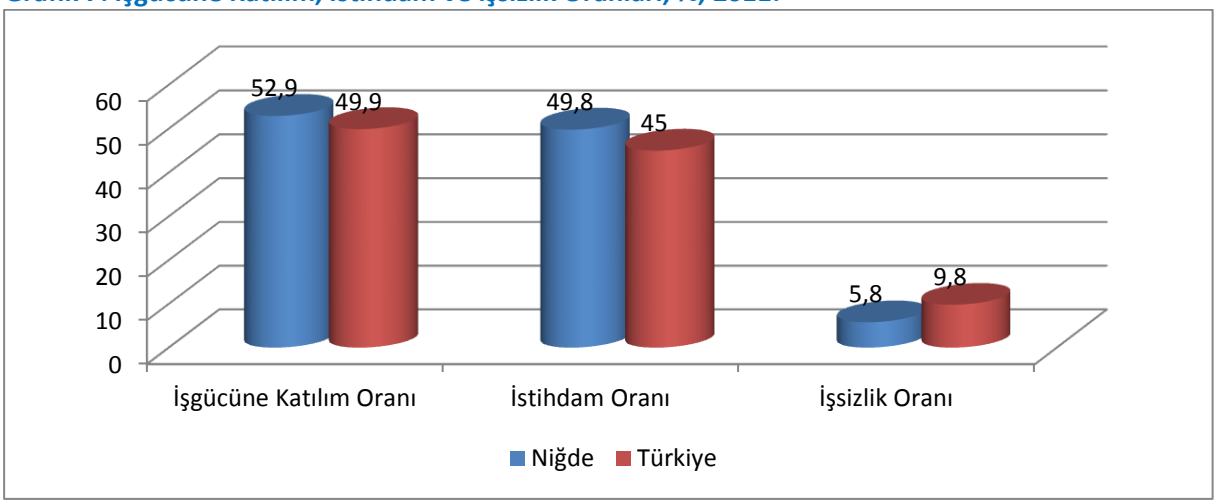

Kaynak:TÜİK, ADNKS

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Niğde ilinde kurumsal olmayan nüfusun işsizlik oranı 2011 yılı itibariyle % 5,8'dir. Bu değer, bir yıl önceki işsizlik oranı olan % 9,4'e göre oldukça iyidir. 2011 yılı itibari ile Niğde ilindeki işsizlik oranı, Türkiye geneli işsizlik oranının altında seyretmektedir. 2011 yılında istihdam oranı, Niğde ili için % 49,8 olarak belirlenirken, bu değer bir önceki yılın istihdam oranı olan % 42,8'den daha büyük bir değere taşınmıştır. Ayrıca Niğde ili istihdam oranı, Türkiye ortalama istihdam oranından büyük değer almıştır. İşgücüne katılım değerleri düşünüldüğünde ise, Niğde ili için 2011 yılı verileri bazında % 52,9'la yine Türkiye ortalamasından büyük bir değer almıştır. 2011 verileri toplu bir değerlenmeye alındığında, Niğde ilindeki işgücü göstergeleri önceki yıllara göre daha olumlu olduğu gözlemlenmiştir.

Grafik 8: Yıllara göre İşgücü Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, Niğde.

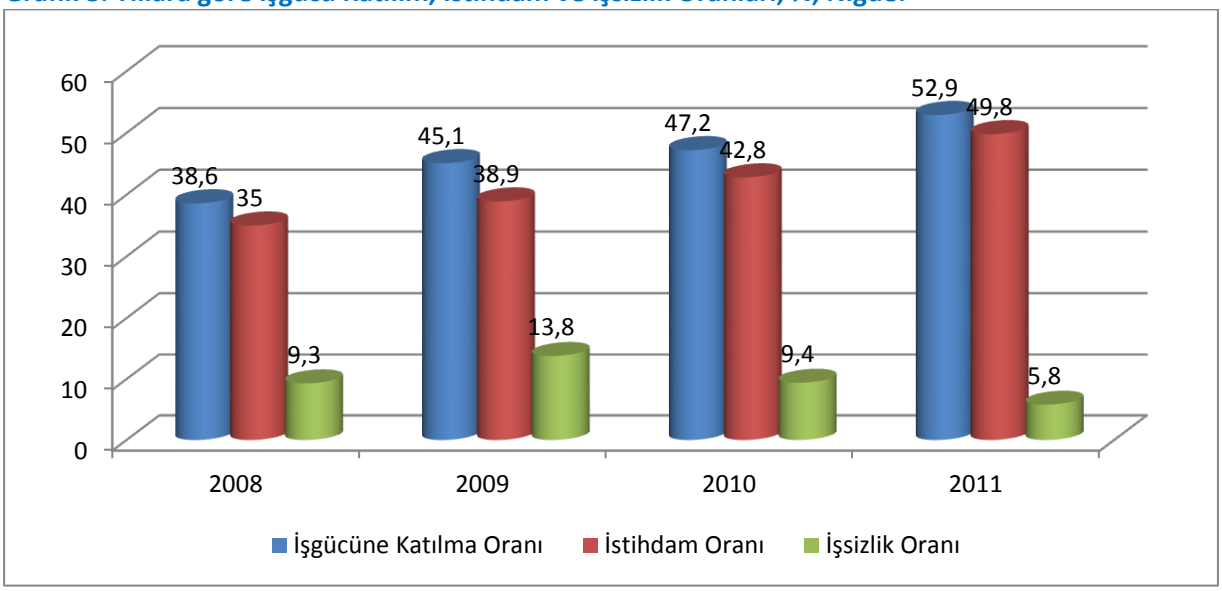

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Niğde ilindeki, işgücü göstergeleri yıllara bağlı olarak ayrı ayrı incelendiğinde, İşgücüne katılma oranının ve istihdam oranının geçen her yılla arttığı gözlemlenmiş, buna karşın işsizlik oranında geçen yıllara oranla bir dalgalanma olduğu tespit edilmiştir.

Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Niğde iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TR71 bölümlenmesi çerçevesinde Kırıkkale, Aksaray, Nevşehir ve Kırşehir illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketlerinin doğrudan Niğde iline ilişkin bilgi vermemesi ve Niğde ile birlikte Kırıkkale, Aksaray, Nevşehir ve Kırşehir illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 12: Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İşgücü, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi, TR71, 2012.

Eğitim Durumu	Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Dışı Nüfus
Okuma yazma bilmeyen	132	24	24	1	108
Lise altı (okuma yazma bilen, ilkokul ve ortaokul mezunu)	688	305	285	20	383
Lise ve dengi meslek okulu	184	102	93	9	82
Yükseköğretim (ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora)	107	83	78	6	23
Toplam	**1.111**	**515**	**480**	**35**	**596**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölge 15+yaş kurumsal olmayan nüfus 1.110.000 kişidir.[8] Bu nüfusun % 11,8'i okuryazar değildir. % 61,9'u lise altı eğitimlidir. % 16,5'i lise ve dengi okul , % 9,6'sı ise yükseköğretim mezunudur. Çalışan 480 bin, işsiz 35 bin, işgücü dışı nüfus 596 bin kişidir. İşsiz nüfusunun en küçük pay, % 2,8'le okuma yazma bilmeyenlere aittir. İşsiz nüfusunda en büyük pay ise, % 57,1'le lise altı eğitim düzeyine sahip olan kişiler almaktadır. İstihdam edilen nüfus açısından eğitim düzeyleri yeniden ele alındığında, işsizlikle benzer bir sonuç gözlemlenmektedir. En küçük pay yine okur-yazar olmayan nüfus olurken, en yüksek oran yine lise altı eğitim düzeyindeki nüfus almaktadır.

1.4.1. İstihdam

Bölgenin (TR71) istihdam oranı % 43,2'dir. Her 100 erkekten % 64,6'sı, her 100 kadından % 23,1'i çalışmaktadır. Niğde ilinde, erkek istihdamı oranı % 65 olan Türkiye ortalamasından 0,4 puan düşük iken, kadın istihdam oranı % 26,3 olan Türkiye ortalamasından 3,2 puan düşüktür. Diğer bir ifade ile bölge toplam istihdam oranını Türkiye ortalamasının 2,2 puan altında seyretmektedir. Bölgede tarım sektörünün son yılda azalmış olması, tarımda ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların ve erkeklerin bölgede azalmasına neden olmuştur. Bu sonuç beraberinde istihdam oranlarına yansımıştır. Hem kadın hem de erkek istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında değerler almıştır.

[8] TÜİK kurumsal olmayan nüfusu okul, yurt, otel, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus olarak tanımlamaktadır.

Grafik 9. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012.

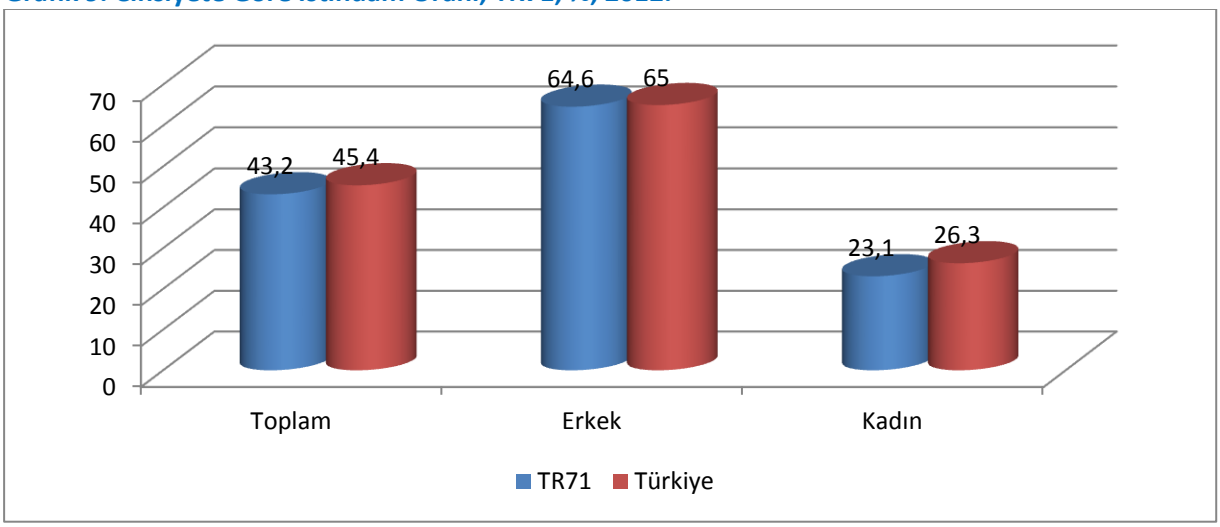

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Eğitim seviyesi ile istihdam oranı arasında, bir doğru orantı olduğu gözlemlenmiştir. Eğitim seviyesi arttıkça beraberinde istihdam oranını da artırmıştır. En düşük istihdam oranı, % 17,9'la okuma-yazma bilmeyen kişiler arasında olduğu belirlenmiştir. En yüksek istihdam oranı ise, % 72,7'le yükseköğretim seviyesine sahip kişilerde görülmüştür. İstihdam oranı erkek ve kadın bazlı incelendiğinde, bölgede erkeklerin istihdam oranının, eğitim seviyesi her ne olursa olsun daha yüksek olduğu görülmektedir. Bölgede erkek ya da kadın da fark etmeyen temel duruş, eğitim seviyesinin artmasıyla istihdamın oranının artmış olmasıdır. Bu veriler, istihdam oranının artırılmasında, bölgedeki eğitime verilen önemin daha da artırılması gerektiği kanaatine götürmüştür.

Grafik 10: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012.

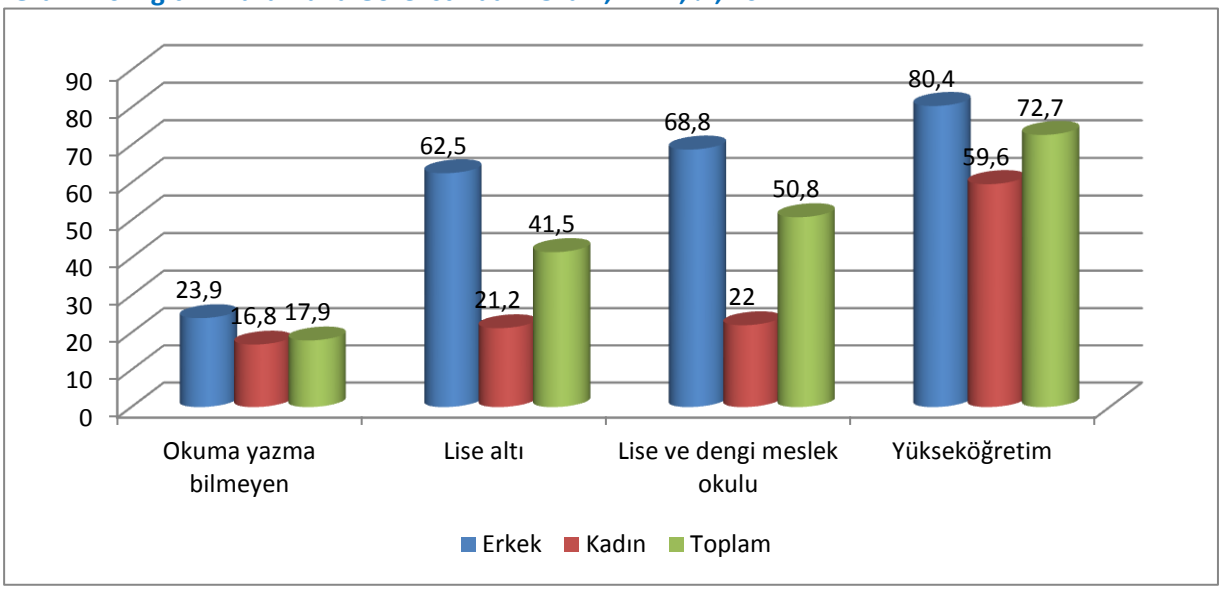

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Ülkemizde istihdam oranının, tarım ve tarım dışı istihdam olarak incelendiğinde, kadın ve erkek fark etmeksizin tarım dışı istihdamın daha yüksek olduğu görülmüştür. Ülkemizde toplam tarım dışı istihdam % 75,4 iken, tarımdaki istihdam ise, % 24,6'dır. Türkiye genelinde tarım istihdamında kadınların payı daha yüksek olup, % 39,3'dür. Buna karşın tarım dışı istihdam erkeklerde daha çok olup, % 81,6'dır.

Bölgemiz için tarım ve tarım dışı istihdam düşünüldüğünde, toplam tarım dışı istihdamın %64,4'le tarımdaki istihdamdan (% 35,6) daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Erkelerde de bu durum değişmezken, bölge de kadınlardaki durum farklıdır. Kadınların tarımdaki istihdamı % 55,3'le tarım dışı istihdamdan daha büyüktür. Bu durum ülkemizdeki durumdan farklılık göstermektedir. Bölgemiz tarım bölgesi olması ve tarım işinde kadınların daha yoğun çalışması nedeniyle bu durumun oluştuğunu söylenebilmektedir. Ayrıca erkeklerde de tarımda çalışma oranı Türkiye genelinden daha yüksektir.

Grafik 11: İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı, TR71, %, 2012.

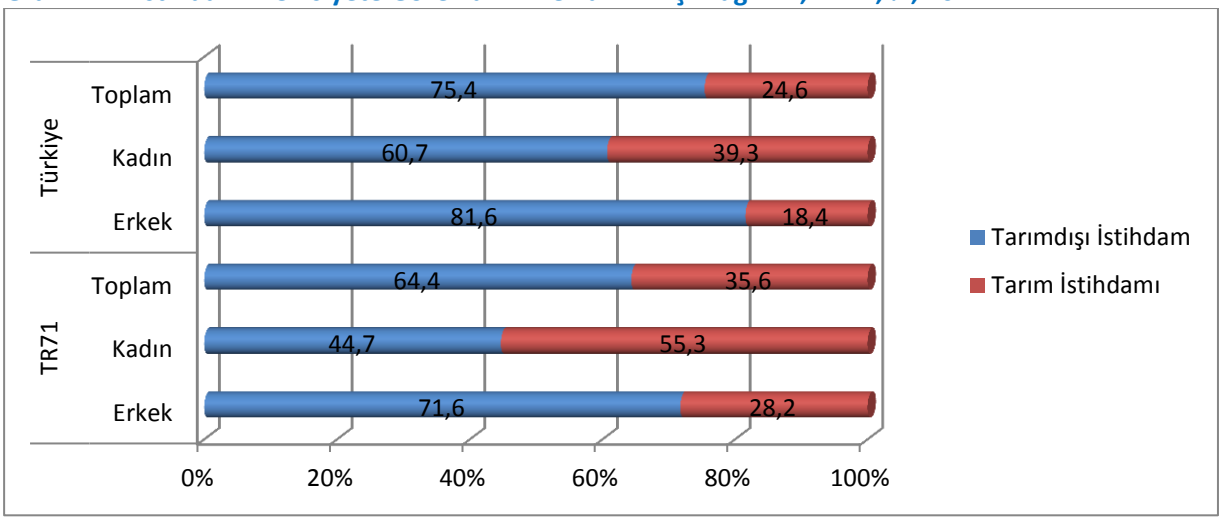

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Tablo 13: Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR71, Bin Kişi, 2012.

Eğitim Durumu	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	20	1	2	**24**
Lise altı	137	49	99	**285**
Lise ve dengi meslek okulu	12	21	60	**93**
Yükseköğretim	2	8	68	**78**
Toplam	**171**	**79**	**230**	**480**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgede düşük eğitim seviyesinde olanlar ağırlıklı olarak tarım sektöründe çalışmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin büyük bir çoğunluğu (% 83,3) tarım sektöründe çalışırken, lise altı eğitimlilerin de % 48,1'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Eğitim seviyesi yükseldikçe tarım sektöründe çalışma oranı giderek düşmektedir. Lise ve yükseköğretim eğitim düzeyine sahip olanların tercih ettikleri sektör hizmetler sektörüdür. Lise eğitim seviyesindekilerin % 64,5'i, yükseköğretim eğitim düzeyindekilerin ise % 87,2'ıı hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca bölgemizde, eğitim durumuna göre istihdam hizmet sektöründe % 47,9'la en yüksek paya sahiptir. Bölgede eğitim seviyesine göre istihdam konusunda en düşük pay, % 16,5'le sanayi sektöründedir. Sanayi sektörü bölgede eğitim durumuna göre bir istikrar yakalamış değildir. En yüksek istihdam lise eğitim düzeyinde yakalanırken, en düşük istihdam okuma yazma bilmeyenlerde gözlemlenmiştir. Genel anlamda eğitim seviyesinin artmasıyla tarım sektöründe istihdamı azalırken, hizmet sektöründeki istihdam düzenli olarak artmıştır. Sanayi sektöründe ise bir dalgalanma söz konusudur.

Grafik 12: Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam, TR71, %, 2012.

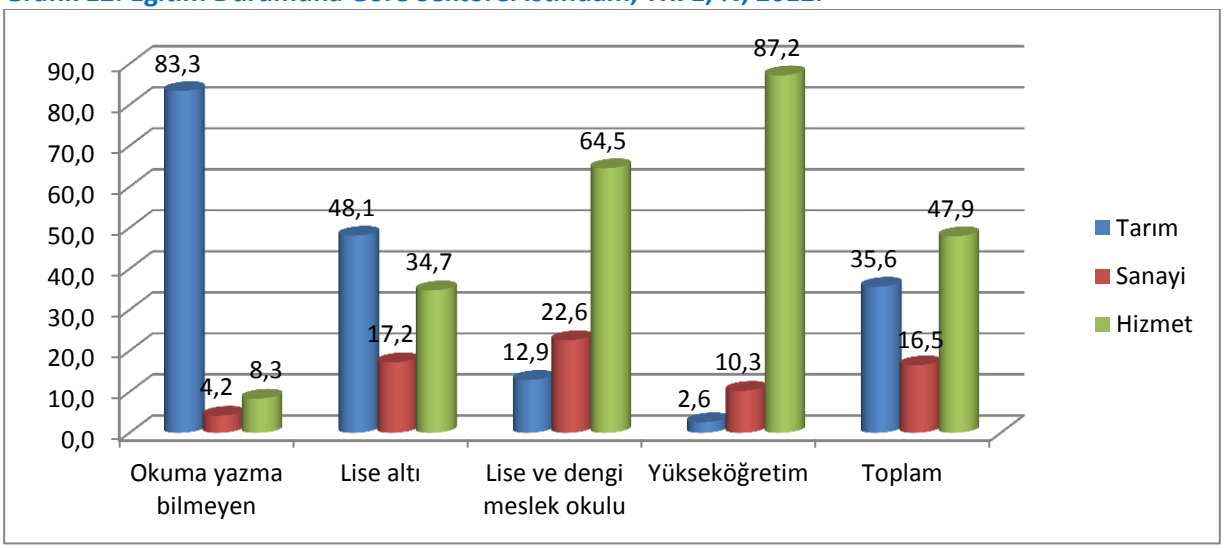

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgemizde toplam 480 bin istihdam edilen kişi vardır. Bunların 348 bini erkek, 132 bini ise kadındır. Yaş gruplarına göre istihdam oranlarına bakıldığında ise, toplamda istihdam oranı en yüksek olan yaş grubu, % 59,8'le 25-34 yaş arası grup almaktadır. İkinci sırayı ise % 55,3'le 35-54 yaş grubuna sahip kişiler almaktadır. En düşük oran ise, 55+ yaşa sahip kişilerdedir. Bölgemizde, yaş gruplarının cinsiyete dayalı istihdam oranlarına bakıldığında ise, bütün yaş grupları için erkek istihdamının kadın istihdamından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 14: Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012.

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Erkek	31,6	54	86,2	82,9	34,1	64,6
Kadın	12,5	22,7	33,8	29,1	9,4	23,1
Toplam	21,8	37,7	59,8	55,3	20,9	43,2

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgede 480 bin kişi istihdam edilmektedir. Bunların 258 bini (% 54'ü) ücretli veya yevmiyeli çalışırken, 132 bini (% 28'i) işveren veya kendi hesabına çalışmaktadır. İstihdam edilenler arasında en az pay, 90 binle (% 19) ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlar almıştır. İşteki durumuna göre istihdam oranı Türkiye için incelendiğinde, ücretli veya maaşlı çalışanların genel istihdamın % 63'ünü oluşturduğu, diğer yandan işveren veya kendi hesabına çalışanların ise % 24 ile ikinci sırayı aldığı ve % 13'lük pay ile de ücretsiz aile işçisinin sonuncu olduğu görülmüştür. İşteki duruma göre istihdam verileri genel anlamda düşünüldüğünde bölge ve ülkemiz için bir paralellik söz konusudur.

Grafik 13: İşteki Duruma ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR71, %, 2012.

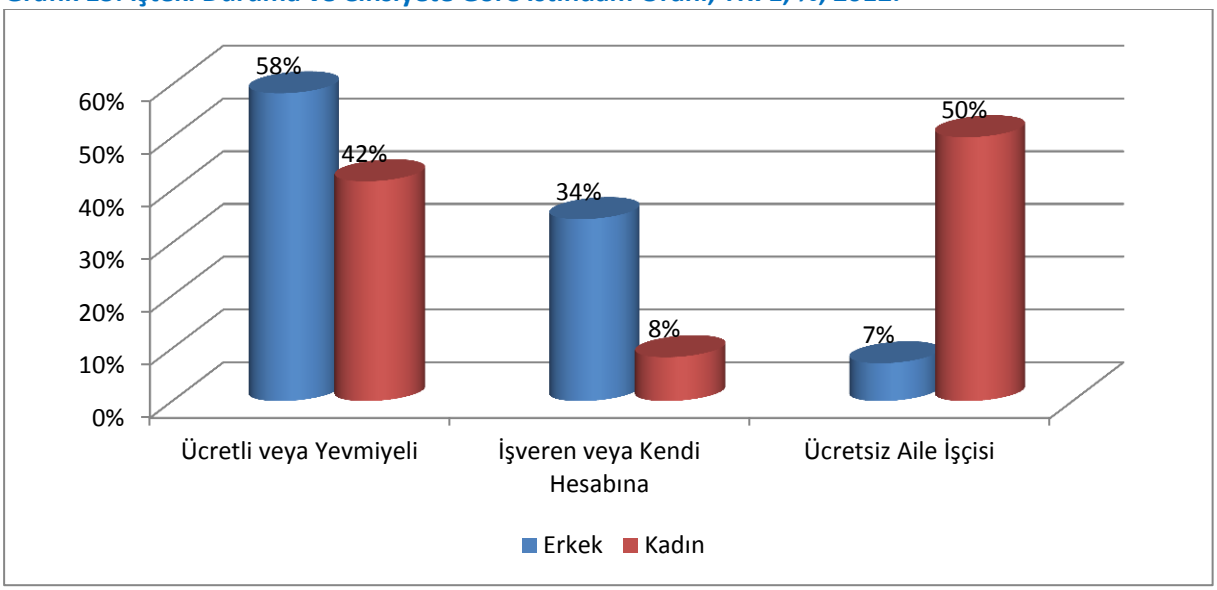

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgemizde 132 bin kadın istihdam edilmekte, bunların ise 55 bini ücretli ve maaşlı çalışmakta, 11 bini işveren veya kendi hesabına çalışan ve 66 bini ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Ücretli veya maaşlı çalışan kadınlarımızın % 9'u tarım sektöründe, % 7'si sanayide ve % 85'i hizmet sektöründe çalışmaktadır. İşveren veya kendi hesabına çalışan kadınlarımızda ise, % 55'i tarım sektöründe, % 18'i sanayi sektöründe ve % 27'si hizmet sektöründe çalışmaktadır. Bu iki durum incelendiğinde, işteki durumu sektörlere göre dağılım oranını etkilemektedir. Ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların tamamına yakını ise tarım sektöründe istihdam edilmektedir.

Tablo 15: İşteki Duruma Göre İstihdam, TR71, Bin Kişi, 2012.

	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Toplam
KADIN				
Tarım	5	6	62	**73**
Sanayi	4	2	0	**6**
Hizmet	47	3	3	**54**
Toplam	**55**	**11**	**66**	**132**
ERKEK				
Tarım	16	64	18	**98**
Sanayi	59	13	2	**73**
Hizmet	128	43	5	**176**
Toplam	**203**	**120**	**25**	**348**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgemizde 348 bin erkek vatandaşımız istihdam edilmekte olup, bunların 203 bini ücretli veya maaşlı çalışmakta, 120 bini kendi hesabına çalışmakta ve 25 bini ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Bölgede çalışan erkeklerin işteki durumlarının sektörel dağılımı ise şu şekildedir. Ücretli veya maaşlı çalışan kişilerin % 8'i tarım, % 29'u sanayi ve % 63'ü ise hizmet sektöründedir. En büyük pay kadınlarda olduğu gibi hizmet sektöründedir. İşveren veya kendi hesabına çalışanlara bakıldığında, % 53'le en büyük pay tarım sektöründe iken, en düşük pay % 11 ile sanayi sektöründedir. Ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkek vatandaşlarımızın bölgedeki sektörel dağılımları

ise, % 72 ile en fazla tarım ve % 8 ile en az sanayi sektöründedir. Ücretli veya maaşlı çalışanlarda cinsiyete bağlı değişimde özellikle sanayi sektöründe bariz bir fark ortaya çıkmaktadır. Ücretli veya maaşlı çalışan kadınlar sektörel boyutta ancak % 7'si sanayide iken, erkeklerin % 29'u sanayi sektöründedir.

1.4.2. Kayıt Dışı İstihdam

Türkiye de istihdam edilenlerin % 39'u kayıt dışıdır. Bölgede ise istihdam edilenlerin % 43'ü kayıt dışıdır. Türkiye de tarım sektöründeki kayıt dışı istihdam oranı, % 84'le bölgedeki tarım sektöründe kayıt dışı istihdam oranı olan % 79'dan 5 puan yüksektir. Türkiye de tarım dışı sektöründeki kayıt dışı istihdam oranı % 24 olup, bölgedeki orandan 1 puan yüksektir.

Grafik 14: Türkiye ve TR71 Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2012.

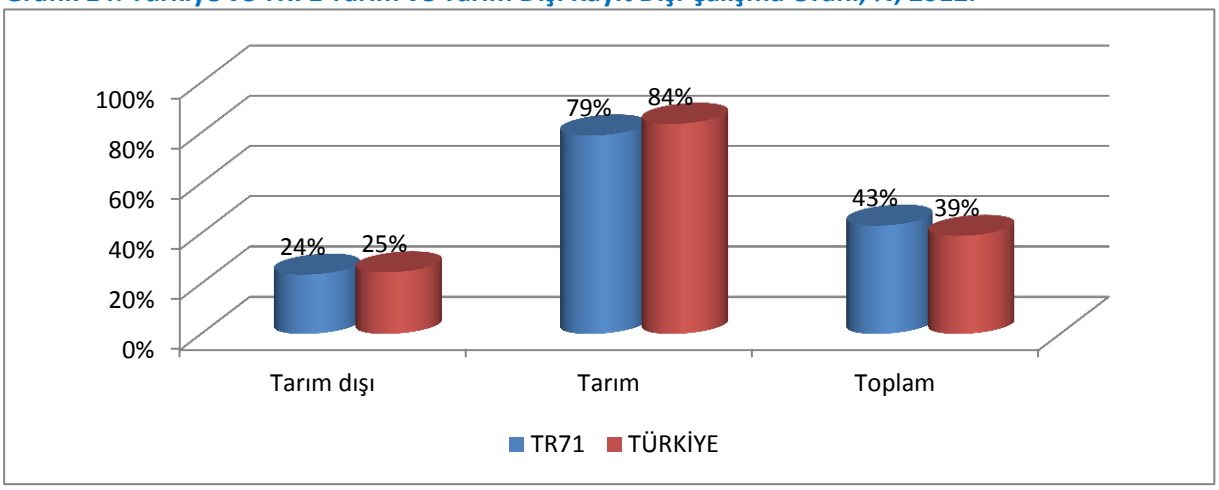

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Ülkemizde olduğu gibi bölgemizde de kayıt dışı istihdamın en fazla olduğu sektör tarım sektörüdür. Bölgede kayıt dışılığın en fazla olduğu tarım dışı sektör sanayi sektörüdür. Bölgede, sanayi sektöründeki kayıt dışı oranı % 32,9 ile Türkiye'deki oranından yüksektir. Bir önceki yıl itibari ile sanayi sektöründeki kayıt dışılık, 2012 yılında 1,4 puan artış göstermiştir. Bölgedeki hizmet sektöründeki kayıt dışı çalışma oranı % 26,5 ile Türkiye'deki hizmet sektöründeki kayıt dışılıktan daha yüksektir. Kayıt dışı istihdam oranın hizmet sektöründe az, tarım sektöründe çok olmasının temel nedenini eğitim düzeyi ile ilişkilendirmek mümkündür. Hizmet sektöründe eğitim seviyesinin yüksek olması ve tarım sektöründeki eğitim seviyesinin düşük olması belirleyici sebep olarak düşünülmektedir.

Grafik 15: İktisadi Faaliyet Koluna Göre Kayıt Dışı İstihdam Oranı,%, 2012.

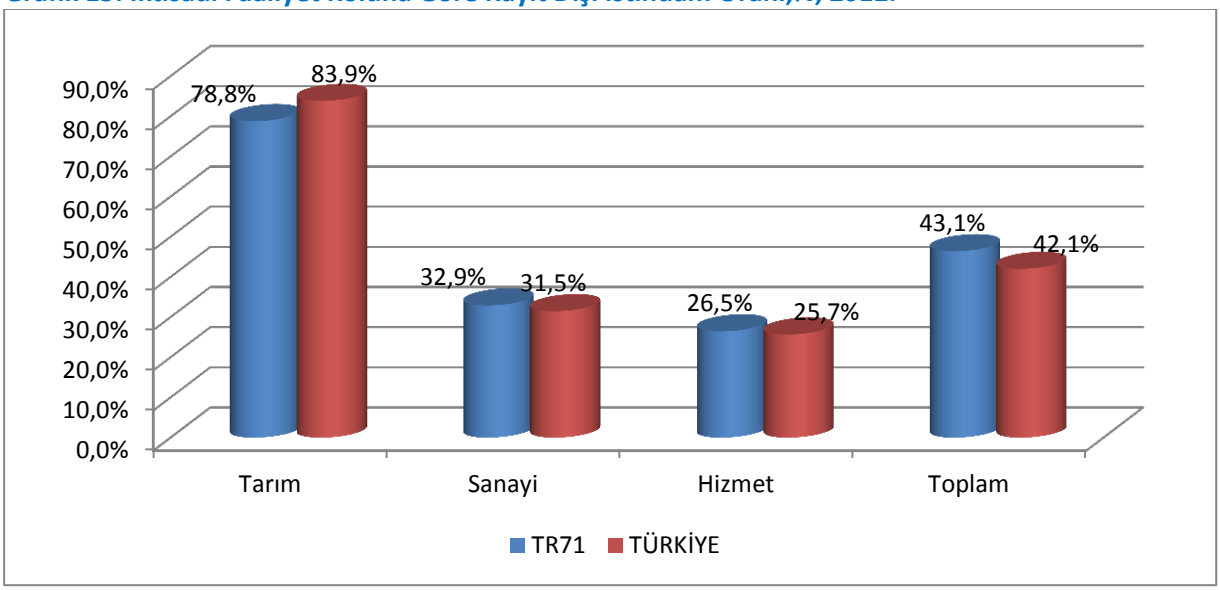

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı erkeklerin kayıt dışı oranının hemen hemen iki katıdır. Erkeklerde % 34,8 olan olan kayıt dışı çalışma oranı, kadınlarda % 65,9'a yükselmektedir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranlarında cinsiyetler arası fark, yine kadınlar aleyhine olmakla birlikte, tarımdaki gibi fazla değildir. Tarım dışındaki sektörlerde erkeklerin kayıt dışı istihdam oranı % 22,1'iken, kadınların kayıt dışı istihdam oranı % 28,8'i bulmaktadır. Tarım sektöründeki kayıt dışı istihdamda erkek ve kadınlar arasında büyük fark olup kadınların ezici bir üstünlüğü vardır.

Grafik 16: İktisadi Faaliyet Koluna Göre ve Cinsiyete Göre Kayıt dışı İstihdam Oranı, TR71,%,2012.

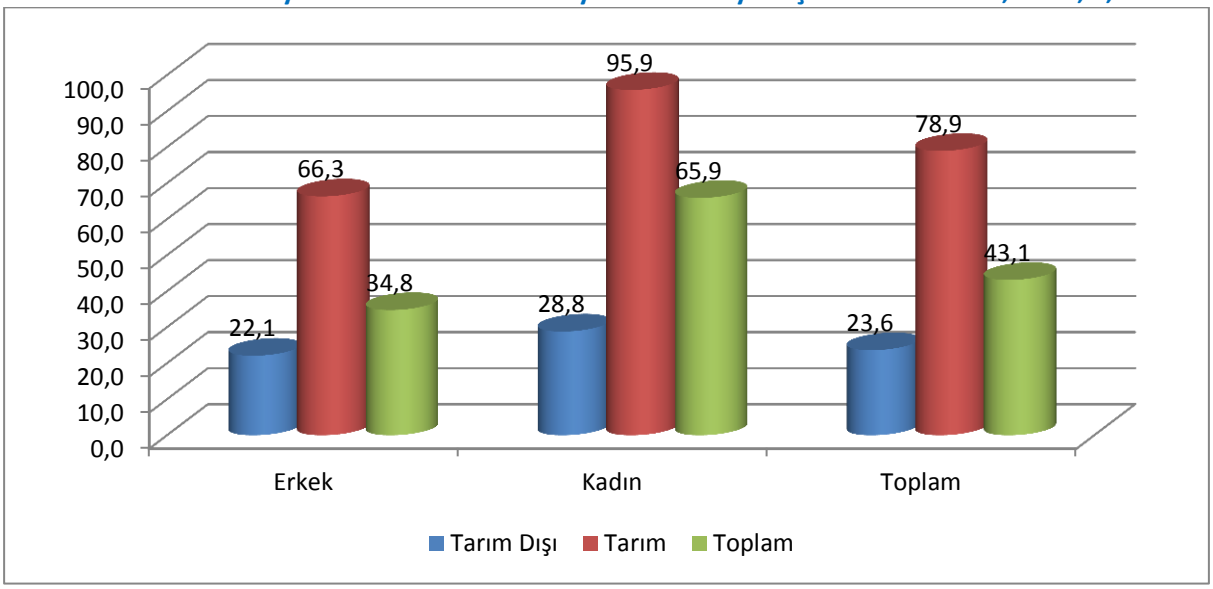

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Eğitim durumuna göre kayıt dışılık biraz daha ayrıntılı incelendiğinde, kayıt dışı istihdamın en fazla olduğu eğitim düzeyi okuma yazma bilmeyenlerden olup % 91,7'dir. Okuma yazma bilmeyenlerin kayıt dışı istihdamında kadınlarını oranı daha yüksek olup % 94,7'dir. Eğitim düzeyi arttığında, kadınların kayıt dışı istihdam oranı azalsa da yine de erkeklerden yüksektir. Yükseköğretimini tamamlamış kadınlarda kayıt dışı istihdam yok denecek kadar azdır. Ayrıca eğitim seviyesi artıkça kadın ve erkekler arasındaki kayıt dışı istihdam oranı farkı çok azalmıştır.

Grafik 17: Eğitim Durumuna Kayıt dışılık, TR71, %, 2012.

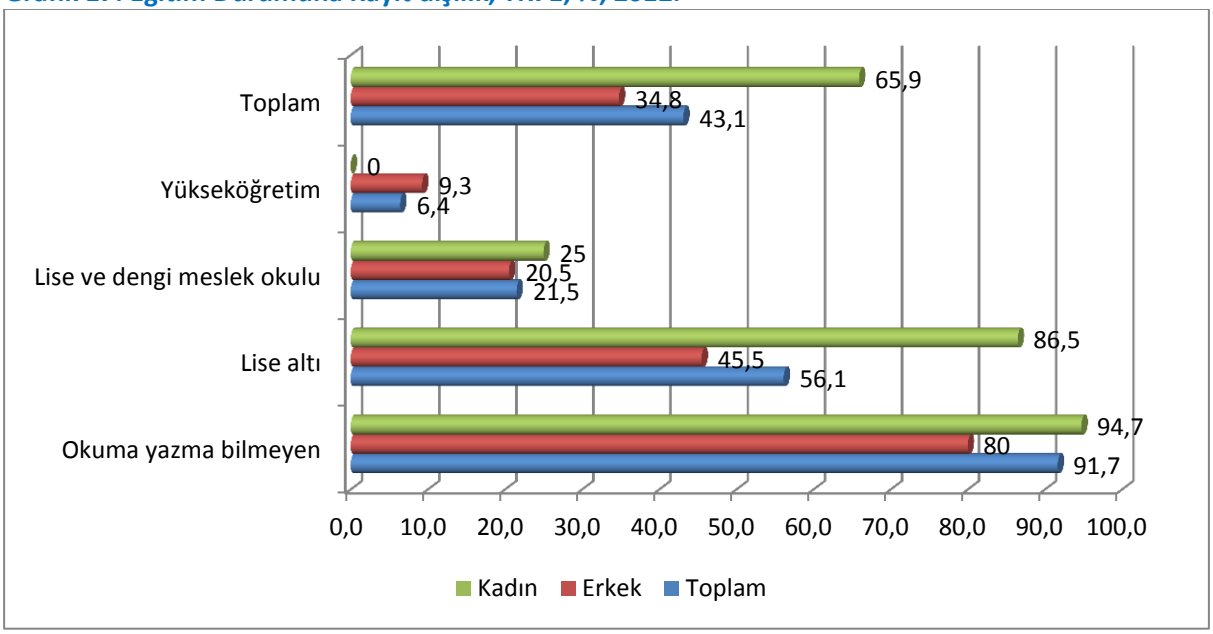

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Yıllar itibariyle kayıt dışılıkta belirgin bir iyileşme vardır. Bölgede 2010 yılında % 51 olan kayıt dışılık, 2011 yılına gelindiğinde % 46'ya ve nihayetinde 2012 yılında % 43'e kadar gerilemiştir. Türkiye genelinde de 2010 yılında % 43 olan kayıt dışılık oranı, 2012 yılına gelindiğinde % 39'a kadar gerilemiştir.

Grafik 18: İşteki Duruma Göre Kayıt Dışılık Oranı, TR71, %, 2012.

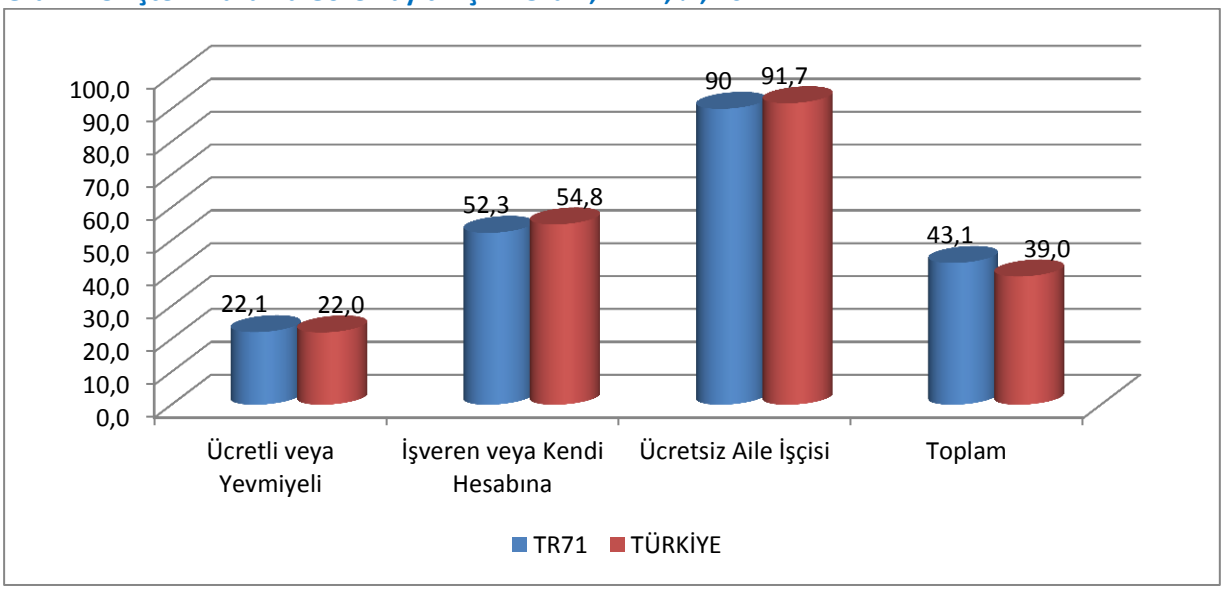

Kaynak: TÜİK, ADNKS

En düşük kayıt dışı istihdam oranı Türkiye'de olduğu gibi bölgemizde de ücretli ve yevmiyeli olarak çalışanlarda olup, bu oran % 22,1'dir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışı çalışma oranı % 52,3 olup bu oran Türkiye için verilen orandan düşük seyretmektedir. İşteki durumuna göre kayıt dışılık en fazla ücretsiz aile işçisindedir. Bu durum hem bölge hem de Türkiye için geçerlidir. Ülkemiz ve bölge toplam kayıt dışı istihdam konusunda kıyaslandığında, bölgedeki kayıt dışılık oranın daha yüksek olduğu görülmüştür.

1.4.3. Genç İstihdamı

Bölgede 480 bin kişi istihdam edilmektedir. İstihdam edilenlerin 348 bini erkek, 132 bini kadınlardan oluşmaktadır. Bu istihdamın % 14'ü genç istihdamdır. Genç istihdamının % 70'i erkek ve % 30'u ise kadındır. Genç erkeklerin istihdamı genç kadınların istihdamının iki katından fazladır.

İşteki Duruma göre genç istihdamı incelendiğinde, en büyük oranın % 61'lik oranı ile ücretli ve yevmiyeli çalışanların aldığı görülmektedir. En az oran ise, % 6 ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar almıştır. Ücretli ve yevmiyeli çalışanlarla, kendi hesabına çalışanlarda erkeklerin oranı daha büyük iken, buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlarda kadın oranı daha büyüktür.

Grafik 19: İşteki Durumuna Göre Genç istihdam Oranları, TR71, 2012.

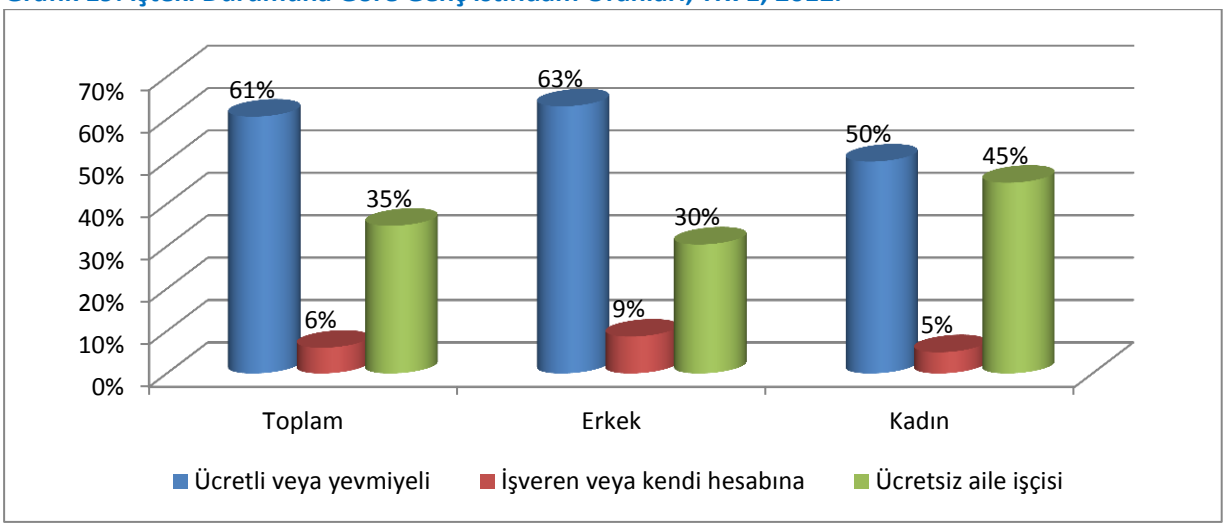

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Türkiye'de istihdam edilenlerin % 39'u kayıtlı değildir. Kayıtlı dışı istihdamında % 19 genç istihdamdır. Bölgemizde ise genç istihdamında kayıt durumu incelendiğinde, % 60,6'sının kayıtlı olmadığı görülmektedir. Bölgemizde genç istihdamında kayıt dışılık çok fazladır. Genç istihdamında cinsiyete bağlı kayıt dışılık incelendiğinde, erkek ve kadınlarda hemen hemen aynı oran görülmektedir.

Grafik 20: Genç İstihdamının Kayıt Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, TR71, %, 2012.

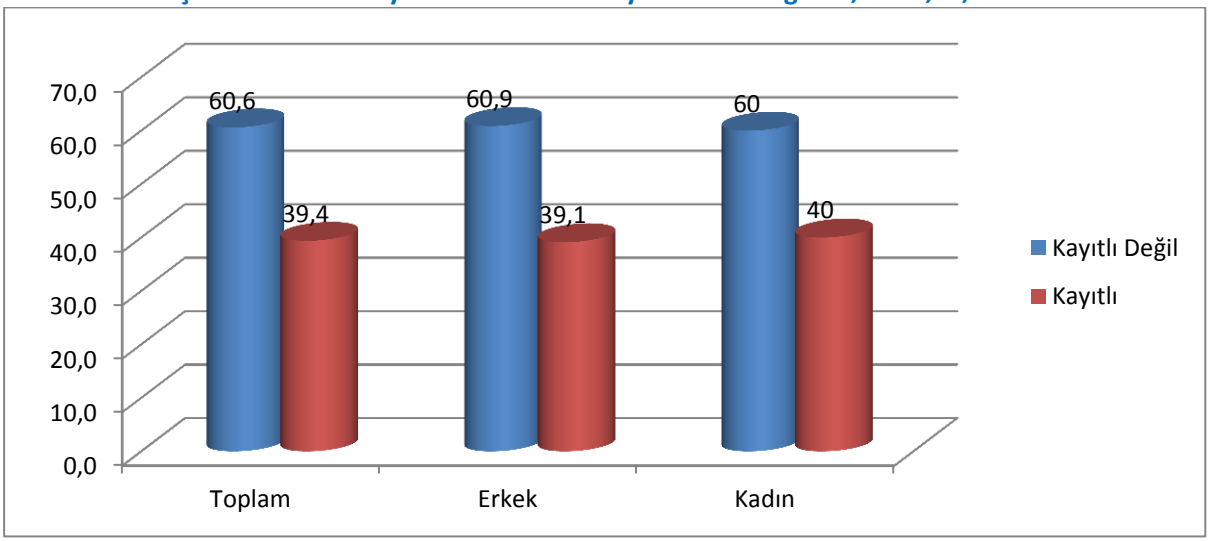

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Türkiye'de istihdam edilen gençlerin % 21'i tarım sektöründe, % 32'si sanayi sektöründe ve % 47'si hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Bölgede istihdam edilen gençlerin ise, % 39,4'ü tarım sektöründe, % 41,9'u hizmet sektöründe ve % 18,2'si sanayi sektöründe olduğu görülmüştür. Türkiye ve bölgemiz kıyaslandığında tarım sektöründeki fark çok bariz bir şekilde görülmektedir. Türkiye'de genç istihdamının en az olduğu sektör tarım sektörü iken, bölgemizde hizmet sektöründen sonra en çok istihdam alan sektör tarım sektörü olmuştur. Ülkemizde sanayi sektörü, genç istihdamında ikinci sırayı alırken, bölgemizde son sıradadır.

Grafik 21: Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TR71, %, 2012.

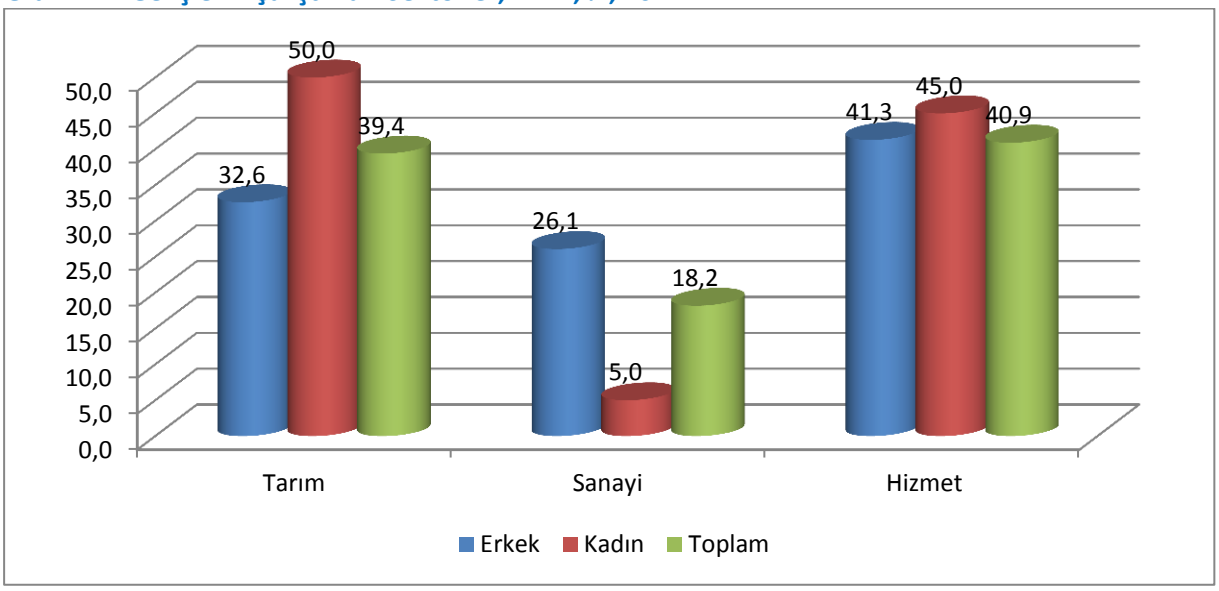

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Türkiye'de istihdam edilen genç nüfusun eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde, İstihdam edilen gençlerin % 1,3'ü okuma yazma bilmeyen, % 59,7'si lise altı, % 26,5'i lise ve dengi ve % 12'si ise yükseköğretim eğitim düzeyine sahiptir. Bu eğitim düzeylerinde genç istihdam oranları bölge için değerlendirildiğinde, Türkiye'de olduğu gibi en düşük oran % 1,5'le okuma yazma bilmeyenlerde, en yüksek oran ise % 66,7 ile lise altı eğitim düzeyinde olan kişilerde ortada çıkmaktadır. Bölgede, genç istihdamında eğitim durumu ve cinsiyet kıyaslandığında, kadın ve erkekler arasındaki fark eğitim düzeyine göre çok fazla değişmemektedir. Yükseköğretim düzeyine kadar genç erkeklerin istihdam oranı genç kadınlardan fazla iken, yükseköğretim düzeyinde genç kadınların istihdam oranı daha fazladır.

Grafik 22: Eğitim durumuna göre genç istihdam Oranı, %, TR71, 2012.

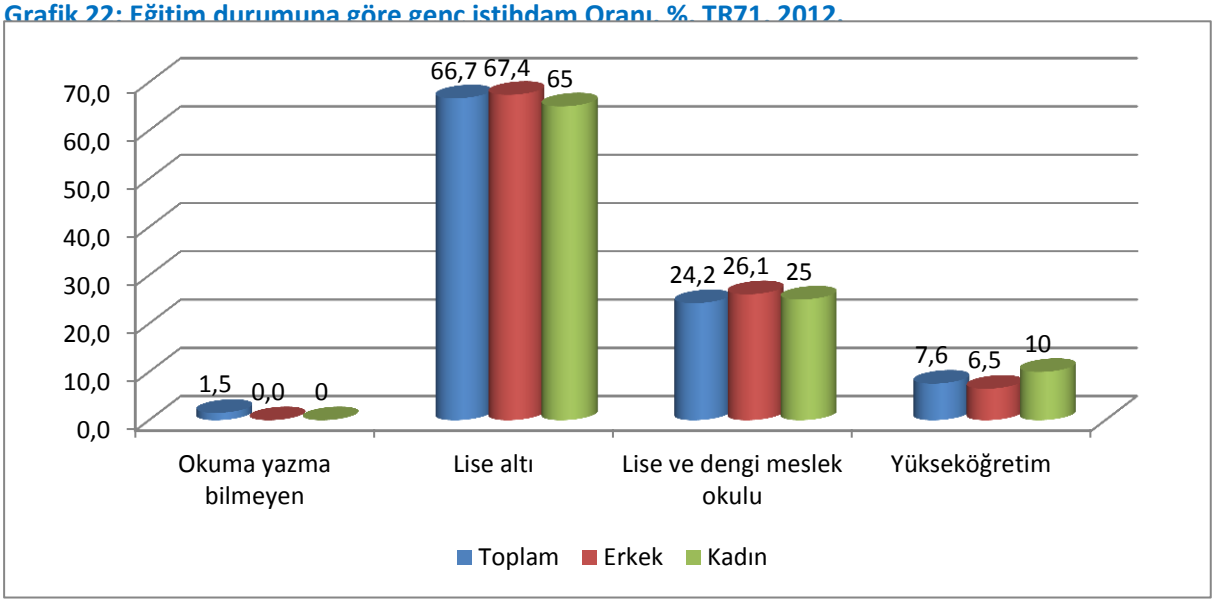

Kaynak: TÜİK, ADNKS

1.4.4.İşsizlik

Türkiye'nin 2012 yılı itibari ile toplam işsizlik oranı % 9,2'dir. Bölgemizde toplam işsizlik oranı ise, 6,8'dir. 2012 yılında Türkiye'de erkek işsizlik oranı % 8,5 iken, kadın işsizlik oranı 10,8'dir. Aynı yıl itibari ile bölgemizde erkek işsizlik oranı % 6,9 iken, kadın işsizlik oranı ise % 6,4'tür.

Grafik 23: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, TR71, %, 2012.

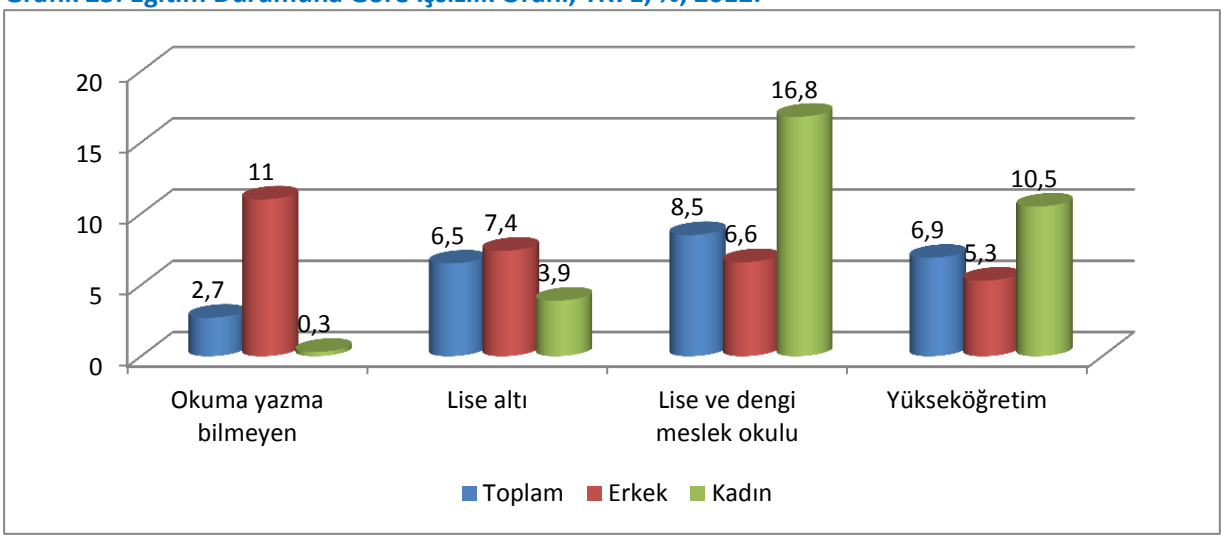

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Eğitim durumuna bağlı olarak ülkemizdeki işsizlik oranlarına bakıldığında, işsizlik oranının en düşük olduğu eğitim düzeyi okuma yazma bilmeyenlerde ve işsizlik oranının en yüksek eğitim düzeyi de lise ve dengi eğitim düzeyi olduğu görülmüştür. Bölgemizde ise eğitim seviyesine göre işsizlik oranlarına bakıldığında, en düşük işsizlik oranı % 2,7 ile okuma yazma bilmeyenlerde, en yüksek işsizlik oranı ise % 8,5 ile lise ve dengi eğitim düzeyinde görülmektedir. Cinsiyet ve eğitim düzeyine

bağlı olarak işsizlik oranlarına baktığımızda, erkekler için en büyük işsizlik oranı okuma yazma bilmeyenlerde, en düşük oran ise yükseköğretim mezunlarında görülmüştür. Kadınlarda ise işsizlik oranı en düşük eğitim düzeyi, okuma yazma bilmeyenlerken, en yüksek işsizlik oranı ise lise ve dengi eğitim düzeyine sahip kişiler arasında görülmektedir. Yükseköğretim mezunu kadın ve erkekler kıyaslandığında, kadınların işsizlik oranının daha fazla olduğu belirlenmektedir.

Bölgemizde en yüksek işsizlik oranları hem kadın hem de erkeklerde 20-24 yaş grubunda tespit edilmiştir. Bu yaş grubundaki işsizlik oranının kadın ve erkeklere göre dağılımına bakıldığında erkeklerin biraz daha yüksek olduğu görülmektedir. İşsizlik oranının en düşük olduğu yaş grubu ise 55+ yaş grubudur. 20-24 yaş grubundan sonraki yaş gruplarında işsizlik oranı yaşın artmasıyla giderek azalmaktadır.

Grafik 24: Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı, TR71, %, 2012.

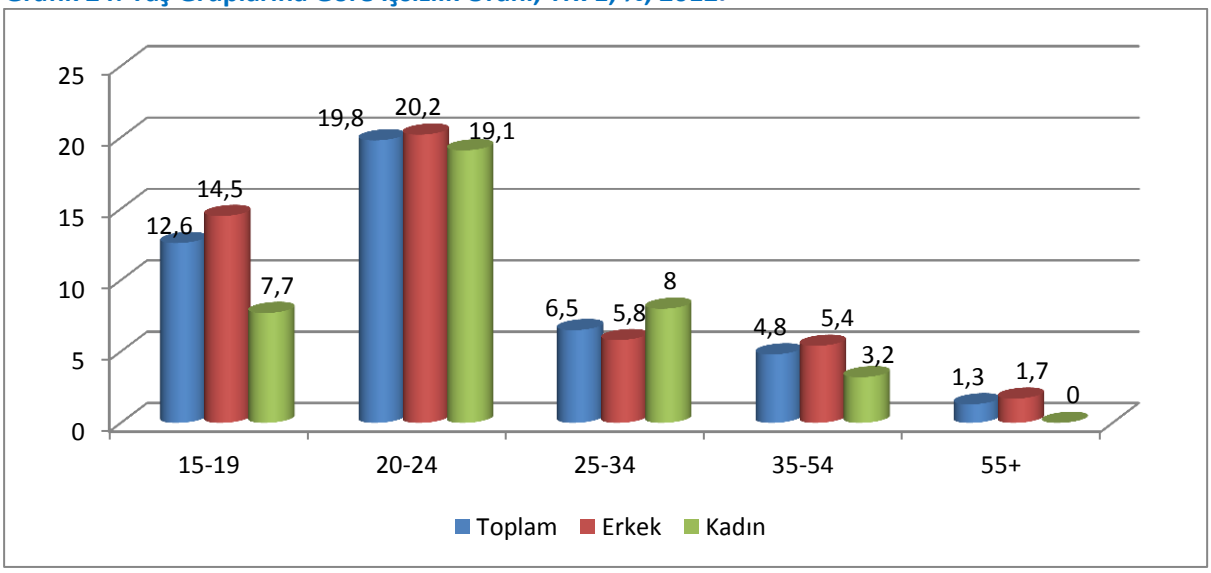

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgede daha önce çalışılan faaliyet göre işsizlerin eğitim durumları incelendiğinde, lise altı eğitim düzeyindeki kişilerin % 25'i tarımda, % 35'i sanayide, % 40'ı hizmet sektöründedir. Yükseköğretim seviyesinde ise, en yüksek oran % 50 ile hizmet sektöründe görülmektedir.

Tablo 16: Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TR71, Bin Kişi, 2012.

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	0	5	0	0	**5**
Sanayi	0	7	3	1	**10**
Hizmet	0	8	4	3	**14**
8 yıldan önce işten ayrılanlar	0	0	0	0	**0**
Daha önce çalışmamış olanlar	0	1	1	2	**5**
Toplam	**0**	**20**	**9**	**6**	**35**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgemizde 35 bin kişi ilk kez iş arama sürecindedir. İlk kez iş arayanların % 74'ü erkek, % 24'ü ise kadındır. İlk kez iş arayanların, İş arama sürelerine göre dağılımı düşünüldüğünde en yüksek oranı bir yıldan az sürede iş arayan kişiler almakta olup, bu oran % 86'dır. Bu oran erkek ve kadın bazında

değerlendirildiğinde ise, erkeklerin oranın biraz daha yüksek olduğu görülmektedir. Bir yıl ve daha çok uzun süre bekleyenlerin oranı ise % 11 olup, bir yıldan az bekleyenlere oranla çok büyük bir azalış göstermiştir. İş bulmuş başlamak için bekleyen kişiler ise ancak % 3'luk oran almıştır. İlk kez iş arayanlar cinsiyete dayalı olarak kıyaslandığında, bir yıldan az iş arayanlarda erkeklerin yüksek olduğu görülürken, bir yıl veya daha çok süredir iş arayanlarda ise kadınlar daha çoktur.

Grafik 25: İlk Kez İş Arayanların İş Arama Sürelerine Göre Dağılımı, TR71, %, 2012.

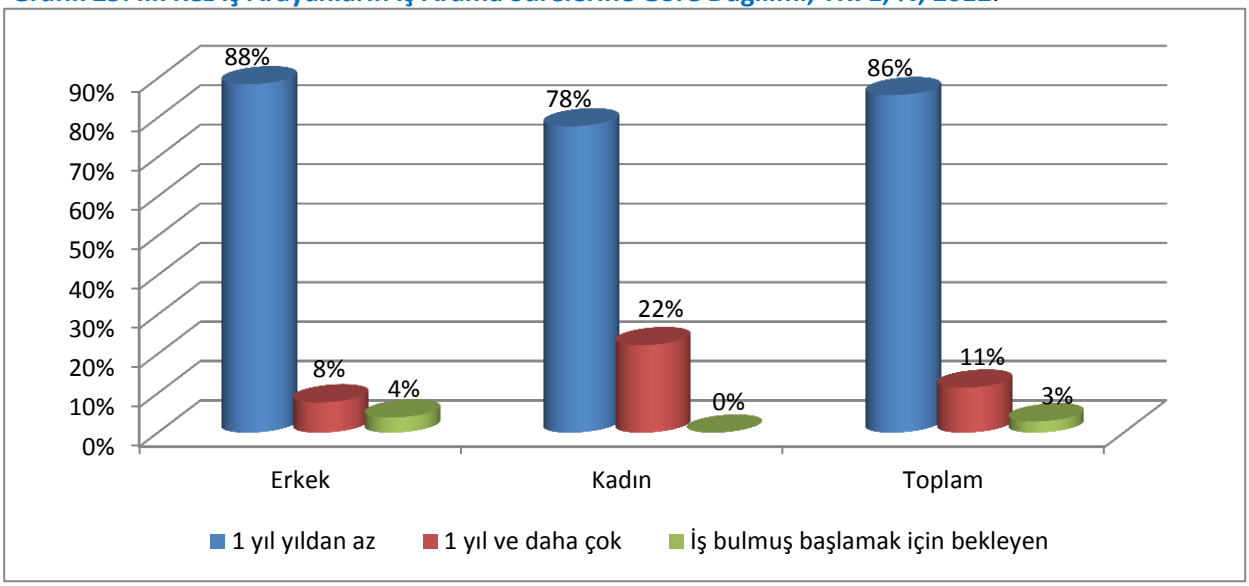

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Eğitim düzeyine göre de iş arama süreleri farklılaşmaktadır. Bölgemizde bir yıldan az süredir iş arayanların % 3'ü okuma yazma bilmeyenlerden, % 57'si lise altı eğitim düzeyinden, % 23'ü lise ve dengi eğitim seviyesinden ve % 13'ü yükseköğretim seviyesinden mezundur. Bir yıl veya daha uzun süredir iş arayanlarda ise en büyük oran, % 50 ile lise altı eğitim düzeyindedir. İş bulmuş başlamak için bekleyenlerin hemen hemen tamamı lise altı seviyesindedir.

Tablo 17: Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TR71, Bin Kişi, 2012.

	1 yıl yıldan az	1 yıl ve daha çok	İş bulmuş başlamak için bekleyen	Toplam
TOPLAM				
Okuma yazma bilmeyen	1	0	0	**1**
Lise altı	17	2	1	**20**
Lise ve dengi meslek okulu	7	1	0	**9**
Yükseköğretim	4	1	0	**6**
Toplam	**30**	**4**	**1**	**35**
ERKEK				
Okuma yazma bilmeyen	0	0		**1**
Lise altı	15	1	1	**17**
Lise ve dengi meslek okulu	5	1	0	**6**
Yükseköğretim	2	0	0	**3**
Toplam	**23**	**2**	**1**	**26**
KADIN				
Okuma yazma bilmeyen	0	0	0	**0**
Lise altı	2	0	0	**3**
Lise ve dengi meslek okulu	2	1	0	**3**
Yükseköğretim	**2**	**1**	**0**	**3**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

1.4.5. Genç İşsiz

Bölgemizdeki nüfusun % 21'i gençlerden oluşmaktadır. İşsizlerin ise % 37'si gençlerden oluşmaktadır. İşgücüne dahil olmayan nüfus içinde gençlerin oranı % 25'tir.

Tablo 18: Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR71, Bin Kişi, 2012.

	Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne dahil olmayan nüfus
15-24 yaş	229	79	66	13	150
25+ yaş	883	436	414	22	447
Toplam	1112	515	480	35	597

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Genç işsizlik oranı cinsiyetler arasında çok büyük farklılık göstermektedir. Bölgemiz erkeklerde 15-19 yaş grubunda işsizlik oranı, % 14,5 iken, kadınlarda aynı yaş grubunda işsizlik oranı % 7,7 olarak belirlenmiştir. Erkeklerde 20-24 yaş grubunda işsizlik oranı, % 20,2 iken kadınlar aynı yaş grubunda 19,1'dir. Bölge toplamında ise 15-19 yaş grubunda işsizlik oranı % 12,6 ve 20-24 yaş grubunda ise işsizlik oranı % 19,8'dir. İş arama süresine göre genç işsizler değerlendirildiğinde, bir yıldan az süredir iş arayanların % 37'si gençlerden oluşmaktadır. Bir yıl veya daha uzun süreli iş arayanların % 25 yine gençlerden oluşmaktadır. Bir yıldan daha az süredir iş arayanların erkek nüfusun % 39'u gençlerdir. Yine bir yıldan az süredir iş arayan kadın nüfusun % 29'u gençlerdendir.

Bölgede genç nüfusun sektörlere göre dağılımı incelendiğinde şu sonuçlara gidilmektedir. Bölgede tarım sektöründe çalışanların % 40'ı genç nüfustur. Sanayi sektöründe çalışanlarında % 30'u

genç nüfustur. Hizmet sektöründe çalışanların ise % 29'u genç nüfustan oluşmaktadır. Daha önce çalışmamış olanlar düşünüldüğünde % 80'i gençlerden oluşmaktadır.

1.4.6. İşgücü Dışındaki Nüfus

Ülkemizde işgücü dışında kalan nüfus yıllar itibari ile incelendiğinde, 2011 yılında işgücü dışı nüfusunun bir önceki yıla göre 34 bin azaldığı, fakat 2012 yılına gelindiğinde ise işgücü dışı nüfusun 2011 yılına göre 518 bin kişi arttığı gözlemlenmiştir. Bölgemizde ise, 2011 yılında 595 bin olan işgücü dışı nüfus, bir önceki yıla göre 8 bin artmıştır. 2012 yılına gelindiğinde işgücü dışı nüfus bir önceki yıla göre bin kişi daha artmıştır. Bölgemizdeki nüfusun % 54'ü işgücüne dahil değildir. Yine bölgemizdeki işgücüne dahil olmayan erkekler genel nüfusun % 15'i oluştururken, işgücüne dahil olmayan kadınlar bölge genel nüfusunun % 39'unu oluşturmaktadır. Bölgemizde 2012 yılında işgücüne dahil olmayan nüfusun % 28'i erkek iken, % 72'si kadınlardan oluşmaktadır. Dolasıyla işgücüne dahil olmayan nüfusta kadınların üstünlüğü fazladır. 2012 yılında Niğde ilindeki çalışabilir yaştaki nüfusun % 47'si işgücüne dahil olmayan nüfustur.

Bölgedeki işgücü dışındaki nüfusun cinsiyetlere ve yaş gruplarına göre ayrımına bakıldığında, bölgede toplamda işgücü dışı nüfusun en fazla olduğu yaş grubunun % 33 ile 55+ yaş grubunda olduğu anlaşılmıştır. Özellikle bu yaş grubundaki erkeklerde oran % 45'lere kadar ulaşmaktadır. İşgücüne dahil olmayan nüfusun en az olduğu yaş grubu gerek kadın gerekse erkeklerde 20-24 yaş grubudur. Bu yaş grubu insanları yoğun bir şekilde işgücünde yer almaktadır. 25-34 yaş grubundaki kadın ve erkekler arasında işgücüne dahil olmayan nüfusta belirgin bir fark vardır. Bu yaş grubundaki erkeklerin büyük bir çoğunluğu çalışmaktadır.

Grafik 26: Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranları, TR71, %, 2012.

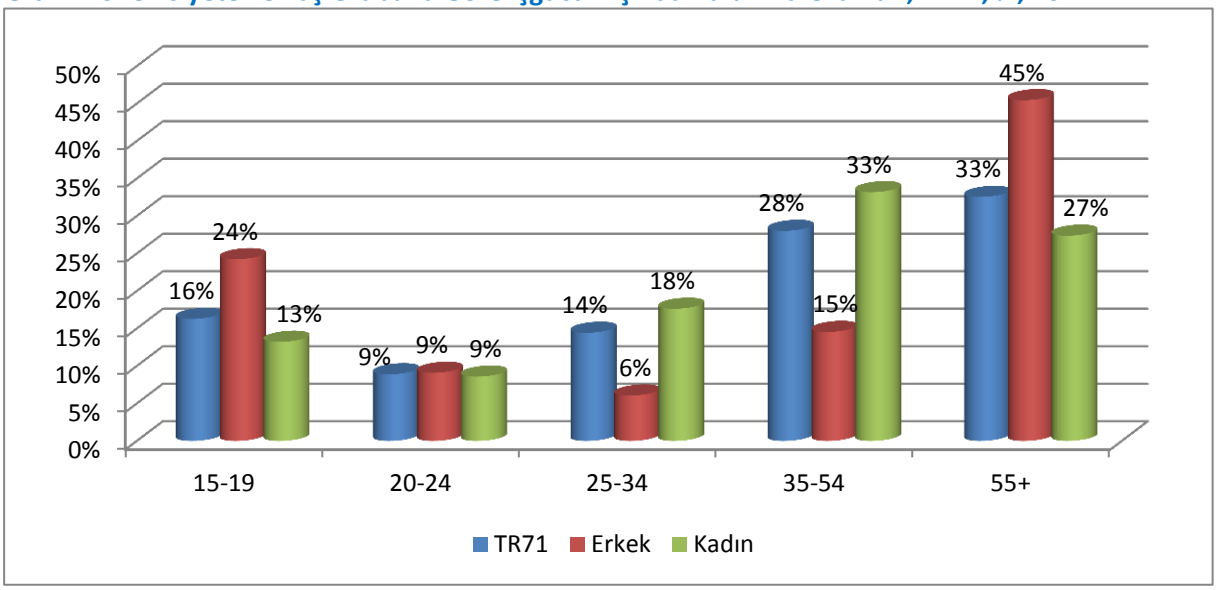

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İşgücüne dahil olmayan nüfus eğitim bazlı değerlendirildiğinde, en büyük oranın lise altı eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu durum hem kadınlar hem de erkekler için aynıdır. Eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne dahil olmayanların oranı azalmaktadır. Bu oran lise ve dengi eğitim düzeyinde % 14 dolaylarında iken, yükseköğretim seviyesinde % 4'lere kadar gerilemiştir. Bu eğitim seviyelerinde işgücü dışındaki kadın ve erkeklere ayrı ayrı bakıldığında, her iki eğitim düzeyinde de işgücüne dahil olmayan erkek oranı daha yüksektir. Okuma yazma bilmeyen vatandaşlarımızda ise kadınların işgücüne dahil olmama oranı erkeklerden yüksektir.

Tablo 19: Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı, TR71, %, 2012.

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
TR71	18%	64%	14%	4%
Erkek	9%	67%	18%	6%
Kadın	22%	63%	12%	3%

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İşgücünde dahil olmayan nüfusun işgücü dışında bulunma nedenine bakıldığında, en büyük oran ev işleri ile meşgul olanlarda çıkmaktadır. Ev işleri ile meşgul olanlarında tamamı kadınlardan oluşmaktadır. En az oran ise mevsimlik çalışanlarda çıkmaktadır. Ailevi ve kişisel nedenlerden dolayı iş bulamayanlar, bir iş bulma ümidi olmayanlar, işgücüne dahil olmayanlar arasında çok küçük oranlara sahiptirler. Erkek ve kadınların iş bulmama nedenlerine ayrı ayrı bakıldığında, erkelerdeki en büyük oran % 44'le emekli erkelerde ortaya çıkmaktadır. Kadınlarda ise en büyük oran ev işleri ile meşgul olanda çıkmaktadır.

Tablo 20: İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TR71, Bin Kişi, 2012.

	Erkek	Kadın	TR71
İş bulma ümidi yok	8	1	9
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	6	8	14
Mevsimlik çalışan	1	0	1
Ev işleri ile meşgul	0	321	321
Öğrenci(eğitim-öğretim)	45	49	94
Emekli	73	7	80
Özürlü yaşlı veya hasta	25	41	66
Ailevi ve kişisel nedenler	2	2	4
Diğer *	5	2	7
Toplam	**165**	**431**	**596**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bölgedeki iktisadi duruma bağlı olarak işgücü dışındaki nüfus değerlendirildiğinde, en büyük oran % 9,6 ile hizmet sektöründe görülmektedir. Hizmet sektöründen sonra ise % 9,1 ile tarım sektörü gelmektedir. En son sırada ise % 4,5 ile sanayi sektörü yer almaktadır. İktisadi durumuna göre işgücü dışında bulunan nüfusa kadın ve erkek bazlı bakıldığında ise, erkelerde işgücü dışında bulunan nüfusun en büyük olduğu sektör hizmet sektörü iken kadınlarda tarım sektörüdür. Erkelerde en düşük oranın bulunduğu sektör tarım iken, kadınlarda sanayi sektörüdür. Tarım sektöründe cinsiyetler arası fark çok fazla olmayıp, sanayi ve hizmet sektöründe cinsiyetler arası fark epey artmıştır.

Grafik 27: İktisadi Sektöre ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı, TR71, %, 2012.

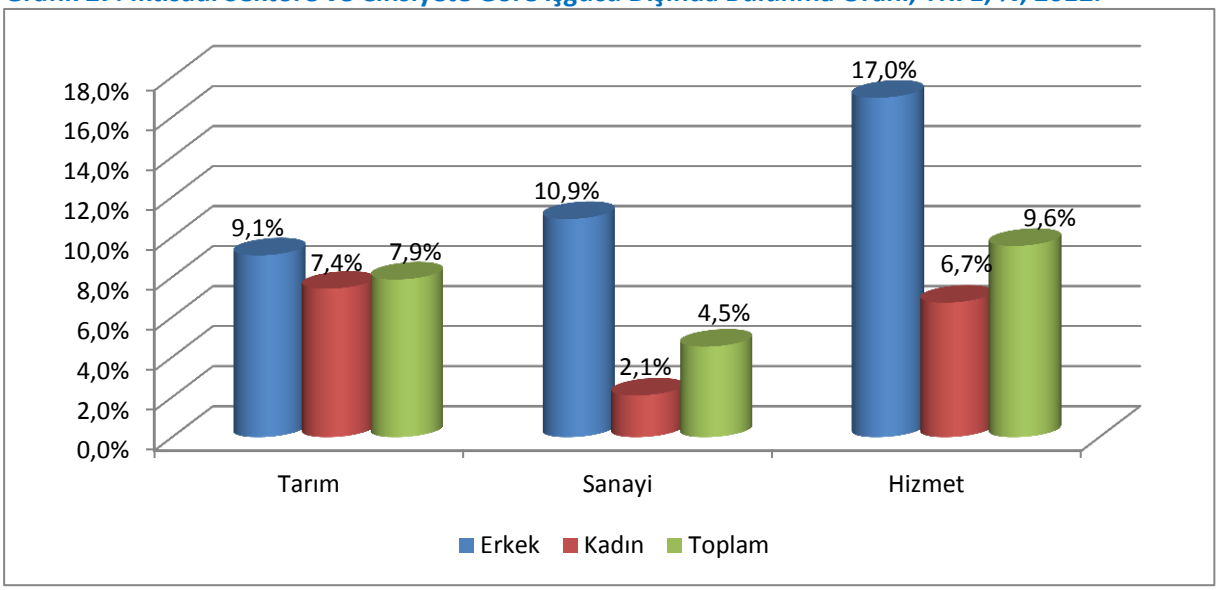

Kaynak: TÜİK, ADNKS

1.4.7. İşgücü Dışındaki Genç Nüfus

Bölgede 150 bin genç işgücü dışında bulunmaktadır. Dolasıyla işgücü dışı nüfusun % 25'ini genç nüfus oluşturmaktadır. İşgücü dışında kalan bu genç nüfusun % 37'si genç erkeklerken, % 63'ü genç kadınlardır.

Tablo 21: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışındaki Genç Nüfus, Bin, TR71, 2012.

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Erkek	1	35	16	3	**55**
Kadın	3	67	23	3	95
Toplam	**4**	**102**	**39**	**6**	**150**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İşgücü dışında bulunan nüfusun eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde, işgücü dışında bulunanların en yüksek olduğu eğitim düzeyi, % 68'le lise altı eğitim düzeyine sahip kişilerdir. Daha sonra ise en yüksek oran % 26 ile lise ve dengi eğitim düzeyi almaktadır. En son sırada ise % 2,7 ile okuma yazma bilmeyenler gelmektedir. İşgücüne dahil olmayanlar eğitim durumu ve cinsiyete bağlı ayrı ayrı değerlendirildiğinde, gerek kadın gerek erkeklerde en büyük oran lise altı eğitim düzeyinde çıkmaktadır. Fakat bu eğitim düzeyinde işgücüne katılmayan kadınlar erkeklerden çok az bir oranla fazladır. İşgücüne katılmayan kadınlardaki yükseköğretim seviyesi oranı % 3,2 iken, aynı eğitim düzeyindeki işgücüne katılmayan erkeklerin oranı % 5,5'dir. İşgücüne katılmayan kadın nüfusunun % 3,2'si okuma yazma bilmezken, işgücüne katılmayan erkek nüfusun % 1,8'i okuma yazma bilmemektedir.

İşgücüne dahil olmayan genç nüfusun, % 7'si tarım sektöründe, % 3'ü sanayi sektöründe, % 11'i hizmet sektöründe ve % 78'i de daha önce çalışmamış olanlardan oluşmaktadır.

1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir. Niğde'de 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 9.000 kişidir. Kayıtlı işsizlerin % 68'i erkek, % 32'si kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin % 60'ı erkek, % 40'ı kadındır.

Tablo 22: Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
Yaş	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
15-19	276	142	418	50.288	32.115	82.403
20-24	1.429	797	2.226	274.705	199.468	474.173
25-29	1.418	662	2.080	313.831	211.007	524.838
30-34	1.182	467	1.649	258.215	170.357	428.572
35-39	753	317	1.070	191.732	130.177	321.909
40-44	538	252	790	149.106	96.750	245.856
45-49	320	133	453	114.150	55.503	169.653
50-54	143	47	190	46.710	26.124	72.834
55-59	58	22	80	22.494	10.309	32.803
60-64	18	11	29	8.248	4.391	12.639
65+	13	2	15	4.142	2.440	6.582
Toplam	**6.148**	**2.852**	**9.000**	**1.433.621**	**938.641**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 24,7'si bu yaş grubundadır. 20-24 yaş grubunu % 23,1 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, Türkiye toplamında olduğu gibi, ildeki toplam işsizlerin yaklaşık beşte üçünü oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde % 4,6 olan 15-19 yaş grubunun payı, Türkiye toplamında % 3,5'tir. 2013 yılının ilk 9 ayında, yaş gruplarına göre kayıtlı işsizler incelendiğinde, yine bir önceki yılda olduğu gibi en yüksek oran % 23,7 ile 20-24 yaş grubudur. Bu yaş grubunu bir önceki yılda olduğu gibi % 21,5 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. En son sırada ise % 0,2 ile 65+ yaş grubu almaktadır.

Tablo 23: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
Eğitim durumu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Okur-yazar değil	29	49	78	21.759	23.216	44.975
Lise altı	3.567	1.073	4640	775.745	393.230	1.168.975
Ortaöğretim	1.878	1.050	2928	417.795	294.049	711.844
Yükseköğretim	674	680	1354	218.322	228.146	446.468
Toplam	6.148	2.852	9000	1.433.621	938.641	2.372.262

Kaynak: İŞKUR

İlin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasının altında olmasına rağmen, kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsiz

içindeki payı % 51,6 ile % 49,3 olan Türkiye toplamının altında iken, lise mezunlarının payı % 32,5 ile % 30 olan Türkiye toplamından daha yüksektir. Yükseköğretim mezunlarının payı % 15 ile % 18,8 olan Türkiye ortalamasının altındadır. 2013 yılının ilk dokuz ayında, kayıtlı işsizlerin eğitim durumuna göre analizi yapıldığında, en yüksek oran % 57,2 ile ilköğretim mezunlarıdır. Ortaöğretim seviyesi % 28,6 ile ikinci sıradadır. En son sırada ise hiçbir kayıtlı işsiz bulunmayan doktora eğitim düzeyi bulunmaktadır.

İlde toplam işsizlerin içinde kadının payı Türkiye ortalamasından 7,9 puan daha düşüktür. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet arasındaki en belirgin fark lise altındadır. Niğde'de lise altı kayıtlı işsizler içinde % 23,1 olan kadın işsiz oranı, Türkiye'de % 33,6'dır. Yükseköğretim mezunlarında Niğde ve Türkiye'de kadın kayıtlı işsiz oranı hemen hemen aynı iken, Okur-yazar olmayanlarda % 62,8 Türkiye'de % 51,6 ve orta öğretim altında Türkiye'de % 33,6 olan kadın payı Niğde'de % 23,1'dir.

Grafik 28: Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı, % , 2012.

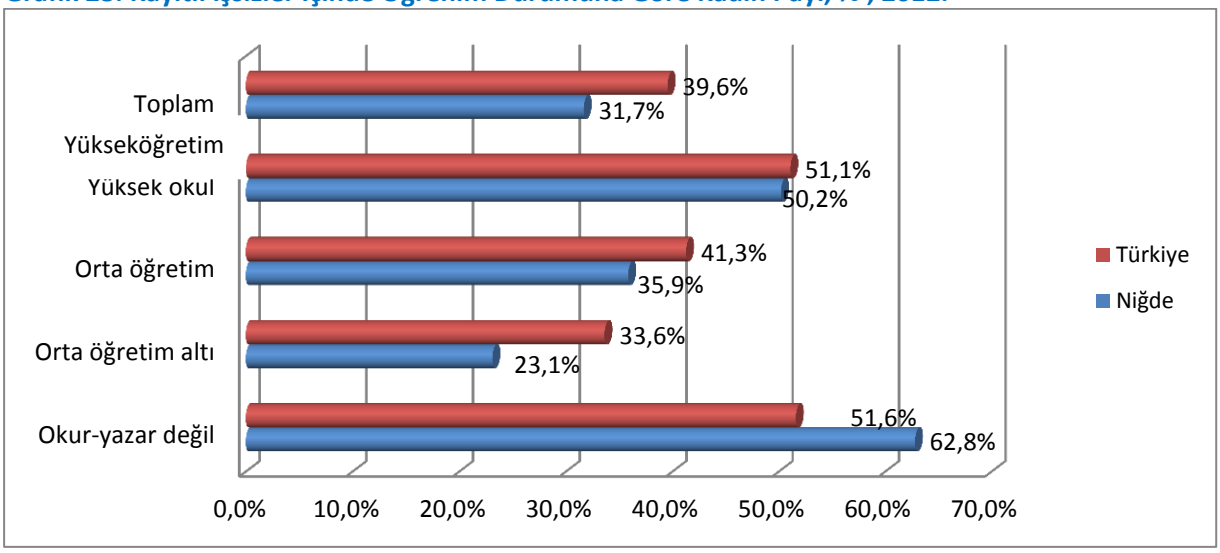

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularının büyük çoğunluğunu Türkiye toplamında olduğu gibi erkekler oluşturmaktadır. İşsizlik ödeneği başvurularının % 77,1'ini erkekler oluştururken, bu oran Türkiye için % 69,9'dur. En yüksek işsizlik ödeneği başvurusu 30-34 yaş grubu erkeklerdedir. Bunu 25-29 yaş grubu erkekler takip etmektedir.

Tablo 24: Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
YAŞ GRUBU	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	2	2	4	632	326	958
20-24	31	27	58	12.713	12.630	25.343
25-29	132	54	186	52.390	22.208	74.598
30-34	147	44	191	64.554	26.725	91.279
35-39	101	17	118	50.751	18.661	69.412
40-44	90	18	108	40.179	13.611	53.790
45-49	65	11	76	26.471	6.372	32.843
50-54	14	2	16	5.393	2.675	8.068
55-59	7	0	7	2.067	750	2.817
60-64	0	0	0	322	107	429
65+	0	0	0	151	31	182
Toplam	**589**	**175**	**764**	**255.623**	**110.096**	**365.719**

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 20-24 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır.

Tablo 25: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
Eğitim durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma yazma bilmeyenler	2	0	2	1.417	1.026	2.443
Okur yazar olanlar	0	0	0	2.265	1.010	3.275
İlköğretim	366	65	431	144.185	38436	182.621
Ortaöğretim	168	74	242	75.717	39121	114.838
Önlisans	27	19	46	11817	12670	24.487
Lisans	26	15	41	19429	16960	36.389
Yüksek Lisans	0	2	2	761	845	1.606
Doktora	0	0	0	32	28	60
Toplam	**589**	**175**	**764**	**255.623**	**110.096**	**365.719**

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularında erkeklerde en fazla başvuru ilköğretim seviyesinde kadınlarda ortaöğretim seviyesindedir. 9.000 kayıtlı işsize karşın ilde 2.897 açık iş mevcuttur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. Açık işlerin sadece % 20,5'i kamu sektörüne aittir. Bunun da önemli bir kısmı (%7,2) tarım sektöründen kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kamu sektöründeki açık işler toplam açık işlerin % 14,2'sidir.

Tablo 26: Açık İşlerin Dağılımı, %, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
	Tarım dışı	**Tarım**	**Toplam**	**Tarım dışı**	**Tarım**	**Toplam**
Kamu	550	43	593	129.528	11.140	140.668
Özel	2.242	62	2304	846.360	4.776	851.136
Toplam	**2.792**	**105**	**2.897**	**975.888**	**15.916**	**991.804**

Kaynak: İŞKUR

İlde özel sektörde tarım sektöründe açık iş oranı % 2,69 ile Türkiye ortalamasının beş katı oranındadır. Türkiye için de özel sektör tarım dışı açık iş oranı sadece % 0,56'dır. 2013 yılında ilk dokuz ayda alınan açık işlerin % 95,4'ü özel sektörden iken % 4,6'sı kamudandır. Açık işleri de en yüksek oran % 34,8 ile beden işçisi (genel) mesleğindedir. İkinci sırada ise % 4,6 ile iplik eğirme operatörü gelmektedir. Bu meslekleri takip eden meslekler ise sırasıyla beden işçisi temizlik, Satış danışmanı, dikiş makinesi operatörü, şoför yük taşıma ve garson meslekleri gelmektedir. Meslek gruplarına göre açık işler incelendiğinde, en yüksek açık iş oranı, % 42,6 ile nitelik gerektirmeyen meslek grubundadır. İkinci ve üçüncü sırada sırasıyla; tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, hizmet ve satış elemanları meslek gruplarıdır. En az açık iş oranı ise % 0,35 ile yöneticiler grubundadır.

İlde 2012 yılı itibariyle 2.575 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı[9] % 88,9'dur ve % 56,1 olan Türkiye işe yerleştirme oranının çok üzerindedir. 2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirmelerin özel ve kamu dağılımına bakıldığında, işe yerleştirmelerin % 95,2'si özel sektöre yerleşirken, % 4,8'i kamuya yerleşmiştir. Özel sektöre yerleşenlerin % 73'ü erkek iken, kamuya yerleşenlerin % 96'sı erkektir. Mesleklere göre işe yerleştirmelere bakıldığında ise 2013 yılının ilk dokuz ayında 2331 kişi işe yerleştirilmiştir. Bunların % 74'ü erkektir. İşe yerleştirilenlerin % 41'i beden işçisidir. Beden işçisi mesleğini sırasıyla; iplik eğirme operatörü, dikiş makinası operatörü, beden işçisi temizlik meslekleri takip etmektedir. 2013 yılında meslek gruplarına göre işe yerleştirme dağılımı incelendiğinde, en yüksek oran % 48 ile nitelik gerektirmeyen meslek grubundadır. En az işe yerleştirme ise yöneticiler grubundadır.

Tablo 27: İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı, 2012.

	Sektörler	**Açık İş**	**İşe Yerleştirilenler**	**İşe Yerleştirme Oranı %**
	Tarım dışı	2.792	2.480	88,8%
	Tarım	105	95	90,5%
NİĞDE	**Toplam**	**2.897**	**2.575**	**88,9%**
	Tarım dışı	975.888	543.621	55,7%
	Tarım	15.916	12.966	81,5%
TÜRKİYE	**Toplam**	**991.804**	**556.587**	**56,1%**

Kaynak: İŞKUR

2013 yılının ilk dokuz ayındaki işe yerleştirmelerin, sektörel bazda dağılımları incelendiğinde en yüksek oran % 42 ile imalat sektöründedir. İmalat sektörünü, diğer hizmet faaliyetleri ve inşaat sektörü takip etmektedir.

İşe yerleştirilenlerin % 64,3'ü ilköğretim mezunudur. Bu oran % 57,2 olan Türkiye toplamının çok üzerindedir. İşe yerleştirilen erkeklerin % 67,3'ü, kadınların % 55,4'ü ilköğretim mezunudur. İkinci sırada % 26,5 ile ortaöğretim mezunları gelmektedir. İşe yerleştirilenlerin sadece % 8,4'ü ön lisans,

[9] İşe yerleştirme oranı: İse yerleştirilen sayısı/ Açık iş sayısı*100

lisans ve yüksek lisansı da içeren yüksek eğitimlilerdir. 2013 yılına gelindiğinde ise işe yerleşenlerin % 63'ü ilköğretim mezunu ve % 26'sı lise ve dengi okul mezunudur. Lise eğitim düzeyinden sonra işe yerleştirmelerde, eğitim seviyesi artıkça işe yerleştirmeler azalmıştır.

Tablo 28: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
EĞİTİM DURUMU	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyenler	0	1	1	1.739	863	2.602
Okur-yazar olanlar	12	7	19	15.200	5.765	20.965
İlköğretim	1.297	359	1.656	229.017	89.619	318.636
Ortaöğretim	492	190	682	113.021	46.740	159.761
Ön lisans	73	60	133	19.487	13.060	32.547
Lisans	53	30	83	12.229	9.196	21.425
Yüksek lisans	0	1	1	280	364	644
Doktora	0	0	0	6	1	7
Toplam	**1.927**	**648**	**2575**	**390.979**	**165.608**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı sonuna kadar Niğde ilinde İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 54 ve kurslara katılan toplam kişi sayısının 1.311 olduğu görülmüştür. Türkiye istatistiklerine bakıldığında ise kurs sayısının 27.351 ve kurslara katılan kişi sayısının 464.645 olduğu görülmektedir. İlimizde açılan kursların % 33,3'ü istihdam garantili işgücü yetiştirme kursudur. Ülke genelinde açılan kursların % 16,3'ü istihdam garantili işgücü yetiştirme kursları olup, bu bağlamda Niğde ilinde açılan istihdam garantili kursların ülke ortalamasının üstünde olduğu görülmektedir. Türkiye'deki UMEM projesi olarak açılan kurslar, toplam kursların % 20,8'ini oluştururken, bu oran ilimizde % 16,6 ile ülke genelinin altında görülmüştür. Ülkemizde açılan İşbaşı eğitim programları, ülke genelinde açılan toplam kurslara oranı % 29,3 iken, bu oran Niğde ili baz alındığında % 14,8'e düşmüştür. 2013 yılının ilk dokuz ayında açılan kursların % 36'sı işbaşı eğitim programı ve aynı orana sahip istihdam garantili kurslardır. Açılan kursların ise % 14'ü girişimcilik kursudur. Girişimcilik kursunu işe TYÇP izlemektedir.

Tablo 29: Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012.

	NİĞDE		TÜRKİYE	
	Kurs Sayısı	**Katılan Sayısı**	**Kurs Sayısı**	**Katılan Sayısı**
UMEM Projesi	9	127	5.692	53.557
İşbaşı eğitim programı	8	50	8.018	18.570
İstihdam garantili işgücü yetiştirme	18	564	4.564	116.451
Diğer kurslar	19	570	9.077	276.067
Toplam	**54**	**1.311**	**27.351**	**464.645**

Kaynak: İŞKUR

Kurslara katılımda kadın ve erkek oranlarına bakıldığında, ülke genelindeki kurslara katılanların % 40,4'ü kadınken, % 59,6'sı erkek olduğu görülmüştür. Bu oran ilimiz bazında ele alındığında kurslara katılanların % 35,9'u kadın, % 64,1'i erkek olarak belirlenmiştir. Gerek ülke genelinde gerekse ilimiz genelinde kurslara katılımın kadınlarda daha az olduğu görülmektedir. 2013 yılının ilk dokuz ayında 301 kursiyer bulunmaktadır. Bunların % 45'i istihdam garantili kurslarda, % 27'si TYÇP programında, % 17'si girişimcilik kursunda bulunmaktadır.

Tablo 30: Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012.

	NİĞDE			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Kursa katılan sayısı	840	471	1.311	276.901	187.744	464,645
Kursa katılan sayısı%	64,1	35,9	100	59,6	40,4	100,0

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

2. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1. AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir

Tablo 31: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012).

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[10]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30 KASIM	İSCO 88- NACE REV.1.1	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ isyeri	26.409
					50+isyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ isyeri	83.404
					50+isyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ isyeri	80.638
					50+isyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ isyeri	73.418
					50+isyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ isyeri	69.442
					50+isyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ isyeri	60.501
					50+isyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ isyeri	3.283
					50+isyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir.

[10] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

2.2. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre Niğde ilindeki işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 30'u toptan ve perakende sektöründedir. Aynı sektörde Niğde'nin oranı Türkiye'nin oranından büyüktür. İlimizde bu sektörü % 22 ile imalat ve % 17 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Türkiye geneline bakıldığında ilk sırayı % 26'lık oranla imalat sektörü almıştır.

Tablo 32: İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, Niğde, 2013.

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50++)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2	9	7	18
İMALAT	35	58	25	118
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	0	0	1
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	3	1	4
İNŞAAT	35	53	7	95
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	66	88	10	163
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	9	14	2	25
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	10	29	0	39
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	0	2
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0	8	0	8
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	1	0	1
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	3	15	0	18
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1	8	6	15
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	0	0	0	0
EĞİTİM	1	11	2	14
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	1	8	2	11
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0	0	0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	3	12	1	16
Genel Toplam:	**169**	**316**	**63**	**548**

Kaynak: İl İPTA

Dördüncü sırada % 7 pay ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri yer almaktadır. Bu oran bir önceki yılla aynı değerde olup, bu sektörde Niğde ilinde değişme gözlenmemiştir. İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almakta, imalatı toptan ve perakende sektörü takip etmektedir.2013 yılı Niğde ilindeki işgücü piyasası araştırmasına katılan işyerlerinin, % 31'i (1-9) kişi çalıştıran işyeri iken, % 58'i (10-49) kişi çalıştırmakta ve % 11'i ise 50 ve daha üzeri kişi çalıştıran işyeridir.

Grafik 29: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, %, 2013.

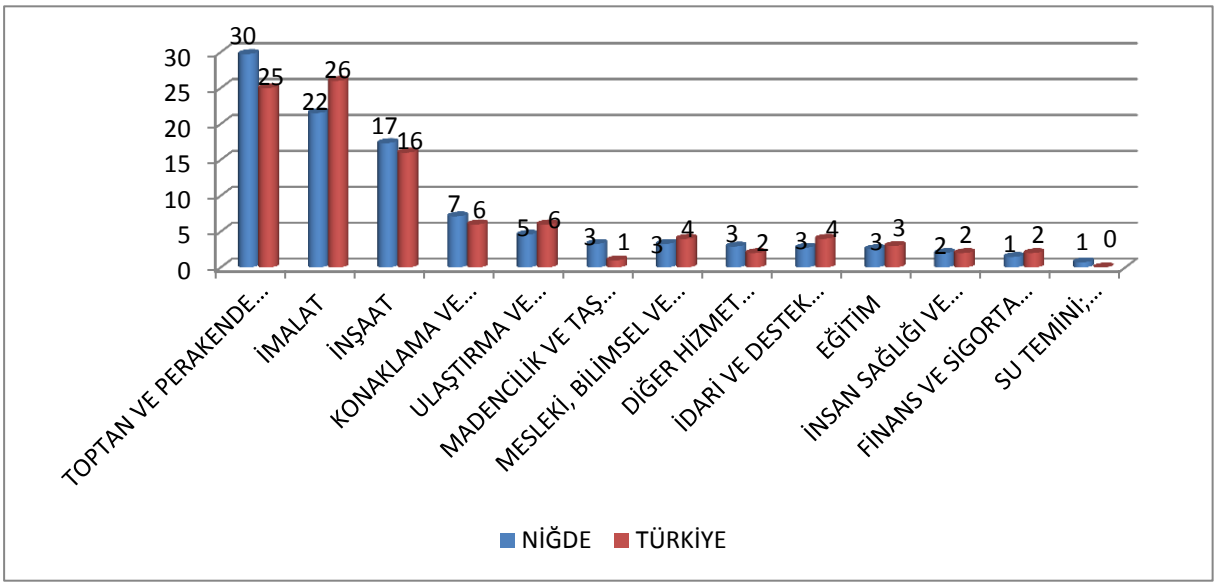

Kaynak: İl İPTA

Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri hem Niğde ilinde hem de ülke genelinde en az orana sahip olan sektördür. Bu sektörün bir önünde ise Finans ve sigorta faaliyetleri gelmektedir.

Tablo 33: Sektöre Göre Toplam Çalışan Sayıları, Niğde, 2013.

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.059	24	1.082
İMALAT	4.530	887	5.416
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	5	3	8
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	129	11	140
İNŞAAT	1.809	143	1.953
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	2.589	393	2.982
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	386	54	441
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	496	104	600
BİLGİ VE İLETİŞİM	9	2	11
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	93	59	152
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	8	4	12
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	213	33	246
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	690	235	925
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK	0	0	0
EĞİTİM	237	125	362
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	147	246	393
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0	0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	210	59	269
Genel Toplam:	**12.610**	**2.382**	**14.992**

Kaynak: İl İPTA

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların % 36'si imalat sektöründe çalışmaktadır. Bu sektörü sırasıyla, % 20'i ve % 13 ile toptan ve perakende ve inşaat sektöründe takip etmektedir. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi imalat sektörüdür ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den az daha yüksektir. Bu yıl imalat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların % 35,6'sı iken, bu oran ilde % 36,1'e yükselmektedir.

Grafik 30: Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, %, 2013.

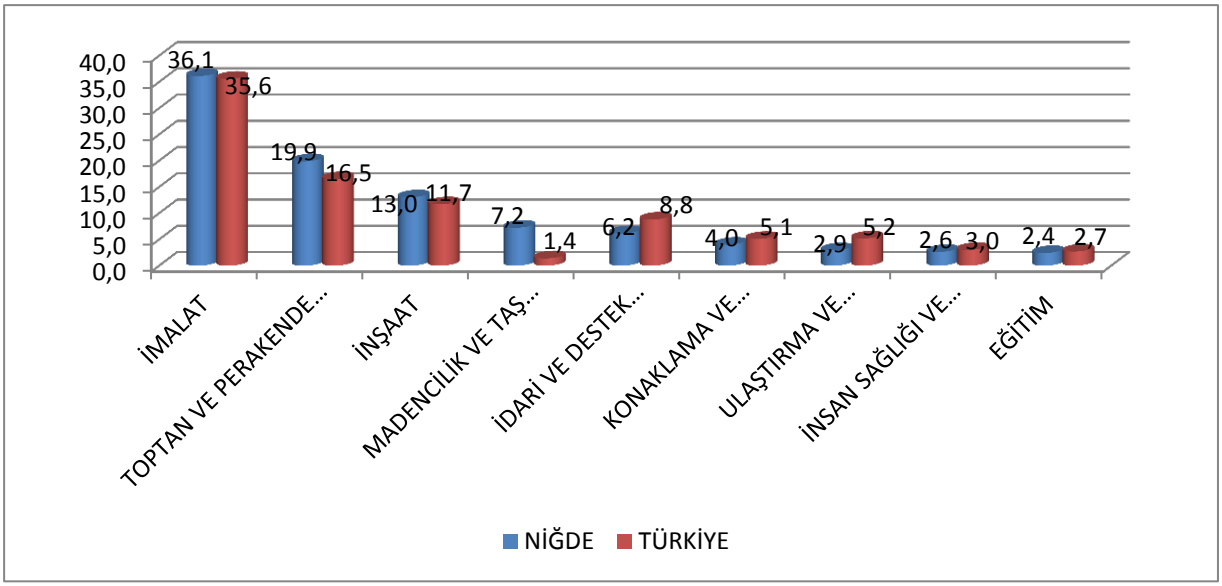

Kaynak: İl İPTA

İmalat, toptan perakende, inşaat, madencilik sektöründe çalışanların sektörel dağılımına bakıldığında, Niğde ilinin oranlarının Türkiye genel oranlarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 34: Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, 2013.

Sektör	NİĞDE		TÜRKİYE	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	98%	2%	96%	4%
İMALAT	84%	16%	78%	22%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	63%	38%	84%	16%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	92%	8%	93%	7%
İNŞAAT	93%	7%	93%	7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	87%	13%	76%	24%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	88%	12%	88%	12%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	83%	17%	75%	25%
BİLGİ VE İLETİŞİM	82%	18%	67%	33%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	61%	39%	64%	36%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	67%	33%	82%	18%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	87%	13%	67%	33%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	75%	25%	72%	28%
EĞİTİM	65%	35%	51%	49%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	37%	63%	40%	60%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	78%	22%	66%	34%
Genel Toplam:	84%	16%	77%	23%

Kaynak: İl İPTA

Diğer yandan idari ve destek hizmetler, konaklama ve yiyecek hizmetleri, ulaştırma hizmetleri, insan sağlığı ve eğitim sektöründe Niğde ilinin oranları Türkiye ortalamasının altındadır. Niğde ilinde Sektörlere göre çalışanların cinsiyet ağırlıkları incelendiğinde, İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyetleri dışında bütün sektörlerde erkeklerin ezici bir üstünlüğü vardır. Kadın istihdamı Niğde ilinde insan sağlığı sektöründe % 63'ü bulmaktadır. Bu durum Türkiye geneli içinde aynıdır ve oran % 60'dır. Ülkemizde de kadın istihdamın en fazla olduğu sektör insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü olmuştur. Niğde ilinde erkeklerin kadınlara oranla en fazla çalıştığı sektör madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. Bu durum Türkiye içinde geçerlidir. Niğde ilinde genel bir bakış yapıldığında çalışanların % 16'sı kadınken, % 84'ü erkektir. Türkiye için bu durum ise, çalışanların % 23'ü kadın iken % 77'si erkektir.

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında ise, en büyük oran % 25 ile tesis makine operatörleri ve montajları meslek grubundadır. Bu meslek grubunun hemen ardından ise, % 19 ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir. Bu oran, Niğde ilinde çalışanların her beş kişiden birinin nitelik gerektirmeyen işte çalıştığını göstermektedir. Meslek gruplarındaki en az paya sahip olan grup ise, % 1'lik pay ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarının olduğu meslek grubudur.

Tablo 35: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Niğde, 2013.

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	484	59	543
Profesyonel Meslek Mensupları	957	447	1.404
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	906	151	1.057
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	649	338	987
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.379	368	1.747
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	91	13	103
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.582	62	2.644
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3.259	458	3.717
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.303	486	2.790
Genel Toplam:	**12.610**	**2.382**	**14.992**

Kaynak: İl İPTA

Kadın ve erkek bağlamında bakıldığında ise, erkeklerin kadınlara oranla en yüksek olduğu meslek grubu, % 98 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubundadır. Kadın çalışanın en yüksek olduğu meslek grubu ise, % 34 ile büro hizmetleri çalışan elemanıdır. Fakat yine de bu meslek grubunda bile erkeklerin çalışan sayısı daha yüksek olup, % 66'sını oluşturmaktadır. Niğde için genel anlamda değerlendirildiğinde ise, çalışanların % 16'sı kadın % 84'ü ise erkektir.

Grafik 31: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, %, Niğde, 2013.

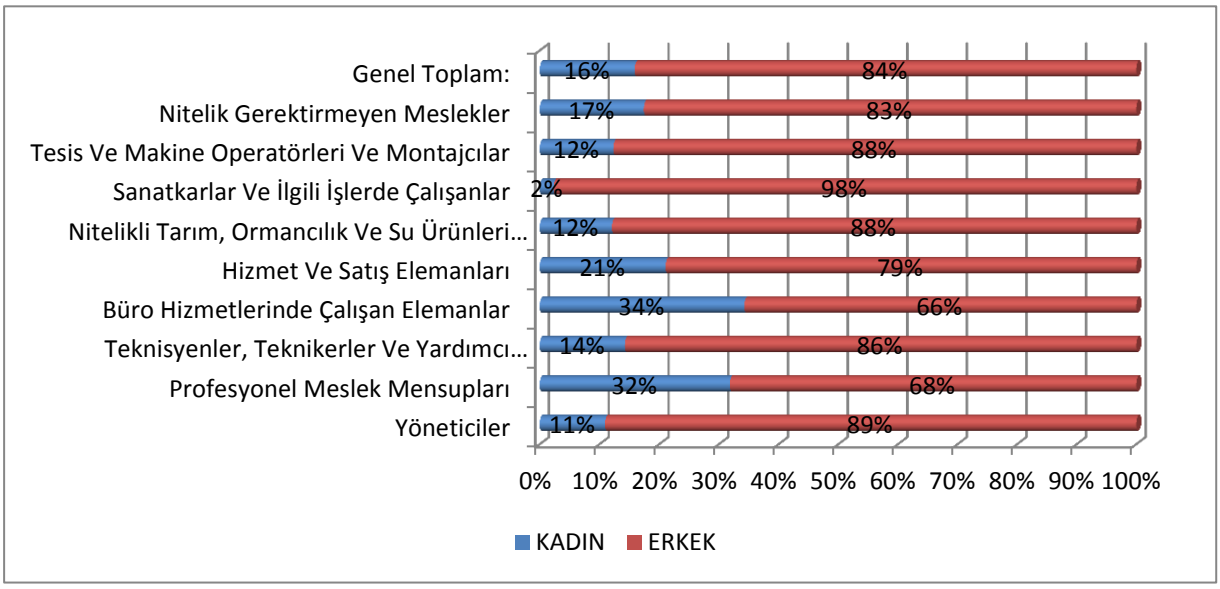

Kaynak: İl İPTA

Meslek gruplarının çalışan sayılarına göre dağılımında ülke geneline bakıldığında, en büyük oran % 20 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları olmuştur. Bu durum Niğde geneli ile paralellik göstermektedir. Tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, yöneticiler ve nitelik gerektirmeyen meslek gruplarında Niğde ilinin çalışan sayılarının dağılımı Türkiye genelinden daha yüksek iken, diğer meslek gruplarında ise çalışan sayılarının dağılımı Türkiye genelinden daha düşüktür. Gerek ilimizde gerek ülke genelinde en düşük pay, yaklaşık % 1 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarındadır. Hizmet ve satış elamanları meslek grubunda ise Niğde ili ile ülke genelindeki çalışan sayılarının dağılımı birbirine çok yakındır.

Grafik 32: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Dağılımı, %, 2013.

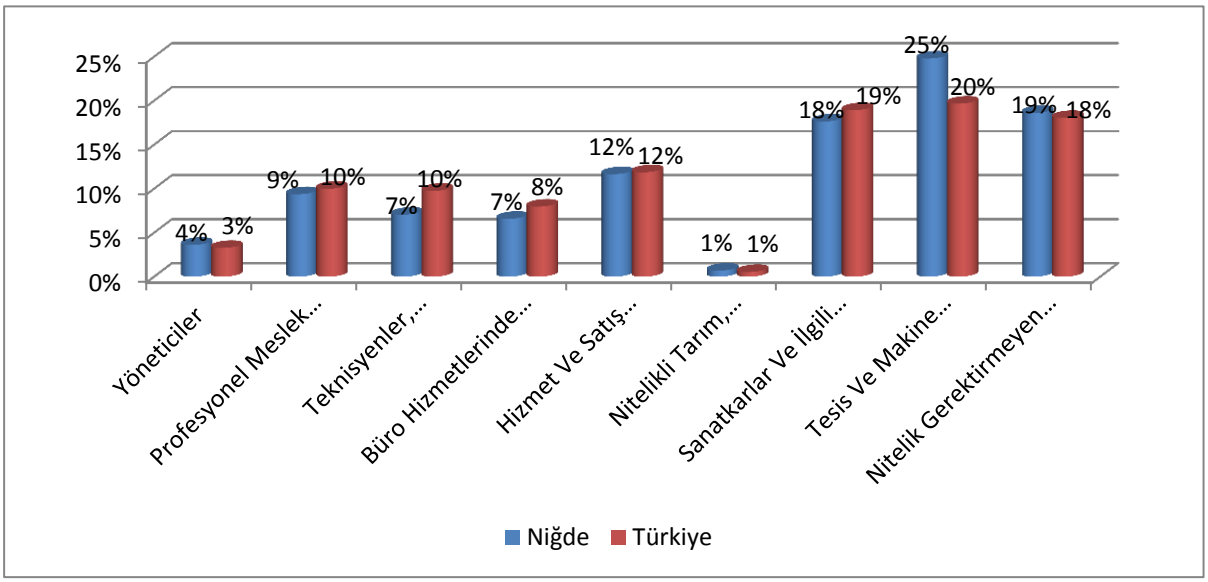

Kaynak: İl İPTA

Mesleklere göre çalışanların dağılımı incelendiğinde ise, Niğde ilinde en yüksek oran % 7,4 ile beden işçisi (Genel) mesleğidir. Türkiye genelinde ise beden işçisi (Genel) oranı % 3,3 ile ikinci sıradadır. İlimizde ilk 10 içindeki en düşük orana sahip meslek garsonluktur. Türkiye geneline bakıldığında da ilk 10 içindeki en düşük orana sahip meslek yine garsonluk mesleğidir. Fakat bu meslekte oransal olarak Niğde'nin payı % 1,5 iken, Türkiye'nin payı % 1,2'dir. Niğde ilinde ilk 10

meslek içinde bulunan imal işçisi, iplik eğirme operatörü, işletmeci, makine bakımcı, maden paketleme işçisi ve aşçı meslekleri Türkiye'de ilk ona giren mesleklerden farklıdır. Bunun en temel nedeni Niğde ilinde maden ve tekstil sektörünün yoğun olmasıdır. Fakat hem Niğde hem de Türkiye için ilk ona giren meslekler içinde ortak olan meslekler; Beden işçisi (Genel), Beden işçisi temizlik, Şoför-Yük taşıma ve garsondur. Bu meslekler bütün ülke genelinde hemen hemen eşit dağılmıştır. Niğde ilinde ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 29'unu oluşturmaktadır. İlk 10 meslek içerisindekilerin % 68'i erkek iken, % 22'si kadındır. İlk 10 meslek içindeki erkeklerin, tüm mesleklerde çalışan erkeklerin toplamına oranı, % 24 iken, ilk 10 meslek içindeki kadınların tüm mesleklerdeki kadınlar arasındaki payı, % 39'dur.

Tablo 36: Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı, %, 2013.

Niğde		Türkiye	
Beden İşçisi (Genel)	7,4%	Temizlik Görevlisi	4,1%
Beden İşçisi (Temizlik)	4,5%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
İmal İşçisi	3,4%	Beden İşçisi (İnşaat)	2,6%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	2,9%	Güvenlik Görevlisi	2,4%
Şoför-Yük Taşıma	2,4%	Makineci (Dikiş)	2,1%
İşletmeci (Genel)	2,2%	Şoför-Yük Taşıma	2,0%
Makine Bakımcı	1,8%	Muhasebeci	1,8%
Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)	1,7%	Satış Danışmanı	1,4%
Aşçı	1,5%	Büro Memuru (Genel)	1,4%
Garson (Servis Elemanı)	1,5%	Garson (Servis Elemanı)	1,2%

Kaynak: İl İPTA

2.3. AÇIK İŞLER

2013 yılındaki gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması toplamda 548 işyeri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu işyerlerinden % 27'si açık iş beyan etmiştir. Açık işin en fazla olduğu sektör % 33 ile imalat sektörüdür. Açık iş konusunda imalat sektörünü, % 26'lık açık iş ile toptan ve perakende sektörü takip etmektedir. Açık işveren işyeri dağılımına bakıldığında ise, en büyük oran, gayrimenkul faaliyetlerinde iken, en düşük oran elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründedir. Türkiye genelinde açık işveren işyeri dağılımı incelendiğinde en büyük oran imalat sektöründe görülmektedir. En düşük oran ise, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe olup, Niğde ile paralellik göstermiştir. Ayrıca imalat sektörü ve inşaat sektöründeki açık işveren işyeri dağılımı konusunda Niğde ve Türkiye oranları birbirine çok yakındır.

Açık işin en fazla olduğu imalat sektörü iken, açık iş oranının en fazla olduğu sektör % 29,41 ile gayrimenkul faaliyetleridir. Açık işin olmadığı sektörler ise, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektöründedir. Açık iş oranının en düşük olduğu sektörler ise, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve su temini; kanalizasyon, atık yönetimi sektörleridir. Açık iş dağılımı ile açık iş oranı paralellik göstermektedir.

Tablo 37: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, Niğde, Türkiye, 2013.

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Dağılımı	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	18	5	25%	20%
İMALAT	118	48	40%	41%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	0	0%	13%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	4	1	25%	23%
İNŞAAT	95	16	17%	17%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	163	38	23%	28%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25	5	21%	18%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	39	14	36%	36%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	1	50%	29%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	8	0	0%	17%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	1	1	100%	22%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	18	8	42%	24%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	15	1	8%	25%
EĞİTİM	14	1	7%	22%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	11	5	45%	37%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	16	4	25%	27%
Genel Toplam:	548	147	27%	29%

Kaynak: İl İPTA

Açık iş dağılımında en yüksek oranı % 41,7 ile gayrimenkul faaliyetleridir. Açık iş dağılımının en az olduğu sektör ise yine açık iş oranının elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür.

Anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[11] % 3,98'dir. Niğde ilinde açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör gayrimenkul faaliyetleri iken, Türkiye'de ise açık oranı itibari ile önde gelen sektör ise % 6 ile konaklama ve yiyecek faaliyetleri ile diğer hizmet faaliyetleridir. Genel toplamda açık iş oranında ülke geneli ile ilimiz kıyaslandığında hemen hemen eşit oranlar çıktığı görülmüştür. Açık iş oranı konusunda ülke geneli ile Niğde ilinde en belirgin fark, idari destek hizmetlerinde ve finans ve sigorta hizmetlerinde görülmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe, bilgi ve iletişim sektöründe ve gayrimenkul faaliyetlerinde Niğde ilinin açık iş oranı, ülke genelinden yüksektir. Diğer sektörlerde ise, Türkiye'deki açık iş oranı Niğde ilinin açık iş oranından yüksektir. Açık işlerin 225'ini içeren imalat sektöründe açık iş oranı 3,99'dur ve bu oran Niğde ilinin genel toplam açık iş oranına en yakın orandır.

[11] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir: AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Tablo 38: Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, %, Niğde, 2013.

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	126	11,6%	10,43
İMALAT	225	4,2%	3,99
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	0,0%	0,00
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ	1	0,7%	0,71
İNŞAAT	77	4,0%	3,82
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	105	3,5%	3,40
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	18	4,0%	3,86
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	25	4,2%	4,01
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	0,7%	8,33
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0	0,0%	0,00
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	5	41,7%	29,41
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	8	3,0%	2,96
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1	0,1%	0,13
EĞİTİM	2	0,6%	0,55
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	19	4,8%	4,61
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	8	3,0%	2,89
Genel Toplam:	621	4,1%	3,98

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu % 35 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bu ana meslek grubunu % 25 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ve % 11 ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar takip etmektedir.

Tablo 39: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı ve Açık İş Oranı, %, Niğde, 2013.

Meslek Grup	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	4	0,7%	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	49	7,8%	3,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	37	6,0%	3,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	22	3,5%	2,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	71	11,4%	3,9%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	216	34,8%	7,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	154	24,9%	4,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	67	10,9%	2,4%
Genel Toplam:	621	100%	4,0%

Kaynak: İl İPTA

Açık iş sayısının en az olduğu ana meslek grubu ise nitelikli tarım, ormancılık ve su işlerinde çalışanların olduğu meslek grubudur. Ana meslek gruplarına bağlı olarak açık iş oranına bakıldığında, en büyük meslek grubunun % 7,6 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan olduğu anlaşılmıştır. Açık iş oranının en düşük olduğu meslek grubu ise nitelikli tarım, ormancılık ve su işlerinde çalışan grubudur. Ana meslek gruplarına göre açık iş oranları Türkiye için değerlendirildiğinde ise en büyük oran % 5,8 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları meslek grubunda ve en düşük oran ise % 0,4 ile yöneticiler meslek grubundadır. Niğde için en düşük açık iş oranına sahip nitelikli tarım, ormancılık ve su işlerinde çalışan grubu iken, Türkiye'de bu meslek grubunda açık iş oranı % 2,6'yı bulmaktadır. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda ve yöneticiler meslek grubunda açık iş oranı Niğde ilinde Türkiye'den daha yüksek iken, diğer meslek gruplarında ise Türkiye açık iş oranı daha yüksektir.

Grafik 33: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları, %, Niğde, Türkiye, 2013.

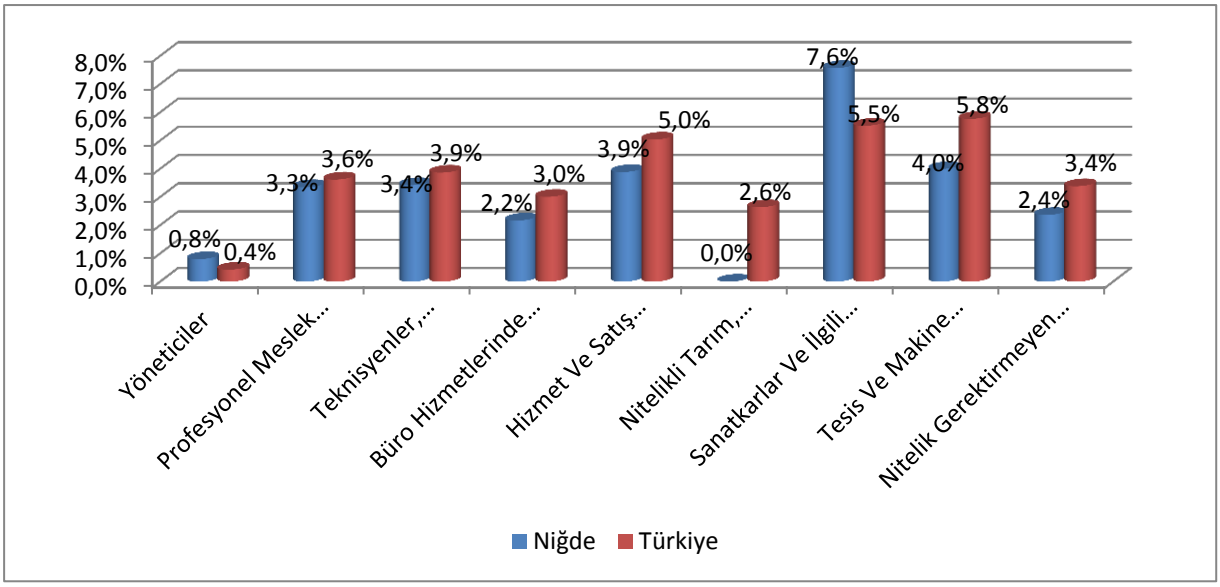

Kaynak: İl İPTA

Mesleklere göre açık iş dağılımı incelendiğinde en yüksek açık iş dağılımı Niğde ilinde beden işçisi (Genel) iken Türkiye ise makineci (dikiş) mesleğidir. İlk 20 meslek bağlamında incelendiğinde en düşük açık iş dağılımı olan meslek Niğde için Makine (Dikiş) iken, Türkiye için muhasebeci mesleğidir. Açık iş dağılımında Niğde ilinde ilk 20'ye giren Beden İşçisi (Genel) ve Satış danışmanı, makineci (dikiş) ve kaynakçı mesleklerinde Türkiye içinde ortaktır. İlk 20 meslek arasında Türkiye için açık iş dağılımı oranında makineci ilk sırada iken, Niğde ilinde son sıradadır. Beden işçisi genel mesleği ise açık iş dağılımı konusunda gerek Niğde ilinde gerekse Türkiye genelinde ilk ikiye giren meslektir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. Bu oran Niğde ili için % 45'lere varmaktadır. Bunun temel nedeninde ise en çok açık işin talep edildiği mesleğin beden işçisi olmasıdır. Açık işlerde talep edilen ikinci sıradaki eğitim durumu ise genel lisesi mezunlarıdır. Açık işlerde en az talep edilen eğitim durumu ise lisansüstü eğitim düzeyidir. Eğitim düzeyi yükseldikçe açık işler konusunda talep azalmıştır. Meslek yüksekokullarının açık iş konusundaki talebi % 5,7 olup, lisans eğitim düzeyine eşittir. Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir.

Tablo 40: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, %, Niğde, Türkiye, 2013.

Niğde	Açık İş dağılımı	Türkiye	Açık İş Dağılımı
Beden İşçisi (Genel)	9,15%	Makineci (Dikiş)	7,89%
Makine Bakımcı	7,73%	Beden İşçisi (Genel)	3,31%
İmal İşçisi	4,88%	Güvenlik Görevlisi	3,23%
Satış Danışmanı	4,06%	Garson (Servis Elemanı)	2,39%
Reçmeci	3,49%	Temizlik Görevlisi	2,24%
Overlok Makinesi Operatörü	3,49%	Ortacı	1,75%
Elektrikçi (Genel)	3,22%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,65%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	3,06%	Satış Danışmanı	1,59%
Garson (Servis Elemanı)	2,40%	Pazarlamacı	1,36%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,36%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,33%
İplik Eğirme Operatörü	2,27%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,11%
Forklift Operatörü	2,16%	Şoför-Yük Taşıma	1,10%
İş Makineleri Operatörü	2,16%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,00%
Tornacı (Torna Tezgahı İşçisi)	1,92%	Ütücü	0,97%
Gaz Altı Kaynakçısı	1,87%	Depo Hamalı	0,92%
Elektrikli Motor Bakım-Onarımcısı	1,81%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,89%
Dokuma Makineleri Operatörü	1,76%	Overlok Makinesi Operatörü	0,86%
Mermer İşçisi	1,75%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,78%
Deri İşçisi	1,75%	Ön Muhasebeci	0,77%
Makineci (Dikiş)	1,74%	Muhasebeci	0,74%

Kaynak: İl İPTA

Türkiye sonucunda oran ilden daha düşük olmakla birlikte (% 30,4) yine ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez sonucu yer almaktadır. İkinci sırada lise altı (21,7) eğitim düzeyi almaktadır. En son sırada ise % 0,5 ile lisansüstü eğitim düzeyi almaktadır.

Grafik 34: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, %, Niğde, 2013.

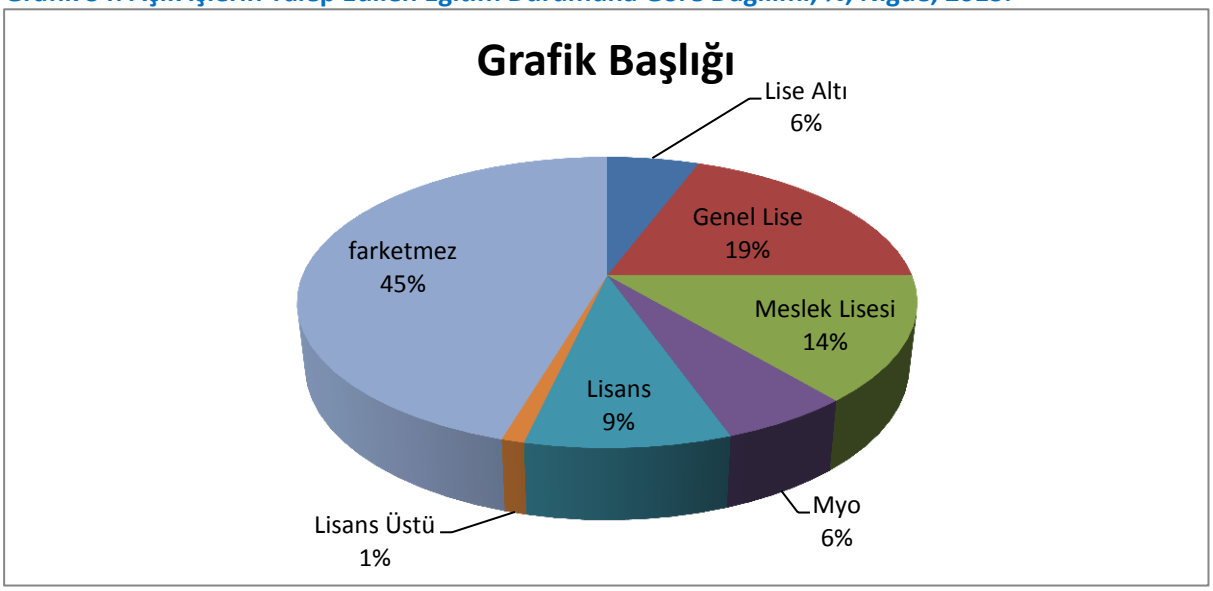

Kaynak: İl İPTA

İlde işverenler tarafından en çok talep edilen beceri, meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi takım çalışmasına uygunluk ve fiziki güç takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; iletişim ve ifade, hesap yapabilme, bilgisayar kullanımı, sorun çözme, satış pazarlama, proje bazlı çalışma, ve yabancı dil. Açık işlerde talep edilen beceride en yüksek olan, mesleki yeterli bilgi becerisinin oranı % 24,2'dir. En düşük beceri oranı ise % 0,4 ile yabancı dil becerisidir. Türkiye genelinde, açık işlerde talep edilen becerilere bakıldığında ise, işverenlerin tıpkı Niğde'de olduğu gibi en çok talep ettiği beceri mesleki yeterli bilgiye sahip olma becerisidir. İkinci sırada ise yine Niğde'de olduğu gibi fiziki güç ve takım çalışmasına uygunluk becerisi gelmektedir. En son sırada ise % 9 ile yabancı dil becerisi gelmektedir.

Grafik 35: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Dağılımı, %, Niğde, 2013.

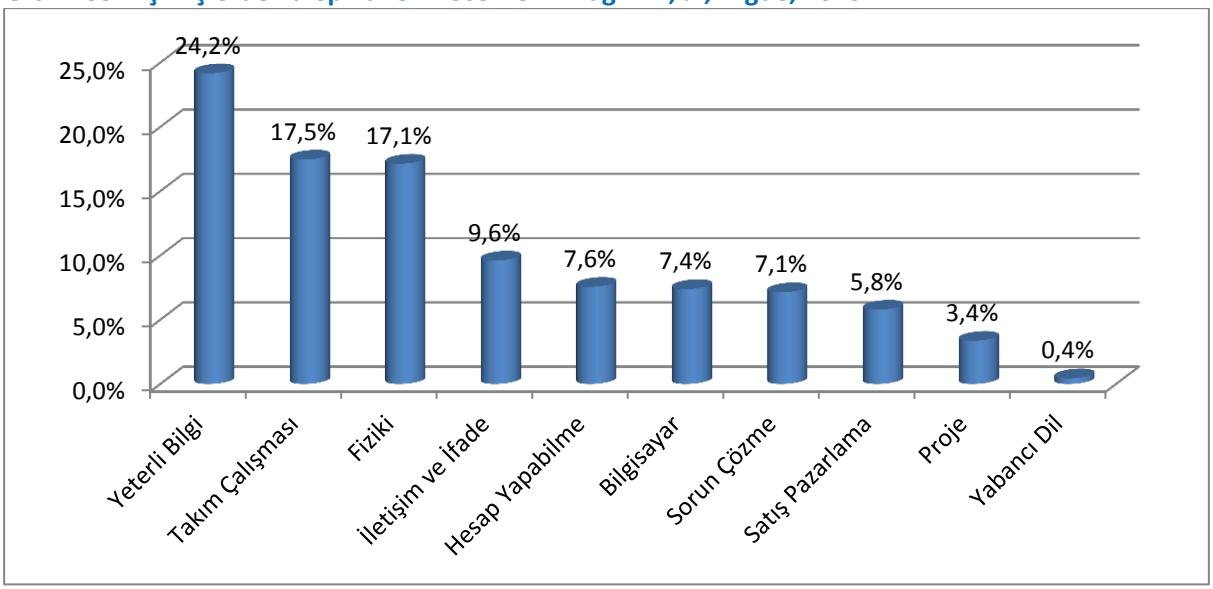

Kaynak: İl İPTA

Niğde'de açık işleri karşılanma oranlarına bakıldığında ülke genelinde olduğu gibi ilk sırada % 78 oranla akraba-eş dost ikinci sırayı ise % 62 oranla İŞKUR aracılığıyla ve üçüncü sırayı ise % 14 oranla internet siteleri vasıtasıyla karşılandığı görülmektedir. İlimizde özel istihdam büroları aracılığıyla açık işlerin karşılanma oranı en düşüktür. Bunun nedeni ilimizde özel istihdam bürolarının olmayışıdır. % 1'lik oran ise, internet üzerinden hizmet veren özel istihdam bürolarının olmasıdır. Akraba-Eş Dost aracılıyla ve İŞKUR aracılıyla açık işlerin karşılanma oranları Niğde ilinde Türkiye'ye göre daha yüksek iken, gazete, internet siteleri ve özel istihdam büroları aracılıyla açık işlerin karşılanması oranında ise, Türkiye oranları Niğde ilindeki oranlardan yüksektir.

Grafik 36: Açık İşlerin Karşılanma Kanalları, %, 2013.

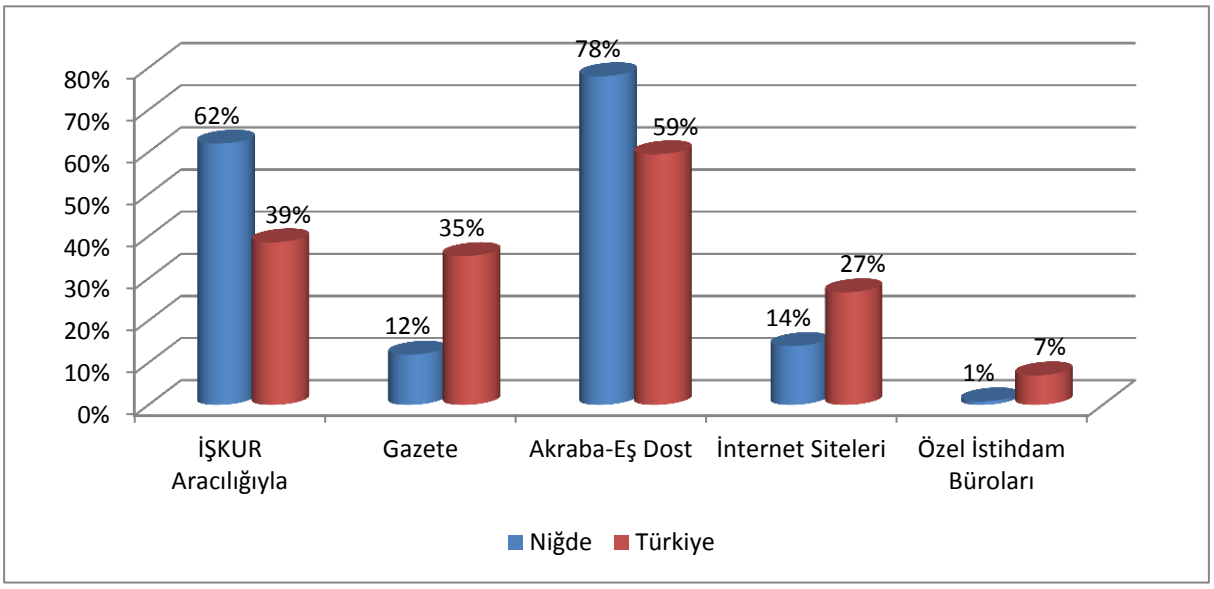

Kaynak: İl İPTA

2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2013 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur.

Tablo 41: Temininde Güçlük Bildiren İşyerleri, Niğde, 2013.

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	18	10	56%
İMALAT	118	66	56%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON	4	2	50%
İNŞAAT	95	29	31%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	163	70	43%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25	6	24%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	39	15	38%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	1	50%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	18	5	28%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	15	3	20%
EĞİTİM	14	5	36%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	11	9	82%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	16	5	31%
Genel Toplam:	**548**	**226**	**41%**

Kaynak: İl İPTA

548 işyerinden % 41'i işçi temininde güçlük bildirmiştir. Ankete cevap veren işyerleri içinde eleman temininde güçlük çekilen en yüksek orandaki sektör % 31 ile toptan ve perakende sektörüdür. İkinci sırada ise % 29'luk oranı ile imalat sektörü gelmektedir. Temininde güçlük dağılımında ise en yüksek oran madencilik ve taş ocakçılığı ile imalat sektörüdür. Temininde güçlük dağılımında en düşük oran ise % 20 ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleridir. Türkiye geneline bakıldığında temininde güçlük bildiren işyeri sayısında en yüksek oran % 33 ile imalat sektörüdür. Ülke genelinde ikinci sırada ise % 24 ile toptan perakende ticaret sektörü almaktadır. Ülke genelinde en düşük oran kültür, sanat, eğlence, dinlence sektörü almaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında Niğde ilinde en yüksek oran % 38,7'lik oranla imalat sektörüdür. Türkiye genelinde de sektörel dağılımın en yüksek olduğu sektör % 39,4 ile imalat sektörüdür. Hem Türkiye genelinde hem de Niğde ilinde ikinci sırayı ve üçüncü sırayı alan sektörler aynı olup, sırasıyla toptan perakende ticaret ve inşaat sektörüdür. Temininde güçlük çekilen en düşük sektör Niğde için bilgi ve iletişim sektörü iken, Türkiye için su temini; kanalizasyon sektörüdür. Temininde güçlük çekilen meslek dağılımı konusunda ülke geneli ve ilimiz birlikte değerlendirildiğinde en büyük fark madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmektedir. Bunun nedeni Niğde ilinde madencilik ve taş ocakçılığı üzerine işyerinin yoğun olmasıdır. Farkın en az olduğu sektör ise bilgi ve iletişim sektörüdür.

Tablo 42: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, 2013.

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Niğde	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	104	11,8%	0,8%
İMALAT	339	38,7%	39,4%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON	5	0,6%	0,2%
İNŞAAT	149	17,0%	13,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	173	19,7%	18,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	13	1,4%	3,8%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	40	4,6%	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0,2%	0,8%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	20	2,2%	3,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	3	0,3%	5,8%
EĞİTİM	8	0,9%	1,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	15	1,7%	2,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	7	0,8%	1,8%
Genel Toplam:	876	100%	100%

Kaynak: İl İPTA

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilenlerin dağılımı incelendiğinde en yüksek oran % 35 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda görülmektedir. Bu meslek grubunu % 29,2 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve % 12,8 ile Hizmet ve satış elemanları takip etmektedir. En düşük oran ise nitelikli tarım, ormancılık, ve su ürünleri çalışanları meslek grubu almaktadır. Nitelik gerektirmeyen meslekler ise % 6'lık bir paya sahiptir. Açık iş dağılımı

incelendiğinde ise temininde güçlük dağılımı ile paralellik göstermiştir. Açık iş dağılımında en yüksek oran, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda görülmektedir. İkinci sırada ise yine tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu gelmektedir. Açık iş dağılımında en düşük payı, tıpkı temininde güçlük çekilenlerde olduğu gibi nitelikli tarım, ormancılık, ve su ürünleri çalışanları meslek grubu almaktadır.

Tablo 43: Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, Niğde, 2013.

Meslek Grup	Toplam	Temininde Güçlük Dağılımı	Açık İş Dağılımı
Yöneticiler	7	0,8%	0,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	59	6,7%	7,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	66	7,5%	6,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	14	1,6%	3,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	112	12,8%	11,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0,1%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	307	35,0%	34,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	256	29,2%	24,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	55	6%	11%
Genel Toplam:	876	100%	100%

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek grubuna göre temininde güçlük çekenlerin Türkiye'deki dağılımına bakıldığında tıpkı Niğde ilinde olduğu gibi en yüksek oran, % 29,8 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır. İkinci sırayı yine Niğde de olduğu gibi % 24,2'lik oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu almaktadır. Türkiye genelinde en az oran ise % 0,3 ile yöneticiler meslek grubundadır. Temininde güçlük çekilenlerin dağılımında; sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve yöneticiler meslek gruplarında Niğde ilinin oranları daha yüksek iken, diğer meslek gruplarında Türkiye'nin oranları daha yüksektir.

Grafik 37: Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, %, 2013.

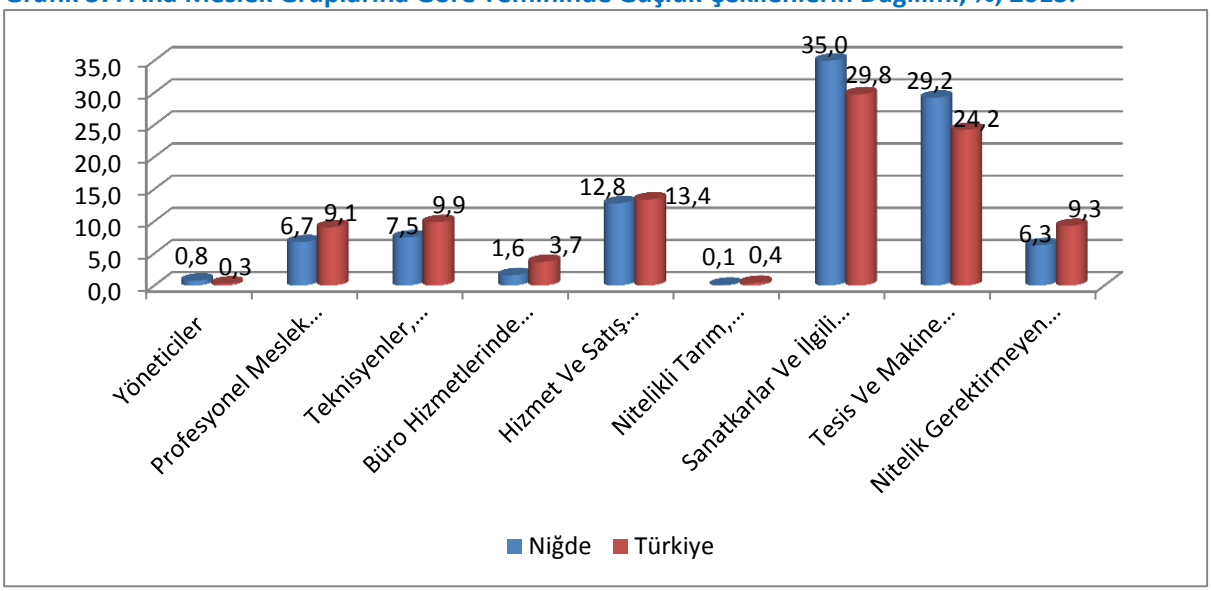

Kaynak: İl İPTA

Nitelik gerektirmeyen meslek grubunda Niğde ili, % 9,3'lük orana sahip olan Türkiye ortalamasının altındadır. Mesleklere göre temininde güçlük çekilenlerin dağılımı incelendiğinde Niğde ilinde en yüksek oran, % 3,9 ile imal işçisinde çıkmaktadır. Türkiye genelinde ise % 6,9'luk oranla makineci (dikiş) mesleğinde görülmüştür. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk 10'a bakıldığında en düşük oran Niğde ili için % 2 ile beden işçisi (genel) çıkarken, Türkiye'de ise % 1,2 ile kaynakçı mesleğinde çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek Niğde ve Türkiye için kıyaslandığında beden işçisi (genel), satış danışmanı ve kaynakçı mesleği her ikisinde de ortak çıkmaktadır. Türkiye genelinde güvenlik görevlisinin temininde güçlük çekilme oranı % 2,8 ile ikinci sırada yer alırken bu meslek Niğde ili için temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek arasına girmemiştir.

Tablo 44: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilenlerin Dağılımı, %, 2013.

Niğde	Oran	Türkiye	Oran
İmal İşçisi	3,9%	Makineci (Dikiş)	6,9%
Elektrikçi (Genel)	3,6%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
Reçmeci	2,7%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Overlok Makinesi Operatörü	2,7%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	2,5%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Örgü Makinesi İşçisi (El Tezgahı)	2,5%	Satış Danışmanı	1,4%
Garson (Servis Elemanı)	2,5%	Ortacı	1,4%
Satış Danışmanı	2,3%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,1%	Pazarlamacı	1,3%
Beden İşçisi (Genel)	2,0%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%

Kaynak: İl İPTA

Araştırmada görüşülen işverenlere, aradığı işçilerin temininde güçlük çekme nedenleri sorulduğunda en önemli nedenin beceri ve niteliğe sahip elemanların bulunamadığı cevabı öne çıkmıştır. İkinci olarak da iş tecrübesine sahip olmamaları gösterilmiştir. Teminde güçlük çekmelerinin en son nedeni olarak da işçilerin önerilen ücreti az bulmaları gösterilmiştir.

Grafik 38: Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerinin Oransal Dağılımı, %, 2013.

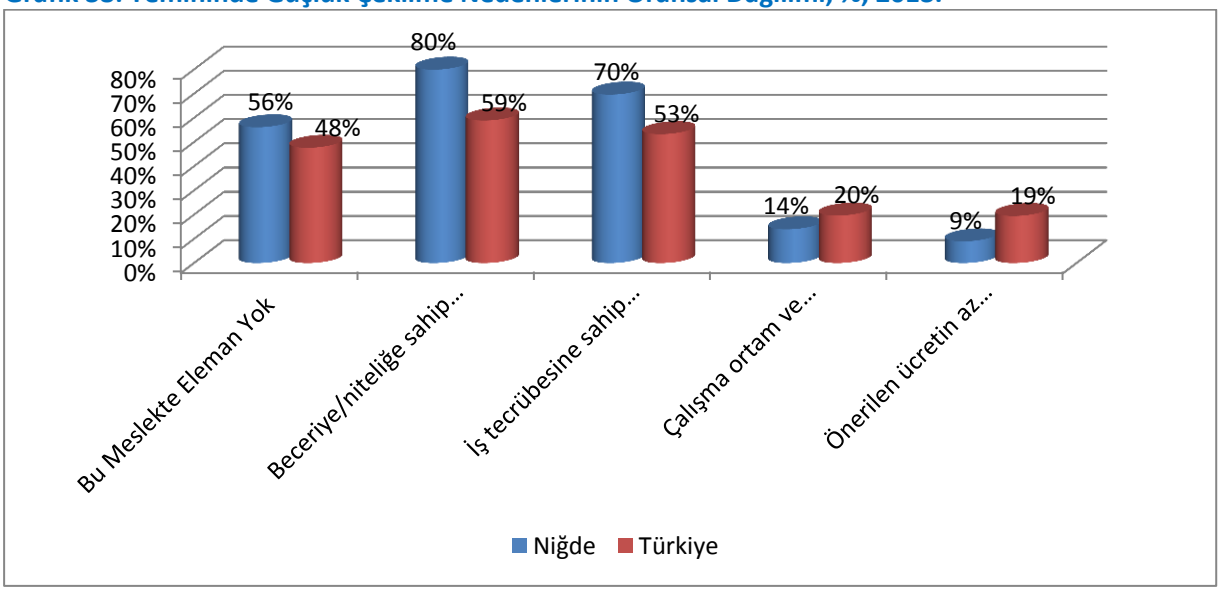

Kaynak: İl İPTA

Türkiye için işverenlere aynı soru sorulduğunda, çalışanlarının temininde güçlük çekmelerinin en önemi nedeni olarak beceriye ve niteliğe sahip elamanın bulamadıklarını söylemişlerdir. İkinci

olarak da iş tecrübesine sahip olmadıklarını nedeni öne çıkmaktadır. Türkiye için temininde güçlük çekmelerinin en son nedeni olarak tıpkı ilimizde olduğu gibi önerilen ücretin az bulunmasıdır.

2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir. Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle gelecek altı aylık dönemde en yüksek istihdam artışı bekleyen işyerleri imalat sektöründedir. İmalatı, toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. Kısa dönemde istihdam artışı bekleyen üçüncü sektör ise insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde çalışan işletmelerdir. İstihdamın en büyük üçüncü sektörü olan inşaat sektörü mevsimsellikten etkilenmekte ve 31 Aralık itibariyle sektörde yüksek oranda net istihdam azalışı beklenmektedir. 31 Aralık itibariyle istihdam değişimi beklenmeyen sektörler su temini, ulaştırma depolama, gayrimenkul faaliyetleridir. Kısa vadede Türkiye'de en fazla net istihdam artışı bekleyen sektör ise imalat sektörüdür. Aralık ayı itibari ile kültür sanat sektöründe ise net bir azalış görülmektedir. İlimizde orta vadede yani 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle en fazla istihdam artışı bekleyen sektör imalat sektörüdür. Mevsimsellik nedeni ile Aralık ayında net istihdam azalışı beklenen inşaat sektöründe Haziran ayında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 45: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Niğde, 2013.

Sektör	Aralık	Haziran	A. NİDO,%	H.NİDO,%
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	16	11	1,46	1,04
İMALAT	315	144	5,82	2,66
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	8	1,46	1,04
İNŞAAT	-92	37	1,46	1,04
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	83	110	2,79	3,71
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	0	2	0,00	0,47
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	4	8	0,70	1,39
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	18,18	0,00
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	5	0	3,01	0,00
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	3	0,00	25,00
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-9	15	-3,66	6,10
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	14	74	1,49	7,97
EĞİTİM	1	-4	0,28	-1,10
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	25	12	6,36	3,05
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	2	7	0,74	2,60
Genel Toplam:	**365**	**427**	**2,44**	**2,85**

Kaynak: İl İPTA

Eğitim sektöründe ise haziran ayında azalış beklenmektedir. Okulların ve dershanelerin tatile giriyor olması bunda en önemli nedendir. 31 Aralık itibariyle sektörlere göre net istihdam değişim oranı[12] % 2,4'tür. Haziran ayındaki sektörlere göre net istihdam değişimi oranı ise % 1,04'tür.

[12] Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) istihdam değişimini açıklar ve net istihdam değişiminin toplam çalışana oranını ifade eder.

Kısa vadede meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranı Niğde ilinde % 2 olarak görülmektedir. 31 Aralık itibari ile mesleklere göre net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu meslek grupları profesyonel meslek grupları, hizmet ve satış elamanlarıdır. Yine aynı dönem için mesleklere göre net istihdam değişiminin en az olduğu sektör nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarıdır. Orta vadede ise meslek gruplarına göre net istihdam değişim oranı 3'tür. Yöneticiler, profesyonel meslek mensupları, teknisyenler, büro hizmetlerinde çalışan meslek gruplarında orta vadede, 31 Aralığa göre azalış gözlemlenmiştir.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişim Oranları, Niğde, 2013.

Meslek Grup	ARALIK	HAZİRAN	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
Yöneticiler	4	0	1%	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	53	14	4%	1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	28	15	3%	1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	16	1	2%	0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	75	87	4%	5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-2	0	-2%	0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	7	110	0%	4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	144	160	4%	4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	40	41	1%	1%
Genel Toplam:	**365**	**427**	**2%**	**3%**

Kaynak: İl İPTA

Araştırma sonuçlarına göre Niğde ilinde kısa vadede en fazla artış beklenen ilk 20 meslek tabloda gösterilmiştir. İlk 20 içindeki en fazla artış beklenen meslek iplik eğirme operatörüdür. İlk 20 içindeki artış beklenen en son meslek ise, pompacı (petrol rafinesi) mesleğidir. Niğde ilinde orta vadede en fazla artış beklenen ilk 20 meslekte birinci sırayı maden paketleme işçisi (kalsit) almaktadır. Kısa vadede ilk 20 meslek arasına dahi giremeyen maden paketleme işçisi, orta vadede birinci sıraya oturmasının temel nedeni iklim koşullarıdır. Kış aylarında madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki iklim şartlarına göre daralma kaçınılmaz olmuştur. Orta vadede en fazla artış beklenen ilk 20 meslekte en son sırada ise Alçı sıva uygulayıcısı mesleği gelmektedir. Makine bakımcı, kaynakçı, dikiş makine operatörü, reçmeci, garson işçisi, beden işçisi genel, makineci meslekleri hem kısa vadede hem de orta vadede artış beklenen ilk 20 meslek arasına girmektedir. Türkiye genelinde ise, kısa vadede en fazla artış beklenen meslek makineci (dikiş) mesleğidir. Orta vadede en fazla artış beklenen meslek ise güvenlik görevlisidir. Ayrıca kısa vadede en fazla artış beklenen makineci dikiş mesleği orta vadede de üçüncü sıradadır.

Tablo 47: En Fazla Artış Beklenen 20 Meslek, Niğde, 2013.

31 Aralık (2013)	30 Haziran (2014)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)
Beden İşçisi (Genel)	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı
Makine Bakımcı	Overlok Makinesi Operatörü
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Reçmeci
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Reçmeci	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Gaz Altı Kaynakçısı	Makine Bakımcı
Elektrikçi (Genel)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Çimento Paketleme Makinesi Operatörü
Satış Danışmanı	Kireç Paketleme İşçisi
Deri İşçisi	Gaz Altı Kaynakçısı
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	Garson (Servis Elemanı)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Mermer İşçisi
Saya Dikici (Makine İle)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Nezaretçi Ve Ustabaşı (Tekstil-Paketleme)	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
Overlok Makinesi Operatörü	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
Ortacı	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Forklift Operatörü	Beden İşçisi (İnşaat)
Pompacı (Petrol Rafinesi)	Alçı Sıva Uygulayıcısı

Kaynak: İl İPTA

Niğde ilinde kısa ve orta vadede en fazla azalış beklenen ilk 20 meslek tabloda verilmiştir. Kısa vadede en fazla azalış beklenen meslek inşaat boyacısı/ boyacı-bina mesleğidir. Kısa vadede en fazla azalış beklenen ilk 20 meslek arasında en son sırada ise alçı sıva uygulayıcı vardır. Orta vadede en fazla artış beklenen 20 meslek içinde sonuncu sırada yer alan alçı sıva uygulayıcısı mesleği, kısa vadede en fazla azalış beklenen son meslekte alçı sıva uygulayıcısıdır. Orta vadede en fazla azalış beklenen ilk 20 meslek içinde ilk sırayı direksiyon eğitmeni almaktadır. Orta vadede son sırada ise makine teknikeri yer almaktadır. Sıvacı ve aşçı mesleği hem kısa vadede hem de orta vadede en fazla azalış beklenen 20 meslek arasında yer almaktadır. Ülke genelinde kısa vadede en fazla azalış beklenen meslek tuğla imal işçisidir. Orta vadede ise en fazla azalış beklenen meslek sebze toplama işçisidir. Kısa vadede azalış beklenen ilk 20 mesleğin en son sırasında ise nokta kaynak işçisi yer almaktadır. Orta vadede azalış beklenen ilk 20 mesleğin en son sırasında ise minibüs şoförü mesleği yar almaktadır.

Tablo 48: En Fazla Azalış Beklenen 20 Meslek, Niğde, 2013.

31 Aralık (2013)	30 Haziran (2014)
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	Direksiyon Eğitmeni
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	Aşçı
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)
Çimento Paketleme Makinesi Operatörü	Elektrikçi (Genel)
Sıvacı	Hamurkar
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Soğuk Demirci
Isı Yalıtımcısı	Sıvacı
Duvarcı	Oto Yedek Parça Satış Elemanı
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Hekim-Pratisyen
Demirci (Makine İle)	İşyeri Hekimi
İnşaat Kalfası (Genel)	Ağır Kamyon Şoförü
Beden İşçisi (Temizlik)	Hamal
Betonarme Demircisi	Alüminyum Doğramacı
Turist Rehberi	Şoför-Yük Taşıma
Taş Ocakçı (Genel)	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)
Aşçı	Usta Öğretici
Nezaretçi Ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	Makine Mühendisi
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Pişirici (Ekmek)
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Manav
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Makine Teknikeri

Kaynak: İl İPTA

SONUÇ

Niğde İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Niğde, Aksaray, Nevşehir, Kırşehir ve Kırıkkale illerini kapsayan TR71 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2013 Nisan ayında güncelleştirilmesine rağmen bazı işyerlerine ulaşılmasında ciddi sorunlarla karşılaşılmıştır. 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı % 39 olup çok yüksektir. Bu durum kendini TR71 bölgesinde de göstermektedir. Bölgedeki kayıt dışı istihdam % 43' dayanmıştır. Bölgede tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı % 24'tür. Bu oran kadınlarda % 28,8'e çıkmaktadır. Ayrıca tarım sektöründe kayıt dışı istihdam bölgede çok yüksek olup, % 79'u bulurken, kadınların oranı ise % 95,9' bulmaktadır. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 60,9) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okur-yazar olmayan nüfusun % 88,5'i, diploması olmayanların da % 69'u kadın nüfustur. İlimizde lise ve dengi okul mezunu % 21,4 ve yüksekokul ve fakülte mezunu ise % 10,5'tir. Bir önceki yıla göre lise ve dengi okul mezunları ile yükseköğretim mezunlarının oranı artmış olsa da bu yeterli değildir.

Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmaktadır. Niğde ilinde nüfusun kırsal alandaki çoğunluğu tarım sektöründe ücretsiz çalışmayı da beraberinde getirmekte ve bu durum istihdam oranının Türkiye'den daha yüksek olmasına yol açmakta ve işsizliği de perdelemektedir.

Tarım sektöründe yaşanan çözülme bölgede de kendini etkin olarak göstermekte ve toplam istihdam oranının azalmasına yol açmaktadır. Tarım dışı çalışan sayısında ise iyileşme görülmektedir. Özellikle tarım dışı sektörlerde çalışan kadınlarda çok yüksek istihdam artışı yaşanmaktadır.

Bununla beraber tarım dışı sektörlerde görülen istihdam artışı, tarım sektöründe çalışan oranının hala çok yüksek olması nedeni ile istihdam oranı üzerinde etkili olamamakta ve tarımdaki çözülmeye paralel toplam istihdam oranı yıllar itibariyle azalma göstermektedir.

Bölge istihdam oranı % 43,2'dir. Niğde ilinde, erkek istihdamı oranı % 65 olan Türkiye ortalamasından 0,4 puan düşük iken, kadın istihdam oranı % 26,3 olan Türkiye ortalamasından 3,2 puan düşüktür. Sanayi sektöründe çalışanların % 17,2'sini lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Diğer yandan % 20,6'sini lise ve dengi okul mezunu, % 10,3'ünü de yükseköğretim mezunları oluşturmaktadır.

Bölgede 2009 ile 2011 yılları arasında istihdam oranı artarken, işsizlik oranı azalmıştır. İşgücüne katılım oranının 2008 yılından bu tarafa sürekli artması ve istihdam oranında sürekli artması beraberinde işsizlik oranının düşürmüştür. İşsizlik oranı 2009 yılında 13,8 iken, 2012 yılında 6,8'e kadar gerilemiştir. 2012 yılında Türkiye'de erkek işsizlik oranı % 8,5 iken, kadın işsizlik oranı 10,8'dir. Aynı yıl itibari ile bölgemizde erkek işsizlik oranı % 6,9 iken, kadın işsizlik oranı ise % 6,4'tür.

Eğitim durumuna bağlı olarak ülkemizdeki işsizlik oranlarına bakıldığında, işsizlik oranının en düşük olduğu eğitim düzeyi okuma yazma bilmeyenlerde ve işsizlik oranının en yüksek eğitim düzeyi de lise ve dengi eğitim düzeyi olduğu görülmüştür.

Eğitim düzeyi kadınların işgücü piyasasına girişlerini erkeklerden daha fazla etkilemektedir. Yüksek eğitimli kadınlarda % 10,5 olan işsizlik oranı erkeklerde sadece % 5,3'tür. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde % 6,6 olan işsizlik oranı, kadınlarda % 16,8'e yükselmektedir. İlk kez iş arayanların % 74'ü erkek, % 24'ü ise kadındır.

İlk kez iş arayan kadınların işsizlik süreleri de erkeklerden daha uzundur. Bir yıldan daha uzun süredir iş arayan kadınların oranı % 22 iken erkeklerin oranı sadece 8'dir. Tüm bu göstergeler bölgede kadınlarda eğitimli, ilk kez işgücü piyasasına giren ve uzun süredir işsiz profili varlığını ortaya koymaktadır.

2012 yılında işgücü dışında bulunan nüfus incelendiğinde en fazla oran 55 ve daha üzeri yaş grubundadır. Bu yaş grubundaki işgücü dışındaki nüfus % 33'tür. Yine aynı yaş grubundaki kadınların işgücü dışında bulunan nüfus oranı % 27 iken, erkeklerin oranı % % 45'tir. İşgücü dışındaki nüfusun e az olduğu yaş grubu % 9'luk oranı ile 20-24 yaş grubudur. İşgücü dışında bulunan erkeklerin en az olduğu yaş grubu ise % 6'lık oranı ile 25-34 yaş grubudur.

Niğde ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 9000'i bulmuştur. Kayıtlı işsizler cinsiyetlere göre değerlendirildiğinde Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir. Ülkede ve ilde kayıtlı işsizlerde erkeklerin oranı kadınlardan daha yüksektir. 2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz % 24,7 oranı ile 20-24 yaş grubundadır. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, Türkiye toplamında olduğu gibi, ildeki toplam işsizlerin yaklaşık beşte üçünü oluşturmaktadır. İldeki kayıtlı işsizlerde en son sırada ise % 0,2 ile 65+ yaş grubu almaktadır.

İlin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasının altında olmasına rağmen, kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. 2013 yılının ilk dokuz ayında, kayıtlı işsizlerin eğitim durumuna göre analizi yapıldığında, en yüksek oran % 57,2 ile ilköğretim mezunlarıdır. Ortaöğretim seviyesi % 28,6 ile ikinci sıradadır. En son sırada ise hiçbir kayıtlı işsiz bulunmayan doktora eğitim düzeyi bulunmaktadır. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet

arasındaki en belirgin fark lise altındadır. Niğde'de lise altı kayıtlı işsizler içinde % 23,1 olan kadın işsiz oranı, Türkiye'de % 33,6'dır. Yükseköğretim mezunlarında Niğde ve Türkiye'de kadın kayıtlı işsiz oranı hemen hemen aynı iken, Okur-yazar olmayanlarda % 62,8 Türkiye'de % 51,6 ve orta öğretim altında Türkiye'de % 33,6 olan kadın payı Niğde'de % 23,1'dir.

2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirmelerin özel ve kamu dağılımına bakıldığında, işe yerleştirmelerin % 95,2'si özel sektöre yerleşirken, % 4,8'i kamuya yerleşmiştir. Özel sektöre yerleşenlerin % 73'ü erkek iken, kamuya yerleşenlerin % 96'sı erkektir. 2013 yılının ilk dokuz ayındaki işe yerleştirmelerin, sektörel bazda dağılımları incelendiğinde en yüksek oran % 42 ile imalat sektöründedir. İmalat sektörünü, diğer hizmet faaliyetleri ve inşaat sektörü takip etmektedir. İşe yerleştirilenlerin % 41'i beden işçisidir. Beden işçisi mesleğini sırasıyla; iplik eğirme operatörü, dikiş makinası operatörü, beden işçisi temizlik meslekleri takip etmektedir. Meslek gruplarına göre en fazla işe yerleştirme nitelik gerektirmeyen meslek grubunda olup, en az yerleştirme yönetici grubundadır. İşe yerleşenlerin % 63'ü ilköğretim mezunu ve % 26'sı lise ve dengi okul mezunudur. Lise eğitim düzeyinden sonra işe yerleştirmelerde, eğitim seviyesi artıkça işe yerleştirmeler azalmıştır.

İşsizlik ödeneğinde 2012 verileri incelendiğinde, işsizlik ödeneği başvurularının büyük çoğunluğunu Türkiye toplamında olduğu gibi erkekler oluşturmaktadır. Niğde ilinde işsizlik ödeneğine başvuran kadınların payı % 22,9 iken, bu oran Türkiye için %30,1'dir. En yüksek işsizlik ödeneği başvurusu 30-34 yaş grubu erkeklerdedir. İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 20-24 yaş grubunda iken, en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır. İşsizlik ödeneği başvurularında erkeklerde en fazla başvuru ilköğretim seviyesinde iken, kadınlarda ortaöğretim seviyesindedir. Ayrıca okur-yazar olan ve doktora yapan hem erkek hem de kadınlarda işsizlik ödeneği başvurusu yapılmamıştır.

2013 yılının ilk dokuz ayında açılan kursların % 36'sı işbaşı eğitim programı ve aynı orana sahip istihdam garantili kurslardır. Açılan kursların % 14'ü girişimcilik kursudur. Girişimcilik kursunu ise TYÇP izlemektedir. Açılan kurslarda 301 kursiyer bulunmaktadır. Bunların % 45'i istihdam garantili kurslarda, % 27'si TYÇP programında, % 17'si girişimcilik kursunda bulunmaktadır. 2013 yılı Niğde ilindeki işgücü piyasası araştırmasına katılan işyerlerinin, % 31'i (1-9) kişi çalıştıran işyeri iken, % 58'i (10-49) kişi çalıştırmakta ve % 11'i ise 50 ve daha üzeri kişi çalıştıran işyeridir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri hem Niğde ilinde hem de ülke genelinde en az orana sahip olan sektördür. Bu sektörün bir önünde ise Finans ve sigorta faaliyetleri gelmektedir.

Talep araştırması sonuçlarına göre Niğde ilindeki işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 30'u toptan ve perakende sektöründedir. Aynı sektörde Niğde'nin oranı Türkiye'nin oranından büyüktür. İlimizde bu sektörü imalat ve inşaat sektörü takip etmektedir. Türkiye geneline bakıldığında ilk sırayı % 26'lık oranla imalat sektörü almıştır. Ülke genelinde de ikinci sırada toptan ve perakende ticaret sektörü bulunmaktadır. Niğde de 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almakta, imalatı toptan ve perakende sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri işyerlerinde madencilik ve inşaat sektörü de önemli bir yere sahiptir.

Araştırma sonuçlarından sektörlerde çalışanların dağılımı incelendiğinde, en fazla çalışanın imalat sektöründe olduğu görülmektedir. İmalat sektörünü toptan ve perakende ve inşaat sektöründe takip etmektedir. Çalışanların sektörel dağılımındaki bu durum Türkiye içinde geçerlidir. Çalışan dağılımında Niğde ve Türkiye arasındaki en büyük fark, madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmektedir. Bu sektörde Niğde de çalışan sayılarının dağılımı % 7,2 iken, Türkiye'de % 1,4'tür.

Kadın çalışanların erkeklere göre daha fazla çalıştığı tek sektör, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. Bu durum ülke geneli içinde aynıdır. Ayrıca yine kadınların görece olarak ağırlıklı

çalıştıkları sektörler, eğitim sektörü finans ve sigorta faaliyetleri gibi daha çok daha yüksek eğitim seviyesi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Niğde'de ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir. Erkek ağırlıklı olmasına rağmen kadın çalışanların en fazla istihdam edildiği sektör imalat sektörüdür. Bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri, belirli bir eğitim düzeyinden ziyade, belirli beceri isteyen mesleklerdir.

Araştırma sonuçlarına göre meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında ise, en büyük oran tesis makine operatörleri ve montajları meslek grubundadır. Bu meslek grubunun hemen ardından nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir. Niğde ilinde çalışan her beş kişiden birinin nitelik gerektirmeyen işte çalıştığı görülmektedir. Erkeklerin kadınlara oranla en yüksek olduğu meslek grubu, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubundadır. Kadın çalışanın en yüksek olduğu meslek grubu ise büro hizmetleri çalışan elemanıdır.

Niğde ilinde en çok çalışanın bulunduğu meslek beden işçisi (Genel) mesleğidir. Türkiye genelinde ise beden işçisi (Genel) mesleği ikinci sıradadır. Niğde ilinde ilk 10 meslek içinde bulunan imal işçisi, iplik eğirme operatörü, işletmeci, makine bakımcı, maden paketleme işçisi ve aşçı meslekleri Türkiye'de ilk ona giren mesleklerden farklıdır. Bunun en temel nedeni Niğde ilinde maden ve tekstil sektörünün yoğun olmasıdır. Fakat hem Niğde hem de Türkiye için ilk ona giren meslekler içinde ortak olan meslekler; Beden işçisi (Genel), Beden işçisi temizlik, Şoför-Yük taşıma ve garsondur. Bu meslekler bütün ülke genelinde hemen hemen eşit dağılmıştır.

Talep araştırmasında yüz yüze görüşülen işyerlerinin % 27'si açık iş beyan etmiştir. Açık işin en fazla olduğu sektör imalat sektörüdür. Açık işin en fazla olduğu imalat sektörü iken, açık iş oranının en fazla olduğu sektör gayrimenkul faaliyetleridir. Anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[13] % 3,98'dir. Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bu ana meslek grubunu tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ve nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar takip etmektedir. Mesleklere göre açık iş dağılımı incelendiğinde en yüksek açık iş dağılımı Niğde ilinde beden işçisi (Genel) iken Türkiye ise makineci (dikiş) mesleğidir. Açık iş dağılımında Niğde ilinde ilk 20'ye giren Beden işçisi (Genel) ve Satış danışmanı, makineci (dikiş) ve kaynakçı mesleklerinde Türkiye içinde ortaktır. Beden işçisi (genel) mesleği ise açık iş dağılımı konusunda gerek Niğde ilinde gerekse Türkiye genelinde ilk ikiye giren meslek olarak göze çarpmaktadır.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. Bu oran Niğde ili için % 45'lere varmaktadır. Bunun temel nedeninde ise en çok açık işin talep edildiği mesleğin beden işçisi olmasıdır. Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir. Türkiye sonucunda oran ilden daha düşük olmakla birlikte (% 30,4) yine ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez sonucu yer almaktadır. İlde işverenler tarafından en çok talep edilen beceri, meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi takım çalışmasına uygunluk ve fiziki güç takip etmektedir. En düşük beceri ise yabancı dil bilme becerisidir. Türkiye genelinde, açık işlerde talep edilen becerilere bakıldığında ise, işverenlerin tıpkı Niğde'de olduğu gibi en çok talep ettiği beceri, mesleki yeterli bilgiye sahip olma becerisidir. Niğde'de açık işleri karşılanma oranlarına bakıldığında ülke genelinde olduğu gibi ilk sırada akraba-eş dost vasıtasıyla, ikinci sırada ise İŞKUR aracılığıyla ve üçüncü sırada ise internet siteleri vasıtasıyla karşılandığı görülmektedir. İlimizde özel istihdam büroları aracılığıyla açık işlerin karşılanma oranı en düşüktür. Bunun nedeni ilimizde özel istihdam bürolarının olmayışıdır.

[13] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir: AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, görüşülen işyerlerinin % 41'i işçi temininde güçlük bildirmiştir. Ankete cevap veren işyerleri içinde eleman temininde güçlük çekilen en yüksek orandaki sektör % 31 ile toptan ve perakende sektörüdür. İkinci sırada ise % 29'luk oranı ile imalat sektörü gelmektedir. Temininde güçlük çekilen en düşük sektör Niğde için bilgi ve iletişim sektörü iken, Türkiye için su temini; kanalizasyon sektörüdür. Temininde güçlük çekilen meslek dağılımı konusunda ülke geneli ve ilimiz birlikte değerlendirildiğinde en büyük fark madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmektedir. Bunun nedeni Niğde ilinde madencilik ve taş ocakçılığı üzerine işyerinin yoğun olmasıdır. Farkın en az olduğu sektör ise bilgi ve iletişim sektörüdür. Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilenlerin dağılımı incelendiğinde en yüksek oran % 35 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda görülmektedir. Niğde ilinde temininde en fazla güçlük çekilen meslek imal işçisidir. Araştırmada görüşülen işverenlere, aradığı işçilerin temininde güçlük çekme nedenleri sorulduğunda en önemli nedenin beceri ve niteliğe sahip elemanların bulunamadığı cevabı öne çıkmıştır. İkinci olarak da iş tecrübesine sahip olmamaları gösterilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Gerek kısa dönem (altı ay) , gerekse orta dönem (on iki ay) itibariyle en çok net istihdam artışı beklenen sektör yine imalat ve ticaret sektörüdür. Gerek gelecek istihdam artışının imalat ve ticaret sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin imalat ve ticaret sektöründe olması, bu sektörlerde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Niğde ilinde kısa vadede en fazla artış beklenen meslek, iplik eğirme operatörüdür. İlimizde orta vadede en fazla artış beklenen meslek ise maden paketleme işçisi (kalsit) olduğu görülmektedir.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir. Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıt dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak.

KAYNAKÇA

TÜİK, ADNKS Sonuçları
İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

MEB, Resmi İstatistikler, http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64

Niğde Valiliği, www.nigde.gov.tr

Niğde Belediyesi, www.nigde.bel.tr

Kalkınma Bakanlığı, İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması

TOBB, www.tobb.org.tr

Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü.

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ ....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

1 / 7

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise alt 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5. Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle İşyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse ⇨	6.3'e geçiniz
	Hayırsa ⇨	6.1 veya 6.2 geçiniz
S.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	⇨	7.soruya geçiniz
S.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle İşyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

S.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle İşyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse ⇨	7.3'e geçiniz
	Hayırsa ⇨	7.1 veya 7.2 geçiniz
S.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	⇨	8.soruya geçiniz
S.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle İşyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle İşyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse ⇨	8.3'e geçiniz
	Hayırsa ⇨	8.1 veya 8.2 geçiniz
S.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	⇨	9.soruya geçiniz
S.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
S8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle İşyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

9.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
9.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
9.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
9.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKILEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir, TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılayabiliyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C: Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 2- D: Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	**Niğde**	**581**	**471**			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3-A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İ}ssiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı: Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus-(\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yükseköğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri.

Temel İşgücü Göstergeleri.

İl	15 ve daha yukarı	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan	İşgücüne katılım	İstihdam oranı	İşsizlik oranı
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

İstihdamın Sektörel Dağılımı.

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları.

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	**183.667**	**5.595.354**	**258.082**	**340.950**	**263.906**	**268.334**	**4,4**	**4,7**	**4,8**

Kaynak: İŞKUR

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama.

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Haziran 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	18,00	1082,25	126,00	103,50	15,75	11,25	10,43	1,46	1,04
İMALAT	118,00	5416,25	225,18	338,85	315,04	143,99	3,99	5,82	2,66
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR	1,00	8,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SU TEMİNİ; KANALİZASYON	4,00	140,00	1,00	5,00	0,00	8,00	0,71	0,00	5,71
İNŞAAT	95,00	1952,56	77,46	149,07	-92,07	36,54	3,82	-4,72	1,87
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	163,01	2982,24	105,02	172,85	83,14	110,49	3,40	2,79	3,71
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25,00	440,64	17,71	12,50	0,00	2,08	3,86	0,00	0,47
KONAKLAMA VE YİYECEK	39,00	600,34	25,07	40,39	4,18	8,36	4,01	0,70	1,39
BİLGİ VE İLETİŞİM	2,00	11,00	1,00	2,00	2,00	0,00	8,33	18,18	0,00
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	8,00	152,01	0,00	0,00	4,57	0,00	0,00	3,01	0,00
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	1,00	12,00	5,00	0,00	0,00	3,00	29,41	0,00	25,00
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK	18,00	246,00	7,50	19,50	-9,00	15,00	2,96	-3,66	6,10
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	15,00	925,00	1,25	2,50	13,75	73,75	0,13	1,49	7,97
EĞİTİM	14,00	362,00	2,00	8,00	1,00	-4,00	0,55	0,28	-1,10
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET	11,00	393,00	19,00	15,00	25,00	12,00	4,61	6,36	3,05
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	16,00	269,00	8,00	7,00	2,00	7,00	2,89	0,74	2,60
Genel Toplam:	**548,01**	**14992,29**	**621,20**	**876,17**	**365,36**	**427,46**	**3,98**	**2,44**	**2,85**

Kaynak: İŞKUR